

Програма за
управление на
отпадъците на
община Никола
Козлево за периода
2021 -2028 г.

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

СЪДЪРЖАНИЕ:	стр.
I. ВЪВЕДЕНИЕ	7
1.1.Обхват и принципи на програмата	9
1.2.Обща характеристика на община Никола Козлево	12
II.ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА ЗА СЪСТОЯНИЕТО И УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ	15
2.1.Основни изводи от анализа на действащото законодателство по управление на отпадъците и прилагането му на национално, регионално и местно ниво	16
2.2. Основни изводи от анализа на стратегическите документи, свързани с управлението на отпадъците	17
2.3.Основни изводи от анализа на състоянието относно отпадъците:	18
2.3.1.Битови отпадъци	18
2.3.2. Производствени отпадъци	19
2.3.3.Строителни отпадъци	19
2.3.4.Опасни отпадъци	19
2.3.5.Специфични отпадъчни потоци	19
2.4.Основни изводи от анализа на инфраструктурата и техническите възможности за третиране на отпадъците	20
2.5.Основни изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управление на отпадъците	20
2.6.Основни изводи от анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	21
2.7.Основни изводи от анализа на организационните схеми и форми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите	22
2.8.Основни изводи от анализа на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	22
2.9.Основни изводи от анализа на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъците	23
III.SWOT АНАЛИЗ НА СЕКТОР „ОТПАДЪЦИ“	24
IV.ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО 2021 – 2028 Г. И ПРОГРАМИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ	27
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	30
ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ	30
План за действие към Програма за предотвратяване образуването на отпадъци в община Никола Козлево	36
ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ХРАНИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ	40
План за действие към Подпрограма за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци в община Никола Козлево	43
Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	45
ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА	46

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ	
План за действие към Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци в община Никола Козлево	48
ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЦИ ОТ РАЗРУШАВАНЕ НА СГРАДИ	55
План за действие към Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради в община Никола Козлево	57
ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА МРО	62
План за действие към Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО в община Никола Козлево	64
ПОДПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОПАКОВКИТЕ И ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ОПАКОВКИ	67
План за действие към Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки в община Никола Козлево	68
Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонирани битови отпадъци	71
ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА И НА РИСКА ОТ ДЕПонираните битови отпадъци	71
План за действие към Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци в община Никола Козлево	74
V.КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	78
VI.СИСТЕМА ЗА ОТЧЕТ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПУО 2021-2028 Г.	81
ПРИЛОЖЕНИЕ №1	
АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ	85
1. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ПРИЛАГАНЕТО МУ НА НАЦИОНАЛНО, РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО	86
2. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ДОКУМЕНТИ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	101
3. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО ОТНОСНО ОТПАДЪЦИТЕ	108
4. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ИНФРАСТРУКТУРАТА И ТЕХНИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	128
5. АНАЛИЗА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ В СФЕРАТА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	139
6. АНАЛИЗА НА ЗАМЪРСЕНИ В МИНАЛОТО ПЛОЩАДКИ ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОСЪЩЕСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	144
7. АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СХЕМИ И ФОРМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ПЛАНИРАНЕ, ФИНАНСИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕНИ И ТАКСИ ЗА УСЛУГИТЕ	145
8. АНАЛИЗ НА ИНФОРМИРАНЕТО НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	151
9. АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ЗА	153

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

ОТПАДЪЦИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИТЕ	
ПРИЛОЖЕНИЕ №2: ПРОГНОЗИ	156

ТАБЛИЦИ:	стр.
Таблица №1 Цели на община Никола Козлево 2021-2028 г.	28
Таблица №2 Заложените цели за МРО по години	62
Таблица №3 Стратегически цели на НПУО	106
Таблица №4 Количества на битовите отпадъци	109
Таблица №5 Морфологичен състав на отпадъците в общината	113
Таблица №6 Производствени отпадъци средно за ЕС и България	119
Таблица №7 Водещи предприятия в община Никола Козлево	119
Таблица №8 Строителни отпадъци средно за ЕС и България	121
Таблица №9 Кодове отпадъци по разрешително на „Голдън Фийл“ ЕООД	121
Таблица №10 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки	124
Таблица №11 Брой съдове за събиране на отпадъци по населени места	129
Таблица №12 Брой и вид на съдовете за разделно събиране на опаковки	132
Таблица №13 Приходи и разходи за управление на отпадъците	149
Таблица №14 Промили ТБО за физически лица	150
Таблица №15 Промили ТБО за юридическите лица и едноличните търговци	150
Таблица №16 Население в община Никола Козлево 2015 – 2019 г.	157
Таблица №17 Прогноза за броя на населението до 2028 г.	157
Таблица №18 Норма на натрупване на битовите отпадъци 2011-2015 г.	157
Таблица №19 Норма на натрупване на отпадъците в България (кг./жител/год.)	158
Таблица №20 Прогноза на отпадъците по морфологичен състав	158
ФИГУРИ:	
Фигура №1 Йерархия за управление на отпадъците	10
Фигура №2 Местоположение на община Никола Козлево в област Шумен	12
Фигура №3 Карта на община Никола Козлево	13
Фигура №4 Как функционира кръговата икономика	87
ДИАГРАМИ:	
Диаграма №1 Количество на депонираните отпадъци	110
Диаграма №2 Морфологичен състав на отпадъците, вкл. разделно събрани	115

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ:

SWOT анализ	Анализ силни и слаби страни, възможности и заплахи
АИК	Адаптиране към изменението на климата
БО	Битови отпадъци
В и К	Водоснабдяване и канализация
ЕС	Европейски съюз
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МРО	Масово разпространени отпадъци
МС	Министерски съвет
НПО	Неправителствена организация
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НСИ	Национален статистически институт
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ООН	Организация на обединените нации
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда"
ООп	Организация за оползотворяване
ООООп	Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУО	Програма за управление на отпадъците
ПУСО	План за управление на строителни отпадъци

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

РЗИ	Регионална здравна инспекция
РДО	Рамкова директива за отпадъците
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СО	Строителни отпадъци
ТБО	Такса битови отпадъци
УОЗ	Устойчиви органични замърсители

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за управление на отпадъците на община Никола Козлево за периода 2021 – 2028 г. (ПУО) е разработена на основание чл. 52 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Настоящата Програма е изготвена в съответствие с целите, структурата и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците за периода 2021 – 2028 г. (НПУО) и се явява неразделна част от Програма за опазване на околната среда на община Никола Козлево за периода 2021 – 2027 г. Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево има ключова роля за ефективното и ефикасно управление на отпадъците в общината. С нея се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението.

"Управление на отпадъците" са събирането, транспортирането, обезвреждането и оползотворяването (включително сортирането) на отпадъците, включително осъществяваният контрол върху тези дейности, следексплоатационните грижи за депата, както и действията, предприети в качеството на търговец или брокер.

Съгласно чл.21 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, Общинският съвет като законодателен орган на местно ниво приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината, определя изисквания за дейността на физическите и юридическите лица на територията на общината, които произтичат от екологичните, историческите, социалните и другите особености на населените места, както и от състоянието на инженерната и социалната инфраструктура.

Настоящата Програма за управление на отпадъците съдържа преглед на текущото състояние на общината, по отношение управлението на отпадъците, както и регламентира целите, принципите, мерките, начините на изпълнение, начините за контрол, начините за финансиране на дейностите и очакваните резултати за изпълнение на задълженията на Общинска администрация – Никола Козлево по отношение управлението на отпадъците. Програмата се актуализира периодично при промяна на нормативната уредба, при изменения на целите и приоритетите на националното законодателство и при изтичане на периода ѝ, което дава възможност за вземане на навременни и адекватни мерки при изпълнение на политиката, свързана с управление на отпадъците.

С последните изменения от март 2021 г. Законът за управление на отпадъците регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на образуването на отпадъци, както и на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване, което ще способства за прехода към кръгова икономика и за гарантиране на дългосрочната конкурентоспособност. Политиката по управлението на отпадъците представлява съвременна концепция за ресурсна ефективност, насочена към предотвратяване на образуването на отпадъци, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването чрез рециклиране, регенериране или друг процес на извличане на вторични суровини, обезвреждане и безопасно съхраняване на отпадъците, увеличаване на отговорността на производителите, стимулиране на инвестиции в сектора, в рамките на наличните финансови инструменти.

1.1.Обхват и принципи на програмата

Програмата обхваща период на изпълнение седем години – от 2021 г. до 2028 г.

Основното предназначение на Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево за периода 2021 – 2028 г. е да осигури практически инструменти, които предвиждат потребностите от бъдещи инвестиции за третиране на отпадъци и финансовите изисквания към реализацията им. ПУО отразява актуалното състояние и планира мерките и дейностите с отпадъците на територията на общината, в съответствие с действащите нормативни изисквания. Разработването на цели на ПУО и мерките за тяхното постигане се осъществява на основата на изготвените анализи на съществуващото състояние по управление на отпадъците в общината и основните изводи и препоръки в анализите за подобряване на системите за управление на отпадъците.

Програмата обхваща всички дейности свързани с управлението на отпадъците на територията на община Никола Козлево, произтичащи от ЗУО. Включват се мерки по предотвратяване образуването на отпадъците, събирането, транспортирането, третирането, оползотворяването и обезвреждането на различните потоци отпадъци, образувани от жизнената дейност на гражданите, от административни, търговски, производствени и други източници.

ПУО включва в обхвата си отпадъците, които са в приложното поле на РДО, съответно на ЗУО:

- ❖ Битови отпадъци
- ❖ Производствени отпадъци
- ❖ Строителни отпадъци
- ❖ Опасни отпадъци

Отпадъците, които са извън обхват на ПУО, респективно на РДО и ЗУО, са:

1. Радиоактивни отпадъци;
2. Отпадъчни газове, изпускани в атмосферния въздух;
3. Земя (in situ), включително неизкопана замърсена почва и трайно свързани със земята сгради;
4. Незамърсена почва и други материали в естествено състояние, изкопани по време на строителни дейности, когато е сигурно, че материалът ще бъде използван за целите на строителството в естественото си състояние на площадката, от която е изкопан;
5. Излезли от употреба експлозиви;
6. Фекална материя, различна от класифицираната в т. 8, слама и други естествени неопасни материали от селското или горското стопанство, използвани в земеделието и лесовъдството, или за производството на енергия от такава биомаса чрез процеси или методи, които не увреждат околната среда и не застрашават човешкото здраве;
7. Отпадъчни води;
8. Странични животински продукти, включително преработени продукти, по Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г., за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ, L

300/1 от 14 ноември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1069/2009", с изключение на предназначения за изгаряне, депониране или използване в съоръжение за биогаз или компост;

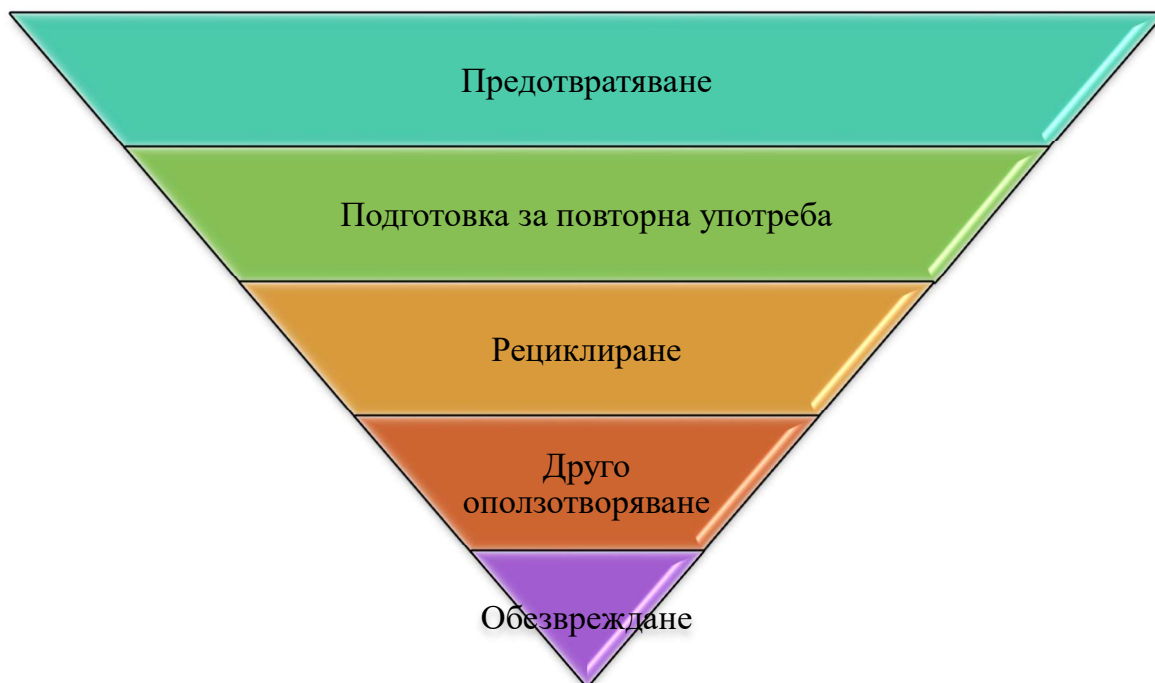
9. Групове на умрели, но не заклани животни, включително такива, които са убити, за да се прекрати разпространението на епизоотични болести, и които се обезвреждат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1069/2009;

10. Отпадъци, получени от проучването, добива, преработването и съхраняването на минерални суровини и при експлоатация на кариери по Закона за подземните богатства и класифицирани като "минни отпадъци";

11. Седименти, преместени в повърхностни води с цел управление на водите и водните обекти или предотвратяване на наводнения, или намаляване на последствията от наводнения и засушаване, или рекултивация на земи, ако е доказано, че това не противоречи на други закони и седиментите нямат опасни свойства.

При разработването на програмата е спазена йерархията за третиране на отпадъците, изградена съгласно изискванията на Европейският съюз /ЕС/ и залегнала с ЗУО, а именно:

- 1.Предотвратяване образуването на отпадъците;
- 2.Подготовка за повторна употреба;
- 3.Рециклиране;
- 4.Друго оползотворяване;
- 5.Обезвреждане.

Фигура №1 Йерархия за управление на отпадъците

В йерархичното подреждане на дейностите в областта на отпадъците, като приоритет се посочва предотвратяването на образуването на отпадъци, и прекъсването на причинно-следствената връзката между образуването на отпадъци и икономическия

растеж и въздействието върху околната среда. Схемата представя подреждането на начините за третиране на отпадъците на национално ниво с отчитане/оценка на тяхното въздействие върху околната среда. Макар в миналото отпадъците да са приемани като непотребни, днес те все повече се възприемат като ресурси и това се вижда ясно от смяната на фокуса при управлението на отпадъци от обезвреждане към рециклиране и оползотворяване.

При определянето и приоритизирането на мерките, заложи в Програмата за управление на отпадъците на община Никола Козлево, се спазват основните принципи за управление на отпадъците, залегнали в общата европейска и национална политика в тази област, както и основните принципи, на които се основава НПУО, а именно:

➤ **“Предотвратяване”** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

➤ **“Разширена отговорност на производителя”** и **“замърсителят плаща”** – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

➤ **“Превантивност”** – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

➤ **“Близост”** и **“самодостатъчност”** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.

➤ **„Участие на обществеността“** – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост, имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

НПУО е план на прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им. Планът подпомага централните и местните власти за концентрация на ограничените ресурси към приоритетни за финансиране проекти в сферата на управление на отпадъците от национални и европейски източници на финансиране.

ПУО е отворен документ, който може да бъде допълван при следните обстоятелства:

- ✓ Промяна на нормативната уредба;
- ✓ Промяна на фактическата обстановка - изменения на целите и приоритетите;
- ✓ По препоръка на компетентните органи;
- ✓ При конкретизация на инвестиционните проекти;
- ✓ При изтичане на периода ѝ, което дава възможност за вземане на навременни и адекватни мерки при изпълнение на политиката, свързана с управлението на отпадъците.

Програмата се приема от Общински съвет. Съгласно изискванията на чл. 52, ал. 9 от ЗУО, Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март Общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

1.2.Обща характеристика на община Никола Козлево

Община Никола Козлево се намира в Североизточната част на Република България и в североизточна част на Област Шумен. Общинският център с.Никола Козлево отстои на разстояние 405 км от столицата София. Площта на община Никола Козлево е 266 кв.километра и съставлява 7,8 % от територията на Шуменска област. Във физикогеографско отношение общината попада в източната част на Дунавската равнина.

Границите ѝ са следните:

- От юг – община Нови пазар;
- От запад – община Каолиново;
- От североизток – община Тервел, област Добрич;
- От югоизток – община Вълчи дол, област Варна;

Фигура №2. Местоположение на община Никола Козлево в област Шумен ->

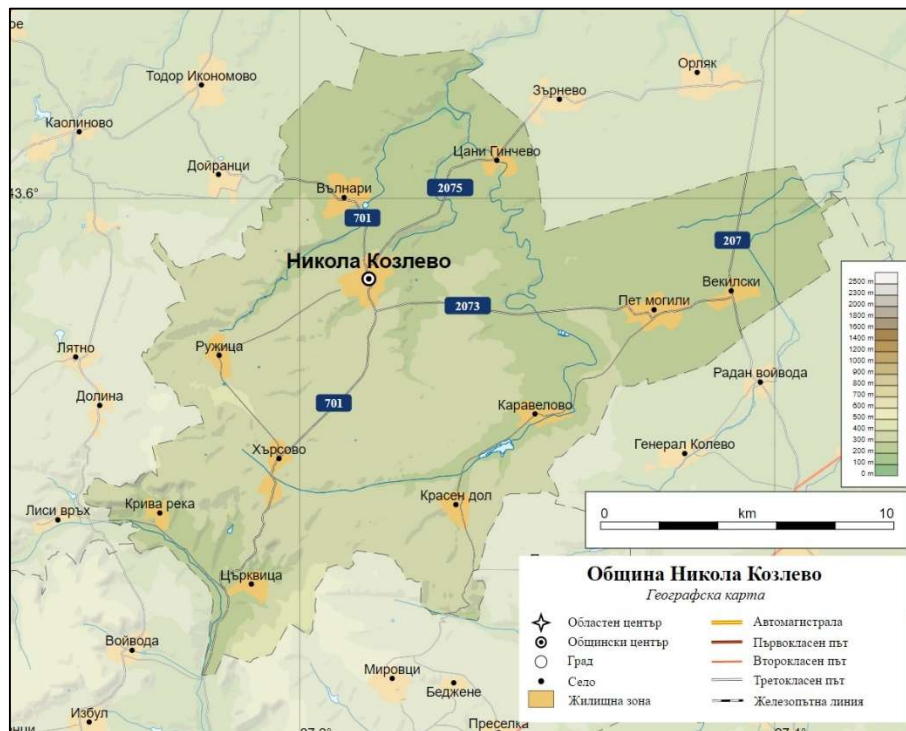
Територията на община Никола Козлево се отличава с благоприятно географско положение, поради преминаване в близост на важни магистрали и пътища – магистрала „Хемус“, първокласен път Русе – Варна, който ще прерасне в международен път, свързващ Румъния с Турция. През общината преминават 4 пътя от Републиканската пътна мрежа на България с обща дължина 47,888 км. Дължината на общинската пътна мрежа е 38,85 км.

Територията на община Никола Козлево е формирана от 11 населени места: с.Никола Козлево, с.Векилски, с.Вълнари, с.Каравелово, с.Красен дол, с.Крива река, с.Пет могили, с.Ружица, с.Хърсово, с.Цани Гинчево и с.Църквица.

Населението на община Никола Козлево по данни на НСИ към 2019 г. е 6327 души, за 2018 г. е било 6236 души, за 2017 г.: 6204 души. В община Никола Козлево няма демографска криза. Динамиката показва тенденция на увеличаване броя на населението.

Релефът на община Никола Козлево е хълмист и платовиден, като територията ѝ попада в централните части на Източната Дунавска равнина. Общината заема крайните източните части на Лудогорското плато и най-югозападните части на Добруджанското плато с надморска височина между 200 и 350 m. В най-южната част на общината, в землището на село Църквица попада северния стръмен склон на платото Стана. В него, на границата с община Нови пазар се намира най-високата точка на общината 418,9 m. Минималната височина на община Никола Козлево се намира в североизточната ѝ част, на границата с община Тервел – 190 m н.в.

Фигура №3 Карта на община Никола Козлево

Община Никола Козлево попада в умерено-континенталната климатична област. Основните фактори, обуславящи този тип климат, са разположението на общината в Дунавската равнина и възможността за безпрепятствено нахлуване на северозападни, северни и североизточни въздушни маси. Годишната сумарна слънчева радиация е 133-140 ккал/см². Сумарната слънчева радиация през юли 19 - 19,5 ккал/см², а през декември – 3-3,5 ккал/см². Температурният режим се отличава с горещо лято и студена зима. Средната годишна температура за високите места е 8-10 градуса по Целзий, а за по-ниските - 11-12 градуса. Средно месечната температура за най-студения месец - януари е -1,1 градуса, а за най-топлия – юли +22 градуса.

Преобладаващи ветрове за община Никола Козлево са западните, северните и североизточните, а с най-малка повтораемост са южните, източните и югозападните. Случаите на тихо време са около 56% от общия брой на наблюдаваните дни. Средната скорост на вятъра е 2,2 м/сек. Бурните ветрове със скорост 30-40 м/сек. са рядкост. Те се явяват при преминаването на циклон през страната.

Количеството на валежите слабо се увеличава от север на юг, поради орографския ефект върху валежите, предизвикан от нарастването на надморската височина и преобладаващия въздушен пренос от север.

В района на Никола Козлево са разпространени предимно средно мощни почвени типове от 55 до 110 см почвен хоризонт с не особено мощен хумусен хоризонт (от 22 до 35 см), с изключение на алувиално-делувиалните ливадни почви с 120 см хумусен хоризонт от общо 150 см общ почвен хоризонт.

Основните полезни изкопаеми в района на община Никола Козлево са нерудните, свързани предимно с широкото разпространение на глинести материали (каолинови

глини), пясъчници, варовици, мергели и кремъци. Община Никола Козлево граничи с най-големите предприятия обработващи глина - „Каолин”АД и „Китка”АД, Нови пазар.

През територията на общината преминават следните реки: Хърсовска река; Река Крива река; Река Ружичка река; Добруджански реки: включват малки реки, които протичат в северна посока, като част от тях се губят.

Територията на община Никола Козлево не попада в защитена зона от Европейската екологична мрежа "Натура 2000". На територията на община Никола Козлево няма природни паркове и природни резервати с национално значение, но има природни забележителности като вековните дървета.

На територията на община Никола Козлево в Държавния горски фонд се намират 10 (десет) броя единични вековни дървета, обявени за природна забележителност със заповед № 1566/28.05.1977 год. на Министерство на горите и горската промишленост.

Съгласно Закона за защитените територии /ЗЗТ/ и информацията от публичния регистър на защитените територии и зони към ИАОС, в района на Община Никола Козлево се намира защитена местност „ЧИБУКЛИЯТА“.

Защитена местност “Чибуклията” с цел опазване на вековна церова гора.

Обявена е със Заповед №1187/19.04.1976 г. на КОПС на площ 5,0 ха с цел опазване на вековна церова гора, в съжителство с единично представения дървесен вид благуи. Със Заповед № 333/16.05.1991 г. на МОС, площта на защитената местност е разширена и е 31,80 ха и включва отдели и подотдели: № 219 в, д, 1; 222 а. Намира се в ДГФ на СИДП ТП „ДЛС Паламара”, землище с. Хърсово, община Никола Козлево и се стопанисва и опазва от ТП „ДЛС Паламара”, под контрола на РИОСВ- Шумен.

Горите в Община Никола Козлево заемат обща площ от 8575.39 ха, което е 32.34% от общата територия на Общината. Те са представени от 8025.74 ха стопански гори, 246.32 ха защитни гори и 303.33 ха специални гори. Към горските територии са причислени и други горски територии в земеделски земи, а именно имоти с начин на трайно ползване „гори и храсти в земеделски земи“. Така общата площ на горските територии в общината е 8740.20 ха.

Селското стопанство е водещ отрасъл на общинската икономика в Никола Козлево. То е основен източник на доходи и заетост за населението и ще продължава да играе важна роля за развитието на района в бъдеще.

Селското стопанство се специализира в производството на зърнено - житни култури, зеленчуци, отглеждане на едър и дребен рогат добитък. Общината разполага със сравнително добри ресурси за развитие на земеделието - плодородни почви, благоприятни климатични условия за отглеждане на разнообразни видове култури.

Земеделската земя в община Никола Козлево е много плодородна, като близо 35% са висока категория - II втора и III трета. Около 52% от териториите или 138044.198 дка са с начин на трайно ползване – ниви, близо 6% са пасища и мери, а трайните насаждения са само 1,25%.

Пътната мрежа на територията на общината е разделена на Републиканска пътна мрежа и Общинска пътна мрежа, осигуряващи връзки на населението от общината до областния център - град Шумен и до по-големите градове /София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе/. Дължината на общинската пътища в община Никола Козлево е 38,85 км.

**II. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ
АНАЛИЗА ЗА СЪСТОЯНИЕТО И
УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ**

В този раздел са представени най-важните факти и тенденции, идентифицирани в анализа на съществуващото състояние в сектора на управление на отпадъците, както и произтичащите от тях изводи и препоръки. Изложението в тази глава следва реда на изготвените анализи, пълният текст на които е представен в Приложение №1 от настоящата Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево.

2.1. Основни изводи от анализа на действащото законодателство по управление на отпадъците и прилагането му на национално, регионално и местно ниво

На основата на направените анализи на европейската, националната и общинската нормативна рамка в областта на управлението на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи:

✓ На европейско ниво е прието ново обширно и много амбициозно законодателство в сектора на управление на отпадъците, основаващи се изцяло на стратегическите документи за „Кръгова икономика“ и „Нулеви отпадъци“.

✓ Националното законодателство, уреждащо обществените отношения, свързани с управлението на отпадъците е хармонизирано с европейското законодателство.

✓ Националната правна рамка е построена в цялост и като логична конструкция и архитектура, която може да бъде допълвана и променяна съобразно новото европейско законодателство. Разработени са и са приети предложенията за законодателни изменения и допълнения в ЗУО за въвеждане в националното законодателство на последните изменения в: Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕС; Директивата 94/62/ЕС относно опаковките и отпадъците от опаковки; Директива 99/31/ЕС относно депата за отпадъци.

✓ Законодателната рамка в сферата на управлението на отпадъците е детайлно разписана и включва някои нови изисквания към общините, физическите и юридическите лица, генериращи отпадъци. Необходима е промяна в мисленето и отношението към отпадъците като към ресурс, който може да се използва отново, за да се удължи неговият живот и да се намали количеството на образуваните отпадъци в дългосрочен план, което ще окаже положително въздействие върху околната среда и ще стимулира устойчивото развитие на Земята.

✓ Въведената общинска нормативна уредба на община Никола Козлево отговаря на програмните документи и политики посочени в националната правна рамка и съдържа конкретни разпоредби, по отношение правата и задълженията на местната власт в сектор „Управление на отпадъците“. Наред с новопредстоящите нормативни промени в законодателството по отношение на сектор управление на отпадъците е необходимо навременно отразяване на нормативните промени в местната нормативна уредба, както и промени в нормативните документи на общината, съобразно местните условия и възникващи потребности в общината.

✓ Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Никола Козлево е разработена съгласно изискванията на действащата в страната национална нормативна уредба. С нея са определени условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на територията на общината, както

и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси. Наредбата ясно детайлизира правата и задълженията на общинската администрация, физическите и юридическите лица, учрежденията и организациите, при чиято дейност се образуват отпадъци. Поставени са задължения и забрани свързани с управлението на отпадъците на територията на общината. За ефикасно управление на дейностите по отпадъците е необходимо периодично изменение и допълване на Наредбата, съобразно изискванията и задълженията на националното законодателство.

✓ Сключени са и се поддържат договори с организации по оползотворяване на отпадъци за управление на част от масово разпространените отпадъци.

✓ Осигурява се финансов ресурс за извършването на дейностите по управление на отпадъците на територията на общината, както и за внасянето на отчисленията за депониране на отпадъците.

✓ Води се отчетност на количествата събрани и депонирани отпадъци.

✓ Поддържа се актуален регистър на площадките за предаване на отпадъци в Общината.

✓ Община Никола Козлево е предприела необходимите действия за разработване на Програма за управление на отпадъците, съгласно чл.52 от ЗУО. Програмата е неразделна част от общинската програма за околна среда и подлежи на актуализация при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

Прилагането на законодателството в областта на управление на отпадъците е предизвикателство за община Никола Козлево. Голяма част от предвидените мерки в НПУО 2021 – 2028 г. са свързани с финансови средства, които са недостъпни, ако общината разчита само на собствени приходи. Ето защо следва да търси външни източници на финансиране, като например Европейски проекти, програми и фондове.

Основните трудности и проблеми, които възникват пред общината при прилагането на нормативната уредба на местно ниво са свързани с изпълнението на поставените цели в Закона за управлението на отпадъците. Постигането на целите е бавен процес, който се усложнява още повече в малките общини, каквато е община Никола Козлево, от факта, че липсва инфраструктура за постигането им.

2.2. Основни изводи от анализа на стратегическите документи, свързани с управлението на отпадъците

От анализа на стратегическите документи, свързани с управлението на отпадъците могат да се направят следните изводи:

✓ Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците, и по-конкретно предлагат преход от екологосъобразно управление на отпадъците като ключов фактор за опазване на околната среда и човешкото здраве, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и включването им в икономическия цикъл, основан на „кръгова икономика“. Този подход цели прекъсване на връзката между икономическия растеж и генерирането на отпадъци, вредящи на околната среда и създаващи риск за човешкото здраве.

✓ НПУО е разработен в съответствие с изискванията на законодателството и изпълнението на мерките, заложи в него води до изпълнение на почти всички конкретни цели за устойчиво управление на отпадъците, заложи в него.

✓ Община Никола Козлево е предприела навременни действия по разработването на Програмата за опазване на околната среда за периода 2021 – 2027 г. и на Програмата за управление на отпадъците за периода 2021 – 2028 г.

✓ Изготвят се периодични отчети за изпълнение на програмните документи, които се публикуват на интернет страницата на общината.

2.3. Основни изводи от анализа на състоянието относно отпадъците

В анализа са описани и дадени наличните данни за отпадъците, събиране през последните години в община Никола Козлево. Целта на анализа е да се установи как общината е организираща управлението на образуваните отпадъци на територията ѝ, какви са основните проблеми при организиране на дейностите, необходимост от промяна на организация и необходимост от допълнителна информация за образуваните отпадъците.

На основата на анализите са направени следните изводи и препоръки:

2.3.1. Битови отпадъци

✓ Община Никола Козлево е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците – Добрич, включващо общините Добрич, Балчик, Генерал Тошево, Добричка, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла и Никола Козлево.

✓ Община Никола Козлево е изградила система за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци във всички населени места и е обхванато цялото население на общината.

✓ Нормата на натрупване на отпадъците е значително по-ниска от тази за страната, което води до извода, че Общинска администрация се справя успешно с управлението на битовите отпадъци. Нормата на натрупване на отпадъците в община Никола Козлево за 2018 г. е 91 кг./ж/г., което е с 9 кг/човек/на година повече спрямо 2017 г. По данни на НСИ образуваните битови отпадъци на човек от населението за 2018 г. е 407 кг./ж./г.

✓ По проект „Определяне на морфологичния състав на битови отпадъци в България“ с възложител Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) е извършен морфологичен анализ на състава и количеството битови отпадъци, образувани на територията на община Никола Козлево.

✓ Най-голям дял в Община Никола Козлево са градинските отпадъци – 60,36 %, следвани от ситна фракция < 4см – 8,93 % и текстил – 4,80 %. Делът на пластмасовите отпадъци достига до 4,47 % от общия поток битови отпадъци.

✓ Препоръчва се разделно събиране и изграждане на съоръжения за оползотворяване на биоразградимите отпадъци.

✓ Необходимо е разширяване на системата за разделно събиране на отпадъците от хартия, картон, пластмаса, метал и стъкло (включително от опаковки) в административни сгради, търговски обекти и в повече населени места.

✓ Необходимо е извършване на рекултивация на старото общинско депо за битови отпадъци, намиращо се в местност „До Село“ в землището на с.Никола Козлево.

2.3.2. Производствени отпадъци

✓ Липсат данни за генерираните количества производствени отпадъци в община Никола Козлево.

✓ Предприятията опериращи на територията на община Никола Козлево в дейността си използват сравнително чисти технологии.

2.3.3. Строителни отпадъци

✓ Община Никола Козлево изпълнява изискванията на чл. 19, ал.3, т. 5 от ЗУО за организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията си. Има сключен договор с „Голдън Фийлд“ ЕООД, разполагащо с площадка за приемане на строителни отпадъци.

✓ Въпреки описаните в общинската уредба, забрани относно нерегламентираното изхвърляне и третиране на строителни отпадъци, проблем в общината е изхвърлянето им в контейнерите за събиране на смесени битови отпадъци или струпването им до тях, при което се замърсяват уличните пространства и се запълва обема на регионалното депо за битови отпадъци.

✓ Необходимо е прилагане на стриктен контрол за изпълнение изискванията на ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

2.3.4. Опасни отпадъци

✓ На територията на общината няма изградена инфраструктура за разделно събиране и третиране на опасни отпадъци от домакинствата.

✓ Община Никола Козлево е предала за постоянно съхранение 6 броя контейнери „Б-Б куб“ запълнени с негодни за употреба пестициди на „БалБок Инженеринг“ АД.

2.3.5. Специфични отпадъчни потоци

✓ Община Никола Козлево съвместно с „Булекопак“ АД е организирала система за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

✓ Общината има сключени договори с ООп за НУБА и ИУЕЕО, но е необходимо организирането на кампании за разделното им събиране. Информираността към населението по отношение на начините за управление от различните потоци отпадъци е от съществено значение с цел недопускане на нерегламентирани замърсявания.

✓ Необходимо е провеждане на разяснителни кампании сред населението.

✓ Част от потоци отпадъци не са организирани в общината, това са разделното събиране на ИУМПС, ИУГ, отработени масла.

2.4. Основни изводи от анализа на инфраструктурата и техническите възможности за третиране на отпадъците

Анализа на инфраструктурата за отпадъците цели определянето на степента на изпълнимост на изискванията за третиране на различните видове отпадъци с тези в общината. Анализите на инфраструктурата за разглежданите потоци отпадъци дават основание да се направят следните основни изводи и препоръки:

✓ Изградена е ефективна система за организирано сметосъбиране, чрез осигуряване на съдове и техника за извозване на смесените битови отпадъци, генерирани от общината. Съдовете се подменят и допълват ежегодно. Организираното събиране и транспортиране на битовите отпадъци се осъществява от ОП „Никола Козлево“ и обхваща всички населените места.

✓ Община Никола Козлево е член на Сдружение „Регионално управление на отпадъците – Добрич“ с още 8 общини – община Добрич, Община Добричка, Община Тервел, Община Каварна, Община Балчик, Община Шабла, Община Генерал Тошево, Община Крушари.

✓ В изпълнение на задължението, съгласно чл.19, ал.3, т.6, т.7 и чл.20, ал.1, т.1 от ЗУО продължава действието на системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на общината. Изпълнението по разделното събиране е възложено чрез сключен договор с „Булекопак“ АД.

✓ Община Никола Козлево е организирала разделното събиране на НУБА и ИУЕЕО. Необходимо е организирането на системи за разделно събиране на ИУГ, ИУМПС, отработени масла, опасни отпадъци от бита.

✓ Не е изградена инфраструктура за третиране и оползотворяване на строителните отпадъци. Общината е сключила договор с „Голдън Фийлд“ ЕООД, с който е организирала събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината, съгласно изискванията на чл.19, ал.3, т. 5 от ЗУО.

✓ В общината липсва инфраструктура за третиране на биоразградимите отпадъци. Необходимо е да бъде осигурена инфраструктура за разделното събиране на растителните и биоразградимите отпадъци, а именно специализирани автомобили за събирането и извозването им, контейнери за събиране и съхранение и съоръжение за третиране.

2.5. Основни изводи от анализа на институционалния капацитет в сферата на управление на отпадъците

✓ В община Никола Козлево няма административно звено отговорно единствено за управление на отпадъците. Основните функции, свързани с политиката по управление на отпадъците, са възложени на Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“ в Специализирана администрация.

✓ Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“ и в частност специалистта „Екология и опазване на горите“ упражнява непрекъснат контрол върху дейностите по управление на отпадъците, сметосъбирането и сметоизвозването на образуваните отпадъци, системата за разделно събиране на

отпадъците. Извършват се проверки по сигнали и жалби на граждани, свързани с околната среда. Упражнява се контрол върху дейностите по обслужване на контейнерите за отпадъци – спазване на графици за извозване и за метене на улици и площади. Следи се за цялостното изпълнение на ангажиментите, които са възложени на фирмите, чрез договор. Извършва се информиране на обществеността за дейности и мероприятия свързани с отпадъците. Изготвят се и се обобщават различни планове, програми, справки и др. свързани с горепосочените дейности;

✓ Функциите на структурните звена в общата и специализираната администрация осигуряват в голяма степен възложените с нормативната уредба правомощия. Функциите на отделните дирекции са разписани в Устройствения правилник на общинската администрация. Не се наблюдават смесване и дублиране на функции между основните звена, като за дадена дейност по отпадъците всяко звено има ясно формулирани функции за нейното изпълнение, което е предпоставка за добра координация между отделните звена;

✓ Квалификацията на служителите, ангажирани с дейностите по управление на отпадъците е добра, но е необходимо ежегодно да се прилагат мерки за нейното повишаване, предвид настъпващите промени в законодателната рамка, чрез изготвяне на планове за специализирани обучения и чрез обучения по други проекти и програми;

✓ Препоръчва се назначаване на още допълнителни бройки по чистотата, с които да се засили контрола върху граждани и фирми за правилното боравене и разпределяне на отпадъците.

2.6. Основни изводи от анализа на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

От направеният анализ на замърсените в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците могат да се направят следните изводи:

✓ Община Никола Козлево е предала за постоянно съхранение негодните за употреба пестициди с изтекъл срок на годност, съхранявани в 6 броя „Б-Б куб“ на „БалБок Инженеринг“ АД, съгласно сключен договор.

✓ От 2010 г. е преустановена експлоатацията на общинското депо за твърди битови отпадъци, намиращо се в поземлен имот №000015 в землището на с. Никола Козлево. За рекултивацията на депото е изготвен проект за рекултивацията, чрез който се цели минимално въздействие върху компонентите на околната среда.

✓ Община Никола Козлево чака финансиране на проекта за рекултивация на депото. Същият е подаден за финансиране пред ПУДООС.

✓ Ежегодно общинска администрация извършва проверки за наличието на изхвърлени отпадъци на закритите сметища в населените места, както и за образувани нови такива с цел недопускане увреждането и замърсяването на околната среда от стари, замърсени в миналото площадки. Предприемат се своевременни мерки за почистване на замърсяванията, както и за не допускането им.

✓ Препоръчва се да се извършват информационни кампании за населението на общината за целесъобразното управление на отпадъци, както и за рисковете за околната среда от различни видове замърсявания.

2.7. Основни изводи от анализа на организационните схеми и форми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

✓ Община Никола Козлево е уредила в местната си нормативна уредба формите и начините на плащане за извършваните услуги по управлението на отпадъците на територията си.

✓ Дейностите, подпомагани от общината на принципа „разширена отговорност на производителя” са обхванати, чрез сключване на договори с организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

✓ Приходите от такса битови отпадъци в общинския бюджет се използват изцяло за финансиране на дейности и проекти, свързани с битовите отпадъци, но не се покриват всички разходи свързани с управлението на отпадъците.

✓ Община Никола Козлево има възможност да използва натрупваните отчисления за дейности свързани с управлението на отпадъците, с цел намаляване на количеството на депонирани отпадъци.

✓ Необходимо е разработване и внедряване на информационна система за докладване на информацията за управление на битовите отпадъци в общината.

✓ Необходимо е разработване на алтернативни методи за определяне на такса „Битови отпадъци” на база изхвърляно количество отпадъци.

2.8. Основни изводи от анализа на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

✓ Община Никола Козлево изпълнява ангажиментите за консултации с обществеността, произтичащи от екологичното законодателство, като ѝ се предоставя възможност да участва в процеса на вземане на решения по изготвяне на планове и програми и по инвестиционни предложения на територията.

✓ Информацията по отношение управление на отпадъците достига до гражданите по различен начин. Интернет страницата на общината е основния обмен на информация при провеждане на различни кампании. Този начин на разпространение не е напълно достатъчен, тъй като част от населението нямат достъп до електронната мрежа и това ограничава техните възможности да се запознаят с дейността. Паради тази причина допълнителен обмен на информация се осъществява чрез публикуване на съобщения на информационното табло в центъра на административно обслужване.

✓ Необходимо е провеждане на повече информационни кампании чрез организиране на срещи или информиране на населението, чрез средствата за масово осведомяване. По този начин се цели по-голяма част от населението да има достъп до информацията и да се привлече тяхното активно участие. Постигнатите резултати до тук по отношение на информираността и предоставянето на информация на гражданите е на сравнително добро ниво, но е необходимо подобряването им и увеличаване на кампаниите, чрез което ще се увеличат възможностите на общината за достигане на набелязаните мерки в развитието на дейността по управлението на отпадъците.

✓ Препоръчва се отделяне на бюджет за провеждане на общинската информационна- разяснителна политика за опазване на околната среда, в частност управлението на отпадъците.

2.9. Основни изводи от анализа на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъците

✓ Създадената организация в общината за събиране, обработване и предоставяне на информация във връзка с нормативните изисквания е ефективна за изготвяне на анализи и вземане на правилни решения за управление на отпадъците. Необходимо е събраната информация да бъде налична на интернет страницата на общината в подходящ за аналитични цели вид.

✓ Общината, съгласно Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по която се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри са определени като задължени лица, които следва да предоставят информация, свързана с управление на отпадъците.

✓ Общината изготвя годишен отчет по изпълнението на Общинската програма по управление на дейностите по отпадъците през първото тримесечие на следващата година, като екземпляр от отчета се изпраща в РИОСВ – Шумен.

✓ Събираната информация в общината по отношение на сключените договори с изпълнители за извършване на дейности по управление на отпадъците е достатъчна. Въз основа на предоставените данни могат да се подготвят различни справки, отчети, програми и стратегии.

✓ Основния проблем е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъци на територията на общината самостоятелно. Това са лицата, които са сключили договори с фирми и/или организации и предават отпадъците си директно на тях. Тези отпадъци влияят върху дейностите на общината, тъй като при липса на информация за тях не може да се определи точното количество на образуваните отпадъци. В този случай при изчисляване на целите, същите няма да бъдат точни и коректни. Определенията в законодателството относно образуваните отпадъци са ясно определени и включват всички отпадъци образувани на територията на общината, независимо от източника им и лицата, които ги събират.

✓ Необходимо е в общината да се създадат ясни правила за събиране на информация за образуваните отпадъци от тези лица и площадки. Също така е необходимо да се извършват периодични проверки от общинските служители, с което да се контролира дейността на площадките, на които се предават отпадъци, както и достоверността на данните.

**III. SWOT АНАЛИЗ
НА СЕКТОР „ОТПАДЪЦИ“**

Един от основните етапи в стратегическото планиране е “анализът на средата”. Изводите от този анализ са важна предпоставка за осъществяване на по-нататъшните стъпки в процеса на стратегическо планиране – SWOT анализ, целеполагането и изготвянето на план за действие. Това наложи те да бъдат изложени в тази част по структуриран начин. Избран бе подходът основните изводи да се групират в две основни части:

- Достижения и силни страни, проблеми и слаби страни;
- Възможности и заплахи.

SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегическия анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите “силни страни” и “слаби страни”. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ, се диференцира на “възможности” и “заплахи”.

Силни страни. Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава секторът. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слаби страни. Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможности. Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които секторът се възползва или би могъл да се възползва.

Заплахи. Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние.

При използване на цялата налична информация за съществуващото положение и тенденциите по компоненти на околната среда са изведени следните основни аспекти на силните и слабите страни на община Никола Козлево по отношение управлението на отпадъците, както и на възможностите и заплахите от страна на средата, които са представени в следната таблица.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци от територията на всички населени места от общината. ❖ Общината е член на Сдружение „Регионално управление на отпадъците – Добрич“. ❖ Сключени договори с организации за разделно събиране и оползотворяване на три потока МРО. ❖ Приета нормативна уредба за управление на отпадъците на местно ниво. ❖ Разработен актуален четирисезонен морфологичен анализ на битовите отпадъци. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Високо ниво на депонираните отпадъци. ❖ Липса на рекултивация на общинското депо за ТБО в землището на с.Никола Козлево. ❖ Липса на система за разделно събиране и оползотворяване на строителните отпадъци. ❖ Липса на система за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците и домашно компостиране. ❖ Отрицателен баланс между приходите и разходите за управление на отпадъците. ❖ Периодично образуване на нерегламентирани замърсявания.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците. ❖ Нови ефективни технологии, позволяващи рециклиране и оползотворяване на отпадъците. ❖ Разделно събиране на битовите отпадъци. ❖ Развитие на системите за разделно събиране на МРО. ❖ Засилване на контрола върху граждани и юридически лица на територията на общината за спазване на нормативните изисквания. ❖ Значителна промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Високи разходи по прилагане на екологичното законодателство за достигане на високите изисквания на ЕС и наобелязаните цели. ❖ Неизпълнение на целите по ЗУО и налагане на санкции от страна на контролните органи. ❖ Значително увеличение на разходите за управление на битови отпадъци и необходимостта за повишаване на такса битови отпадъци за населението. ❖ Изхвърляне на отпадъци от населението на нерегламентирани места.

**IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО
2021 – 2028 Г. И
ПРОГРАМИ ЗА ТЯХНОТО
ПОСТИГАНЕ**

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Отправна точка за определяне на стратегическите цели за управление на отпадъците за периода до 2028 г. на община Никола Козлево са:

❖ Целите на националната политика за управление на отпадъците и ефективно използване на ресурсите, респективно предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г.

❖ Направените изводи и препоръки от извършените анализи на текущото състояние на управлението на отпадъците на територията на община Никола Козлево.

❖ SWOT анализът на управление на отпадъците.

Генералната стратегическа цел е:

Общество и бизнес, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива.

Постигането на главната стратегическа цел е залегнало, като приоритет в настоящата програма. Стратегическите цели, гарантиращи постигането на генералната стратегическа цел и съответстващите на тях програми от мерки, са представени на следващата таблица.

Таблица №1 Цели на община Никола Козлево 2021-2028 г.

Цел	Програма
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	Програма за предотвратяване образуването на отпадъци с Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО с Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки
Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци	Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Целите на Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево за периода до 2028 г. са в синхрон с целите на Националния план за управление на отпадъците 2021 - 2028 г.

В рамките на ПУО 2021-2028 г. са разработени пет програми, които чрез своите дейности водят до постигане на изпълнението на конкретните програмни цели.

Изборът на конкретни мерки и тяхната комбинация във времето представляват различни алтернативи за достигане на набеязаните цели.

Програмите съдържат както инвестиционни мерки, така и неинвестиционни - "меки" мерки.

Инвестиционните мерки включват основно изграждането на инфраструктура. В рамките на времевия период на Програмата трябва да се осигури необходимата инфраструктура за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоразградими и биоотпадъци, вкл. хранителни отпадъци, да се извърши рекултивация на общинското депо за ТБО, в землището на с.Никола Козлево. Инвестиционните мерки за съдове, транспортни средства, компостери и др. са остойностени на базата на съответния брой съдове/транспортни средства и др., идентифициран в резултат на анализите и прогнозите и съответните средни цени на база проучване.

„Меките“ мерки включват дейности като: нормативни промени; обучение на служители; подготовка на проекти; разработване на административни актове; провеждане на информационни кампании; разработване и внедряване на информационни системи и др.

За част от мерките не е предвиден бюджет, тъй като те ще включват дейности на общинска администрация в рамките на обичайния бюджет на общината за съответната бюджетна година – основно това са мерки с организационен, процедурен и нормативен характер.

**Цел 1: Намаляване на
вредното въздействие на
отпадъците чрез
предотвратяване
образуването им и
насърчаване на повторното
им използване**

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ
НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ**

1. Въведение

Управлението на отпадъците трябва да се усъвършенства непрекъснато и да се превърне в устойчиво управление на материалите с цел да се опазва, съхранява и подобрява качеството на околната среда, да се опазва човешкото здраве, да се гарантира разумното и ефективно използване на природните ресурси, да се насърчават принципите на кръговата икономика, и да се намалява зависимостта на ЕС и на страните-членки от вносни ресурси, като по този начин се осигуряват нови икономически възможности и дългосрочна конкурентоспособност. За постигането на този екологичен приоритет Директива(ЕС)2018/851 от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците отделя специално приоритетно място на политиките по предотвратяване на отпадъците, като насочва вниманието към следните основни аспекти:

➤ Предотвратяването на отпадъци е най-ефикасният начин за подобряване на ресурсната ефективност и за намаляване на въздействието на отпадъците върху околната среда. Поради това е важно държавите-членки на ЕС да предприемат подходящи мерки за предотвратяване образуването на отпадъци, да наблюдават и оценяват напредъка в прилагането на такива мерки. Като част от тези мерки държавите-членки следва да подпомагат иновативни модели на производство, търговия и потребление, които намаляват наличието на опасни вещества в материалите и продуктите, които насърчават увеличаването на продължителността на живота на продуктите и повторната им употреба, включително чрез създаване и подкрепа на мрежи за повторна употреба и за ремонт и схемите за обратно изкупуване и връщане за повторно пълнене, както и като стимулират повторното производство, обновяването и, по целесъобразност, повторната употреба на продуктите и платформите за споделяне.

➤ Насърчаването на устойчивостта при производството и потреблението може да допринесе съществено за предотвратяването на образуването на отпадъци (ПОО). Държавите-членки следва да предприемат мерки, за да осведомят потребителите за този принос и да ги насърчават да допринасят по-активно за подобряване на ресурсната ефективност. Като част от мерките за намаляване на образуването на отпадъци, държавите членки следва да включат постоянни комуникационни и образователни инициативи за повишаване на осведомеността по въпросите на предотвратяването на образуването на отпадъци и нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, поставянето на количествени цели и, по целесъобразност, предоставянето на подходящи икономически стимули за производителите.

➤ Някои суровини са от голямо значение за икономиката на Съюза и снабдяването с тях е свързано с голям риск. С оглед на сигурността на доставките на тези суровини и в съответствие с инициативата за суровините, установена от Комисията, в нейното съобщение от 4 ноември 2008 г. относно „Инициатива за суровините: посрещане на нашите основни потребности от растеж и работни места в Европа“ и целите и целевите стойности на Европейското партньорство за иновации в областта на суровините, държавите-членки следва да предприемат мерки за насърчаване на повторната употреба на продукти, съдържащи значително количество

суровини от изключителна важност, с цел предотвратяване на превръщането на тези материали в отпадъци.

Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕО въвежда йерархия на управлението на отпадъците. Спазването на йерархията на управление на отпадъците гарантира най-високо ниво на съответствие с европейските документи за ефективно използване на ресурсите и кръгова икономика, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за институциите, бизнеса и домакинствата за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- а) Предотвратяване на образуването на отпадъци
- б) Подготовка за повторна употреба
- в) Рециклиране
- г) Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия
- д) Обезвреждане (контролирано депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

Предотвратяването на образуване на отпадъци е определено в Член 3, точка 12 от РДО, респективно в §1, точка 28 от ДР на ЗУО, като:

“Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;
- вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве; или
- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите”.

Имайки предвид съдържанието, дадено в определението на предотвратяването на отпадъците и високите екологични цели, които се поставят, мотото на предходната и на настоящата програма за предотвратяване на образуването на отпадъците е: **„Най-полезният отпадък е този, който въобще не е възникнал!“**.

Един от ефективните начини за предотвратяване на отпадъците е "повторна употреба" на продуктите, за което в РДО е дадено следното определение: „Всяка дейност, посредством която продуктите или компонентите, които не са отпадъци, се използват отново за целта, за която са били предназначени”. Повторната употреба е средство за предотвратяване на отпадъците и не е дейност по третиране, тъй като се осъществява преди продуктът да е изхвърлен/предаден като отпадък. Типични действия за повторна употреба са действията на домакинствата да ремонтират домакински електрически електроуреди, дрехи, обувки, вместо да ги предадат за подготовка за повторна употреба, оползотворяване или в най-лошия случай-да ги изхвърлят с общия битов отпадък за депониране.

Повторната употреба следва да се разграничава от действието "подготовка за повторна употреба", за което определението е следното "проверка, почистване или ремонт, операции по оползотворяване, посредством които продуктите или компонентите на продукти, които вече са предадени като отпадък/излезли от употреба

продукти, се подготвят, така че да могат да бъдат повторно използвани без всякаква друга предварителна обработка".

Основната разлика между "повторна употреба" и "подготовка за повторна употреба" е, че в първия случай материалът или предметът не е станал отпадък, докато в случаите на "подготовка за повторна употреба", въпросният материал е изхвърлен/предаден като отпадък/непотребен продукт и след това се ремонтира и обработва, за да бъде пуснат на пазара като продукт втора употреба или дарен като такъв. Например, ако домакинство претрпицира мебели, а не ги изхвърли, това е действие по повторна употреба. Ако домакинството изхвърли/предаде същите мебели в център за подготовка за повторна употреба, мебелите се почистват и претрпицират с цел да се продадат/подарят за да се използват отново, това е действие за подготовка за повторна употреба.

Количества отпадъците, преминали действие за подготовка за повторна употреба се отчитат при изчисляване на целите за рециклиране на битовите отпадъци, поставени пред страните-членки, като право да отчитат тези количества за рециклирани има държавата, от които са събрани съответните отпадъци, а не в държавата, в която са преминали операцията „подготовка за повторна употреба“ .

Директива (ЕС) 2019/904 от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, насърчава подходите на кръговата икономика, даващи приоритет на устойчивите и нетоксични продукти като се цели преди всичко да се намали количеството на образуваните пластмасови отпадъци и замърсяването на морската околна среда.

Директивата поставя редица задължава за страните-членки, в т.ч:

➤ до 2026 г. да постигнат измеримо спрямо 2022 г. количествено намаление на потреблението на някои пластмасови продукти за еднократна употреба, в т.ч: чаши за напитки и техните капаци и капачки; съдове за храна и др. До 3 юли 2021 г. държавите-членки трябва да изготвят описание на всички мерки, приети от тях за изпълнение на това задължение и уведомяват Комисията за това описание и го оповестяват публично.

➤ считано от 3 юли 2021 г., държавите-членки забраняват пускането на пазара на определени пластмасовите продукти за еднократна употреба и на продуктите, изработени от оксо-разградима пластмаса, в т.ч. клечки за уши, прибори за хранене, чинии, сламки, бъркалки за напитки, пръчици за балони и др.

Общините са отговорни за събирането на отпадъците на тяхната територия, като извършват тази дейност самостоятелно или чрез регионални сдружения. По силата на чл. 52 от ЗУО те са длъжни да изготвят програма за управление на отпадъците, чиято структура, цели и предвиждания отговарят на НПУО, включително за ПОО. Общините могат да се възползват активно от различни програми за изпълнението на проекти за ПОО, да организират и координират създаването и функционирането на местна общност, обединена около идеите за „нулеви отпадъци“, под тяхна координация да се осъществяват различни дарителски кампании и дейности, водещи до ПОО. Освен екологични, ще имат и икономически ползи от активни дейности по ПОО, тъй като съвременното управление и третиране на отпадъците изисква сериозни финансови ресурси и всеки тон предотвратени битови отпадъци е равностоен на спестени разходи от бюджета на общината за един тон третиране на битовите отпадъци.

2. Цели и мерки за предотвратяване образуването на отпадъци за периода 2021 – 2028 г.

ЗУО изисква кметовете на общини да разработят и изпълняват програма за управление на отпадъците за територията на съответната община, съответстваща на структурата и съдържанието на Националния план за управление на отпадъците. Съгласно изискването за съответствие на структура и съдържание, общинските програми за управление на отпадъците, също трябва да съдържат програма за предотвратяване образуването на отпадъци. Именно в изпълнение на това изискване на ЗУО община Никола Козлево разработи настоящата Програма за предотвратяване образуването на отпадъци (ППОО) като неразделна част от Програмата за управление на отпадъците за периода 2021 – 2028 г. Целите на подпрограмата съответстват на генералната стратегическа цел на страната към изграждане на общество и бизнес, които не генерират отпадъци, и на националните цели за предотвратяване на отпадъците.

Стратегическа цел:

Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.

Оперативна цел:

Намаляване на количеството на образуваните отпадъци и на количествата на вредни вещества, съдържащи се в отпадъците.

Мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци:

В Приложение №4 към чл. 50, ал. 3, т. 2 на ЗУО са изброени 16 примерни мерки за ПО, обособени в три групи:

- мерки, които могат да засегнат рамковите условия, свързани с образуването на отпадъци;
- мерки, които могат да засегнат фазата на проектиране, производство и разпространение;
- мерки, които могат да засегнат фазата на потребление и употреба.

Включени са различни по характер мерки, които могат да се обособят като информационно-образователни, икономически, административно-регулаторни, нормативни. Някои от мерките са насочени към повече целеви групи, а някои към конкретна целева група (домакинства, бизнес и др.).

Предложените мерките и дейностите по предотвратяване образуването на отпадъци е трудно изпълнимо на местно ниво, поради факта, че общините нямат правомощия за ограничаване на производители на масово разпространени отпадъци, които са с основен принос към увеличаване количествата на отпадъците.

Въпреки това анализът на приложимостта на примерните мерки показва, че относими към компетенциите на местните власти и подходящи за прилагане в община

Никола Козлево за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци на територията ѝ са:

➤ Насърчаване на домашното компостиране, съгласно Закона за управление на отпадъците, домашното компостиране се счита за мярка за предотвратяване образуването на отпадъци (оползотворяване на мястото на образуване). Тук при тази мярка общината може да разработи различни програми и/или проекти за насърчаването на домашното компостиране. Друг вариант е разработване и търсене на финансиране на проекти за безплатно предоставяне на компостери на гражданите. За насърчаване на населението, общината може да обмисли възможността за осигуряване на данъчен стимул за домакинствата, които прилагат домашно компостиране и разделно събиране и предаване, чрез въвеждане на намален размер на такса „битови отпадъци“.

➤ Насърчаване изграждането на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба, чрез насочване на бизнеса за кандидатстване по оперативни програми. Повторната употреба на продукти и създаването на системи за популяризиране на дейностите по ремонти повторна употреба, включително и по – специално на електрическо и електронно оборудване, текстил, мебели, опаковки, както и строителни материали и продукти е един от най-ефективните начини, за предотвратяване на образуването на отпадъци. Това води до удължаване жизнения цикъл на продуктите и намаляване на отпадъците по цялата верига – производство, доставка и търговия. Мярката, би имала, както екологичен, така и социален ефект.

➤ Информационните кампании насочени към населението си остават най-добрата и ефикасна мярка. Всички мерки, които общината набеязва не могат да се осъществяват, ако не се обхване най-големия генератор на отпадъци - населението. Необходимо е разработването на активни информационни кампании, с които ясно да се определят насоките и целите пред общината, да се изложат положителните и отрицателните страни на проблема, както и ползите за населението и околната среда от изпълнението на конкретните мерки. Примери за провеждането на информационни кампании сред населението могат да бъдат: изготвяне на разяснителна информация, насоки и съвети за прилагане на инструменти за предотвратяване образуването на отпадъци, основно чрез интернет страницата на общината; провеждане на обучителни програми; еко-етикиране; различни образователни кампании. Пилотните проекти в училищата са чудесен начин за трайно възпитаване на добри навици. Една от най-подходящите възможности за предоставяне на важна информация относно правилното изхвърляне на различните видове битови отпадъци на гражданите е моментът на личен контакт с общинската администрация. Добре е общините да имат кратки информационни листовки, с които да отговарят на най- често задаваните въпроси, като например кои отпадъци се събират разделно, как и къде се предават или изхвърлят, по какъв график се събират, какво се случва после с тях.

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

План за действие към

Програма за предотвратяване образуването на отпадъци в община Никола Козлево

Стратегическа цел: Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.

Оперативна цел: Намаляване на количеството на образуваните отпадъци и на количествата на вредни вещества, съдържащи се в отпадъците.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.	Намаляване на количеството на образуваните отпадъци и на количествата на вредни вещества съдържащи се в отпадъците.	1. Създаване на организация за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци от паркове, градини, площи, от дейността на ресторанти, заведения за обществено хранене и други	20 000 лв.	Общински бюджет	12.2028 г.	Изграждане на ефективна система	Въвеждане на система за разделно събиране	Брой обхванато население и обекти в системата за разделно събиране	Община Никола Козлево
		2. Разработване на проекти и/или програми за насърчаване към домашно компостиране	30 000 лв.	Общински бюджет ПУДООС ОПОС	12.2028 г.	Предотвратяване образуването на отпадъци от растителен и хранителен производ	Брой разработени проекти и/или програми	Предприети мерки за предотвратяване образуването на отпадъците	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда	Намаляване на количеството на образуваните отпадъци и на количествата на вредни вещества, съдържащи се в отпадъците	3. Закупуване на компостери за предоставяне на домакинствата	50 000 лв.	Общински бюджет ПУДООС ОПОС	12.2028 г.	Предотвратяване образуването на отпадъци	Брой закупени компостери	Повече домакинства използват компостери	Община Никола Козлево, РСУО
		4. Въвеждане на стимули, като заплащане на намален размер на такса „Битови отпадъци“ за домакинствата, които прилагат домашно компостиране	-	-	12.2028 г.	Осигурен данъчен стимул за домакинствата	Промените в размера на такса „Битови отпадъци“	Брой домакинства получили данъчен стимул за такса „Битови отпадъци“	Общински съвет – Никола Козлево, Община Никола Козлево
		5. Извършване на актуален Морфологичен анализ на битовите отпадъци към 2024 г.	10 000 лв.	Отчисления по чл.64 от ЗУО, Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС	12.2024 г.	Изготвен актуален морфологичен състав на битовите отпадъци	-	Изготвен 1 брой Морфологичен анализ на смесените битови отпадъци към 2024 г.	Община Никола Козлево, РСУО

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.	Намаляване на количеството на образуваните отпадъци и на количествата на вредни вещества, съдържащи се в отпадъците.	6. Извършване на мониторинг за изпълнение на мерките за ПОО заложи в програмата, включително недопускане образуването на локални замърсявания	10 000 лв.	Общински бюджет	Ежегодно	Намаляване на вредното въздействие на отпадъците	Ежегодно - брой изпълнени/ в процеса на изпълнение мерки	Брой изпълнени мерки, включени в ПОО до края на 2028 г.	Община Никола Козлево
		7. Съдействие и насърчаване на частни лица при интерес за изграждане на центрове за повторна употреба на отпадъци.	-	Европейски фондове и програми	Постоянен	Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци	Брой центрове за повторна употреба	Изграждане на повече центрове за повторна употреба на различните отпадъци	Община Никола Козлево
		8. Провеждане на кампании за разясняване и предоставяне на информация за политиките по ПОО	4 000 лв.	Общински бюджет ПУДООС и др.	Ежегодно	Гражданите и фирмите са запознати с ползите от ПОО	Брой реализирани дейности от годишния план за действие	До 2028 г. проведени минимум 8 информационни кампании	Община Никола Козлево

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
		9.Подобряване на базата от знания относно кръговата икономика, мониторинга на отпадъците и потоците от материали	4 000 лв.	Общински бюджет, Европейски програми и фондове	12.2028 г.	Населението има знания относно кръговата икономика	Брой реализирани дейности	Проведени кампании	Община Никола Козлево

**Цел 1: Намаляване на
вредното въздействие на
отпадъците чрез
предотвратяване
образуването им и
насърчаване на повторното
им използване**

**ПОДПРОГРАМА ЗА
ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА
ОБРАЗУВАНЕТО НА ХРАНИТЕЛНИ
ОТПАДЪЦИ**

1. Въведение

Програмата за устойчиво развитие до 2030 г., приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 25 септември 2015 г., поставя цел за намаляване наполовина на хранителните отпадъци на глава от населението в световен мащаб при търговията на дребно и потребителите, както и за намаляване на загубите на храни по веригите на производство и доставки до 2030 г. Тези мерки следва да са насочени към предотвратяването и намаляването на хранителните отпадъци в първичното производство, преработването и промишленото производство, при търговията на дребно и разпространението по друг начин на храни, в ресторантите и заведенията за хранене, както и в домакинствата.

Предвид поставените цели на глобално ниво и значителното разхищение на храни в европейските страни, в Директива 2018/851 от 2018 г. за изменение на Рамковата директива за отпадъците от 2008 г., се призовава държавите от ЕС да намалят хранителните отпадъци на всеки етап от веригата на доставки на храни, да наблюдават нивата на хранителните отпадъци и да докладват за постигнатия напредък с **цел постигане на целта за намаляване на хранителните отпадъци на територията на целия ЕС с 30 % до 2025 г. и с 50 % до 2030 г.** Независимо, че посочените количествени цели не са задължителни, като се вземат предвид екологичните, социалните и икономическите ползи от предотвратяването на хранителните отпадъци, се изисква държавите членки да въведат в своите програми за предотвратяване на отпадъците конкретни мерки за предотвратяване на хранителните отпадъци, включително информационни и образователни кампании, които показват начините за предотвратяване на хранителните отпадъци. Освен това държавите членки трябва да измерват напредъка в намаляването на хранителните отпадъци. За предотвратяване на хранителните отпадъци държавите членки следва да предвидят стимули за събиране на непродадените хранителни продукти на всички етапи от веригата на доставка на храни, както и за тяхното безопасно преразпределяне, включително на благотворителни организации. С цел намаляване на хранителните отпадъци от особено значение е да се повиши информираността на потребителите относно значението на датата на трайност („годно до“ и „най-добър до“).

Политиката на страната по отношение на хранителните отпадъци е отразена в следните стратегически и нормативни документи:

➤ Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. , който включва мерки както за третиране на хранителни отпадъци, така и мерки за предотвратяване на тяхното образуване, напр. мярка към общинските администрации за включване в общинските програми по управление на отпадъците на конкретни мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци (в т.ч. и хранителни отпадъци).

➤ Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г., който предвижда мерки, насочени към намаляване на депонираните биоразградими, в т.ч. хранителни отпадъци и конкретно за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци, като например домашното компостиране.

➤ Закон за храните. Глава шеста "в" от закона определя дейностите по хранителното банкиране, изискванията към производители и търговци на храни към начина на маркиране на храни, предназначени за даряване, както и изисквания за наличие на система за отчетност на операторите на хранителни банки.

Съгласно Закона за управление на отпадъците, „Хранителни отпадъци“ са всички храни съгласно чл. 2 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните, които са се превърнали в отпадъци.“

2.Цели и мерки за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци за периода 2021-2028 г.

Настоящата Подпрограма за предотвратяване образуването на хранителните отпадъци си поставя стратегическа и оперативна цел, съвместими с целите на Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци 2021-2028 г. и адресират принципите и препоръките на европейското законодателство в областта на предотвратяване на хранителните отпадъци. По-конкретно целите на настоящата програма са:

Стратегическа цел:

Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на хранителните отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.

Оперативна цел:

Намаляване на количеството на образуваните хранителни отпадъци.

Мерки за предотвратяване образуването на хранителните отпадъци:

Основните предизвикателства, с които община Никола Козлево трябва да се справи, за да осигури цялостна политика по предотвратяване образуването на хранителни отпадъци, могат да се идентифицират по следния начин:

- събиране на информация за количествата образувани хранителни отпадъци от бита;
- идентифициране на заинтересованите страни на всички етапи от хранителната верига;
- повишаване информираността на населението;
- осигуряване на необходимото финансиране за осъществяване на посочените мерки в плана за действие към програмата.

План за действие към

Подпрограма за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци в община Никола Козлево

Стратегическа цел: Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда

Оперативна цел: Намаляване на количеството на образуваните хранителни отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда	Намаляване на количеството на образуваните хранителни отпадъци	1. Мониторинг на изпълнение на включените в програмата мерки за предотвратяване образуването на хранителните отпадъци	-	Общински бюджет	12.2028 г.	Извършен мониторинг на изпълнените мерки	Ежегодно - % изпълнени/в процес на изпълнение мерки	Всички мерки в подпрограмата са изпълнени	Община Никола Козлево
		2. Изпълнение на демонстрационни проекти за предотвратяване на хранителните отпадъци	100 000 лв.	Общински бюджет, ОПОС	12.2027 г.	Изпълнени проекти за предотвратяване на хранителните отпадъци	Брой изпълнени проекти	Предотвратени отпадъци	Община Никола Козлево, РСУО

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.	Намаляване на количеството на образуваните хранителни отпадъци.	3. Въвеждане на система за разделно събиране на хранителни отпадъци от детски градини и домашен социален патронаж	10 000 лв.	Общински бюджет	Ежегодно	Разделно събрани хранителни отпадъци от детски градини и домашен соц.патронаж	Въведена система за разделно събиране	Намалени количества депониран и хранителни отпадъци	Община Никола Козлево
		4. Повишаване на осведомеността на обществото за проблема със загуба и разхищението на храни	4 000 лв.	Общински бюджет	Ежегодно	Населението е запознато с проблемите с разхищението на храни	Брой проведени информационни кампании	Намалени количества депониран и хранителни отпадъци	Община Никола Козлево
		5. Подкрепа на дейността на организации, които организират и осъществяват даряването на храни преди изтичането на срока на годност	-	-	12.2028 г.	Обезпечаване на дейностите по организиране и осъществяване даряването на храни	Брой подкрепени организации	Количество дарена храна	Община Никола Козлево

**Цел 2: Увеличаване на
количествата на
рециклираните и
оползотворени отпадъци**

Постигането на Цел 2 ще се осъществи чрез три програми:

- ✓ Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци
- ✓ Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради
- ✓ Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО

**Цел 2: Увеличаване на
количествата на
рециклираните и
оползотворени отпадъци**

**ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА
ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА
ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА
РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ
ОТПАДЪЦИ**

Рециклирането на битовите отпадъци е също ключова мярка в изпълнение на европейските и национални политики за т.нар. кръгова икономика и за ефективно използване на отпадъците като ресурси и в контекста на увеличаващите се цели за рециклиране на битовите отпадъци:

- ❖ до 1 януари 2020 - най-малко 50 на сто от общото им тегло
- ❖ до 1 януари 2025 - най-малко 55 на сто от общото им тегло
- ❖ до 1 януари 2030 - най-малко 60 на сто от общото им тегло
- ❖ до 1 януари 2035 - най-малко 65 на сто от общото им тегло

Отпадъците от хартия, картон, пластмаса и стъкло следва да се разглеждат като ресурс, от който могат да се извлекат както екологични, така и финансови ползи. Именно поради това е много важно всяка община да конкретизира и предприеме мерки за недопускането на тези видове отпадъци на Регионалните депа. Целта на тези мерки са да се увеличат количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и да се намали тяхното депониране.

В тази връзка община Никола Козлево е поставена пред големи предизвикателства, предвид на това, че съгласно извършените анализи, общината депонира цялото количество генерирани битови отпадъци. На територията на общината има изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, която се използва от населението, но количествата рециклирани отпадъци са малко, едва 0,660 т. за 2020 г., 4,855 т. за 2019 г. и т.н.

Системите за разделно събиране и рециклиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, НУБА и ИУЕЕО, които се осъществяват и финансират основно от организациите по оползотворяване, чрез схемите за „разширена отговорност на производителя” се отчитат и допринасят в голяма степен за постигане от общините на целите за рециклиране на битовите отпадъци.

Приоритет ще има въвеждането на схеми за разделно събиране и рециклиране за следните групи отпадъци:

- отпадъци от опаковки и други битови отпадъци, подходящи за рециклиране (отпадъци от хартии и картони, пластмаси, метали и др.);
- отпадъци от офиси, административни сгради и учреждения;
- биоразградими отпадъци от домакинствата, заведенията за обществено хранене и от поддръжка на обществени зелени площи;
- едрогабаритни отпадъци;
- отпадъци от строителство и разрушаване на сгради;
- негодни за употреба автомобилни гуми;
- излезли от употреба моторни превозни средства;
- масово разпространени опасни отпадъци, като отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, луминесцентни лампи и др.

За увеличаване на количеството рециклирани и оползотворени отпадъци е необходимо да се предприемат мерки и за тяхното насърчаване. Насърчаването трябва да е насочено основно към гражданите на Общината, от които произтича по-големия поток на тези отпадъци.

Конкретни мерки за изпълнение на целите могат да бъдат следните дейности:

- Въвеждане на система за разделно събиране на битови отпадъци най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, задълженията на кмета на общината заложи в чл.19, ал.3, т.6 от ЗУО.
- Увеличаване броя на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, там където има недостиг и преместване от места, където има ниска използваемост.
- Стимулиране разделното събиране на отпадъците, чрез кампании насочени към различни групи – деца от детски градини, училища, пенсионерски клубове, фирми, търговски обекти, работещи в различни институции и др.
- Стимулиране изграждането на леснодостъпни площадки за предаване на отпадъци от страна на гражданите.
- Предоставяне на информация за количествата разделно събрани и предадени за рециклиране битови отпадъци от всички юридически лица на територията на общината;
- Насърчаване използването на продукти със съответната екомаркировка - знак за рециклиране и/или оползотворяване.
- Извършване на ежедневен контрол от страна на служители от Общинска администрация за ползване на контейнерите за разделно събиране на отпадъците по предназначение.
- Увеличаване размера на санкциите, заложи в Общинските Наредби при смесването на отпадъци и изхвърляне на рециклируеми и оползотворими отпадъци в контейнерите за битови отпадъци.

В Програмата за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци са предвидени мерки, които условно могат да бъдат класифицирани като инвестиционни мерки и неинвестиционни (меки) мерки.

Инвестиционните мерки са насочени основно към реализация на проекти за закупуване на съдове и техника за разделно събиране на отпадъците, създаване на центрове за подготовка за повторна употреба и др.

„Меките” мерки са насочени към осъществяването на различни тематични проверки, провеждане на информационни и разяснителни кампании и обучения, различни нормативни промени и др.

Реализацията на мерките от настоящата програма и релевантните мерки от други програми на ПУО до 2028 г. на община Никола Козлево ще доведат до подобряване на услугите на населението по управление на битовите отпадъци, ефективно използване на отпадъците като ресурс и намаляване на финансовата тежест за общината от заплащането на нарастващите в годините отчисления за депониране. В резултат от изпълнението на мерките от програмата и последващите такива, определени в следващата програма до 2030 г., минимум 55% от общото тегло на битовите отпадъци ще бъдат подготвени за повторна употреба и рециклиране.

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

План за действие към

Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци в община Никола Козлево

Стратегическа цел: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци

Оперативна цел: Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци

Текущи индикатор:

- ❖ 2025 г. - мин. 55% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране.

Целеви индикатор:

- ❖ 2030 г. - мин. 60% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци	1. Въвеждане на система за разделно събиране на битови отпадъци най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, (задълженията на кмета на общината заложи в чл.19, ал.3, т.6 от ЗУО)	350 000 лв.	Общински бюджет ОПОС ПУДООС Отчисления по чл.64 от ЗУО	12.2028 г.	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	Ежегодни мерки и дейности по управление отпадъците	Количество разделно събрани битови отпадъци	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци	1.1. Закупуване на специализирана техника за събиране и транспортиране на разделно събраните битови отпадъци	200 000 лв.	Общински бюджет ОПОС Отчисления по чл.64 от ЗУО	12.2028 г.	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	Брой специализирана техника за разделно събиране на отпадъци	Повече разделно събрани и рециклирани отпадъци	Община Никола Козлево
		1.2. Закупуване на контейнери за разделно събиране на битови отпадъци	150 000 лв.	Общински бюджет ОПОС Отчисления по чл.64 от ЗУО	12.2028 г.	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	Брой разположени контейнери за разделни събиране	Повече разделно събрани и рециклирани отпадъци	Община Никола Козлево
		1.3. Предаване на разделно събраните битови отпадъци на инсталация за предварително третиране, с цел оползотворяване на отпадъците годни за рециклиране	-	-	12.2028 г.	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	Използване на инсталация за сепариране	Повече разделно събрани и рециклирани отпадъци	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци	2.Изграждане на общински площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата	200 000 лв.	Общински бюджет ОПОС	12.2028 г.	Изградени площадки в общините, даващи възможност на населението да предава безвъзмездно разделно събрани отпадъци	Брой изграден и площадки	Изградени площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата	Община Никола Козлево
		3.Информирание на обществеността за местоположението на площадките за разделно събиране на отпадъците	1 000 лв.	Общински бюджет	12.2028 г.	Общественоста е информирана относно местоположението на площадките	Публикувана информация на интернет страницата на общината и др. комуникационни канали	Предоставена информация на обществеността	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
		4. Въвеждане на разделно събиране на хартиени, картонени, найлонови и пластмасови отпадъци в административни, държавни и обществени сгради	-	Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки	12.2028 г.	Разширена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки	-	Брой административни, държавни и обществени сгради, обхванати в системата за разделно събиране на отпадъци	Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки
		5. Провеждане на поне две кампании за разделно събиране на отпадъци от стара хартия и други материали (напр. в края и в началото на учебната година)	10 000 лв.	Общински бюджет, отчисления по чл.64 от ЗУО	Ежегодно	Допълнителни количества разделно събрани отпадъци	Брой кампании за разделно събиране на стара хартия и други отпадъци	Проведен и кампании за разделно събиране на стара хартия и др.	Община Никола Козлево, Училища, НПО, ООп

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци	6.Организиране на информационни кампании за ползите от разделно събиране на рециклируемите отпадъци	5 000 лв.	Общински бюджет, отчисления по чл.64 от ЗУО	Ежегодно	Гражданите и фирмите са запознати с ползите от разделното събиране	Брой реализирани дейности от годишния план за действие	Проведени информационни кампании	Община Никола Козлево
		7. Изготвяне на годишен план и годишен отчет за осъществяване на контрол за изпълнение на изискванията на общинската наредба относно разделното събиране и подготовката за повторна употреба на битовите отпадъци	-	-	Ежегодно	Одобрен годишен план	Разработен годишен план	Осъществена дейност по управление на отпадъците на основата на детайлно разработен план	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци	8. Прилагане на изисквания на ЗМДТ относно формиране на такса битови при новите бази за отделните услуги в рамките на план-сметките на общините	-	Общински бюджет	12.2022 г.	Приложен е принципа "замърсите лят плаща" по отношение определяне размера на такса битови отпадъци	Прилагане на новите изисквания на ЗМДТ	Прилагане на новите изисквания на ЗМДТ	Общински съвет- Никола Козлево, Община Никола Козлево
		9. Увеличаване размера на санкциите, заложен в общинските наредби при смесването на отпадъци и изхвърляне на рециклируеми и оползотворими отпадъци в контейнерите за битови отпадъци	-	-	12.2028 г.	Намаляване количество то на рециклируемите отпадъци в смесения битов отпадък	Брой наложени е санкции за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци	Брой наложени е санкции за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци	Общински съвет – Никола Козлево, Община Никола Козлево

**Цел 2: Увеличаване на
количествата на
рециклираните и
оползотворени отпадъци**

**ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ
ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ
ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЦИ ОТ
РАЗРУШАВАНЕ НА СГРАДИ**

Строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради се характеризират с висок потенциал за рециклиране и повторна употреба, като някои от техните компоненти имат висока ресурсна стойност. Правилното управление на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради допринася за постигането на устойчивост и подобряване качеството на живот. Поради тази причина отпадъците от строителство и разрушаване са определени като ключов аспект в пакета за кръгова икономика, представен от ЕК през 2015 г. Според РДО до 2020 г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване следва да се увеличи най-малко до 70% от общото им тегло, като се изключват незамърсени почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние. Целите не са променени с приетата Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците.

В националното законодателство заложената крайна цел за **рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни отпадъци от строителство и разрушаване до 1 януари 2020 г. от най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците** също не е променяна и се запазва и за периода 2021-2028 г.

Важна предпоставка за постигане на целите са част от действията, предприети за постигане на тези цели до момента, а именно: одобрените нормативни разпоредби в ЗУО и в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали от 2017 г. В описаните нормативни документи е определена йерархия при управлението и третирането на отпадъците. В случая при строителните отпадъци се прилага следният йерархичен ред:

1. предотвратяване на образуването им;
2. подготовка за повторна употреба;
3. рециклиране на СО;
4. оползотворяване в обратни насипи;
5. изгаряне с оползотворяване на енергия и преработването в материали, които се използват като гориво;
6. обезвреждане на СО.

В ЗУО и в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали са разграничени ясно отговорностите на общинските, регионалните и централните институции, като са поставени следните ключови изисквания:

Възложителят на инвестиционен проект е отговорен за изпълнението на целите за рециклиране на строителните отпадъци.

➤ Възложителят е длъжен да разработи План за управление на строителните отпадъци като задължителна част от строителната документация за инвестиционния проект за издаване на разрешение за строеж и се одобрява заедно с целия проект. Изпълнението на Плана за управление на строителните отпадъци осигурява проследимост на количествата на отпадъците от момента на тяхното образуване до предаването им за оползотворяване или крайно обезвреждане. Въвеждането на този механизъм улеснява осъществяването на контрол от страна на компетентните органи за изпълнение на изискванията на наредбата, както превантивно – на етап издаване на

разрешение за строеж, така и последващо – при контрол на изпълнението на строителните дейности и в процедурата на въвеждане в експлоатация на обекта.

➤ Възложителите на инвестиционни проекти, финансирани с публични средства, са отговорни за влягане в строежите на определен процент материали от рециклирани строителни отпадъци или материално оползотворяване в обратни насипи.

➤ Възложителите на СМР и/или премахването на строежи извън предходната точка осигуряват селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове отпадъци в минимални количества.

Достигането на целите за третиране и оползотворяване на строителните отпадъци може да се осъществи, чрез изграждане на необходимата инфраструктура за това.

Необходимо насочване на усилията на Общината към изграждане на площадка за временно съхранение на строителните отпадъци и след това към изпълнение на целите.

В Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради са предвидени мерки, които условно могат да бъдат разграничени като инвестиционни мерки и „меки“ мерки.

Инвестиционните мерки са свързани главно с изпълнението на съоръжения и инсталации за селективно разрушаване, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и за производство на рециклирани строителни материали.

Реализацията на мерките и действията, включени в тази Програма, както и на част от планираните мерки, включени в други програми от ПУО 2021-2028 г., но допринасящи за изпълнение на целите и на настоящата програма, гарантира изпълнението на амбициозните цели за рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци и от разрушаване на сгради.

Пряко отношение към постигане на набелязаната цел на настоящата програма са мерките от другите програми на плана, свързани с:

➤ Програми за обучение на служители за целите на изпълнение на изискванията за селективно разрушаване на сгради и за разделяне на строителните отпадъци в процеса на строителството.

➤ Осъществяване на информационните кампании за насърчаване на населението и бизнеса да събира отделно отпадъците и за активно предоставяне на информация за отпадъците.

➤ Разработване и внедряване на интегрирана общинска информационна система за отчитане на отпадъците, включително изпълнението на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъци с подсистема за строителните отпадъци.

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

План за действие към

Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради в община Никола Козлево

Стратегическа цел: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци

Оперативна цел: Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

Текущи и целеви индикатори:

- ❖ Ежегодно – мин.70% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	1. Въвеждане на система за разделно събиране на строителни отпадъци от домакинствата	150 000 лв.	Общински бюджет, Европейски програми и фондове	12.2028 г.	Разделно събиране на строителните отпадъци образувани от домакинствата	Въведена система за разделно събиране на строителни отпадъци от домакинствата	Количеството на строителни отпадъци подготвени за повторна употреба	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	2. Прилагане на контрол за изпълнение изискванията на ЗУО относно строителните отпадъци и Наредбата за строителните отпадъци	3 000 лв.	Общински бюджет	Ежегодно	Осъществен контрол за изпълнение изискванията на ЗУО и Наредбата за строителните отпадъци	Брой извършени проверки ; брой наложени санкции; брой съставени предписания	Спазени са всички изисквания на ЗУО и Наредбата за строителни отпадъци	Община Никола Козлево, РИОСВ, РДНСК
		3. Включване в тръжните документи за строителство на сгради на изискването за влягане в строежите на рециклирани строителни материали	-	Общински бюджет	12.2028 г.	В строителството на сгради се влягат рециклирани строителни материали	2021-2023 - 2%; 2024-2028 - 2,5%	2028 - 2,5%	Община Никола Козлево, строители

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	4. Включване в тържните документи за строителство на изискването за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи	-	Общински бюджет	12.2028 г.	Строителни отпадъци се оползотворяват в обратни насипи	2021-2022 - 8% 2023-2024 - 9% 2025 - 10% 2026-2028 - 11%	2028 - 12%	Община Никола Козлево, строители
		5. Проучване на възможностите за финансиране на проекти и изпълнение на проекти за системи, съоръжения и инсталации за селективно разрушаване, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и за производство на рециклирани строителни материали	-	Общински бюджет	12.2028 г.	Намален риск за околната среда и човешкото здраве от вредното въздействие на тези групи отпадъци	Извършено проучване	Изпълнен и проекти	Община Никола Козлево

**Цел 2: Увеличаване на
количествата на
рециклираните и
оползотворени отпадъци**

**ПРОГРАМА ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ
ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА МРО**

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Съгласно ЗУО "Масово разпространени отпадъци" са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление. Съгласно националното законодателство са поставени годишни количествени цели за рециклиране и оползотворяване на шест групи масово разпространени отпадъци.

- Отпадъци от опаковки
- ИУМПС
- ИУЕЕО
- Отпадъчни масла и нефтопродукти
- Отпадъци от гуми
- Отпадъци от батерии и акумулатори

Целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, ИУМПС, ИУЕЕО и от батерии и акумулатори са заложи на общоевропейско ниво, а в България са поставени и се изпълняват национални количествени цели и за отпадъци от гуми и за отпадъчни масла и нефтопродукти. Целите за оползотворяване и рециклиране на шестте групи МРО на територията на цялата страна се изпълняват успешно чрез въведените схеми за разширена отговорност на производителя. Поставени са изисквания за ясно определяне на ролите на отделните заинтересовани страни, ефективността на разходите, определянето на вноските, които производителите заплащат, изисквания за прозрачност, както и системи за отчитане и ефективен контрол на дейността на схемите.

Таблица №2 Заложените цели за МРО по години

Група МРО	Цели
<u>Отпадъци от опаковки</u>	<p>До 2025 г.:</p> <p>65% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки се рециклира, в т.ч. Пластмаси: 50% Дърво: 25% Черни метали: 70% Алуминий: 50% Стъкло: 70% Хартия и картон: 75%</p> <p>До 2030 г.:</p> <p>70% от теглото на образуваните отпадъци от опаковки се рециклират, в.т.ч.:</p> <p>Пластмаси: 55% Дърво: 30% Черни метали: 80% Алуминий: 60% Стъкло: 75% Хартия и картон: 85%</p>

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

<u>ИУМПС</u>	Ежегодно: ниво на повторна употреба и оползотворяване, не по-ниско от 95% от теглото на всяко ИУМПС Ежегодно: ниво на повторна употреба и рециклиране, не по-ниско от 85% от теглото на всяко ИУМПС
<u>ИУЕЕО</u>	Ежегодно: разделно е събрано мин. 65% от средното тегло на пуснатото на пазара ЕЕО през предходните три години
<u>Отпадъци от отработени масла</u>	Ежегодно: мин. 40% от количеството масла, пуснати на пазара през съответната година
<u>Отпадъци от гуми</u>	Ежегодно: не по-малко от 50% от количеството гуми, пуснати на пазара на РБ през текущата година се регенерират и/или рециклират
<u>Отпадъци от портативни батерии и акумулатори (ПБА)</u>	Ежегодно: разделно са събрани мин. 45% от пуснатите на пазара ПБА с изключение на ПБА, които са били пуснати на пазара, но са изнесени или изпратени от територията на страната
<u>Отпадъци от индустриални батерии и акумулатори</u>	Ежегодно: разделно са събрани мин. 25% от пуснатите на пазара индустриални батерии и акумулатори
<u>Отпадъци от автомобилни батерии и акумулатори</u>	Ежегодно са събрани разделно 100% от пуснатите на пазара автомобилни батерии и акумулатори

Програмата за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО включва основно „меки“ мерки, които имат административно-регулаторен и информационно-образователен характер. Предвидени са мерки за повишаване на административния капацитет.

В Плана за действие към настоящата програма не са включени специфични мерки и дейности за подобряване на системите и достигане на целите относно рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, тъй като те са включени в Плана за действие към Подпрограмата за управление на опаковките и отпадъците от опаковки.

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

План за действие към

Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО в община Никола Козлево

Стратегическа цел: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци

Оперативна цел: Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
величаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци	1. Подготовка, преговори и сключване на договори с организации за оползотворяване на ИУМПС, ИУГ и отработени масла	-	Общински бюджет	12.2022 г.	Осигурени допълнителни количества предадени за рециклиране отпадъци	Етапи на подготовка и възлагане на договорите	Сключени договори	Община Никола Козлево
		2. Подготовка, преговори и сключване на договори с организации за оползотворяване на МРО преди изтичане срока на текущите договори	-	Общински бюджет	Шест месеца преди изтичане на съответния договор	Осигурени допълнителни количества предадени за рециклиране отпадъци	Етапи на подготовка и възлагане на договорите	Сключени договори	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
вличаване на количества на рециклираните и оползотворени отпадъци	Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци	3. Организиране на кампании за разделното събиране на МРО поне два пъти годишно	-	Общински бюджет, ООП	Ежегодно	Увеличаване на количество на разделно събраните МРО	Брой проведени кампании	Повишена информираността на обществеността по въпросите на управлението на МРО	ООП, Община Никола Козлево
		4. Съдействие на организациите за оползотворяване на МРО, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци	-	Общински бюджет	Ежегодно	Осигурени места за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци	Идентифицирани всички задължени лица в схемата за МРО	Повишаване на количествата на разделно събраните МРО	Община Никола Козлево

**Цел 2: Увеличаване на
количествата на
рециклираните и
оползотворени отпадъци**

**ПОДПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОПАКОВКИТЕ И ОТПАДЪЦИТЕ ОТ
ОПАКОВКИ**

За разлика от останалите МРО, в управлението на отпадъците от опаковки общините имат значително по-активно участие и задължения като една от основните заинтересовани страни, което изисква много по-добра координация между всички участници в процеса на управление на отпадъците от опаковки. В случай че нямат сключен договор с организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки, общините са длъжни да разработват и изпълняват сами програми за разделно събиране на отпадъци от опаковки и да предоставят ежегодно информация на МОСВ в тази връзка.

Всички МРО, с изключение на отпадъците от опаковки, се образуват в резултат на употребата на самия продукт, пуснат на пазара, който след употребата се превръща в отпадък. Отпадъците от опаковки са резултатът от употребата на продукти, които са опаковани и именно опаковките, а не самите продукти са предмет на изискванията за рециклиране и оползотворяване. В допълнение при опаковките става въпрос за изключително широк диапазон от опаковани продукти – десетки хиляди вида, от които се генерират отпадъците от опаковки, което допълнително усложнява организирането на системите за разделното им събиране.

Количествените цели, които страната ни си поставя по отношение на рециклирането и оползотворяването на отпадъците от опаковки през следващите години, са посочени в Програмата за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО. В допълнение към тези цели наскоро приетото европейско законодателство от пакета „Кръгова икономика“ поставя по-специални изисквания към едни от най-широко разпространените пластмасови опаковки, а именно пластмасовите бутилки за напитки за еднократна употреба. По-конкретно се поставя изискването всяка държава членка да гарантира, че:

➤ от 2025 г. някои бутилки за напитки трябва да съдържат най-малко 25% рециклирана пластмаса, а от 2030 г. - най-малко 30%.

➤ държавите-членки да осигурят разделното събиране с цел рециклиране на пластмасови бутилки за еднократна употреба до 3 литра на ниво най-малко 77% до 2025 г. и до 2029 г. - 90%.

Като се вземат предвид тенденциите в страната по отношение на опаковките и отпадъците от опаковки, европейските политики относно кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите, както и новоприетото европейско законодателство в разглежданата област е целесъобразно достиженията на създадената система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, не само да се запазят, но и да се надграждат и развиват в следващите години.

В тази връзка, е необходимо община Никола Козлево да предприеме действия по разширяване на вече съществуващата система за разделно събиране на отпадъците от опаковки с цел увеличаване на количествата на разделно събраните и предадени за рециклиране отпадъци. Община Никола Козлево следва да фокусира вниманието си върху прилагашите и контролните механизми за спазване на изискванията от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради да събират разделно отпадъците си от опаковки и да ги предават на оторизирани за целта лица за последващо рециклиране и оползотворяване. Това ще доведе не само до екологични ползи (нараснали количества разделно събрани отпадъци от опаковки), но и до намаляване на разходите на общината за третиране на битовите отпадъци.

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

План за действие към

Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки в община Никола Козлево

Стратегическа цел: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци

Оперативна цел: Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки	1.Разширяване на системите за разделно събиране на отпадъците от опаковки с оглед новите цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, вкл. извършване на текущ анализ за необходимата техническа инфраструктура	-	Бюджет на организацията за оползотворяване на отпадъците от опаковки	12.2028 г.	Осигурена техническа инфраструктура за разширяване на системите за разделно събиране на отпадъците от опаковки и постигане на целите	Осъществен анализ за необходимата допълнителна техническа инфраструктура	Достигнати цели за оползотворяване и рециклиране на отпадъците от опаковки	ООООп, Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
		2. Провеждане на информационни кампании за предотвратяване отпадъците от опаковки, разделно събиране и рециклирането им	-	ООООп	Ежегодно	ОО изпълняват одобрените им програми, вкл. в частта за информиране на обществеността	Брой проведен и информационни кампании от ОО за опаковки	Повишена информираността на обществеността по въпросите на управление на отпадъците от опаковки	ООООп
		3. Събиране и обработка на информация от ООп / фирми и др. юридически лица/ за количествата и видовете разделно събрани и предадени за рециклиране отпадъци	-	-	Ежегодно	Общината да разполага с информация за количества та разделно събрани отпадъци на нейната територията	Количество разделно събрани отпадъци в кг/тон	Количество разделно събрани отпадъци в кг/тон	Община Никола Козлево, ООп

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки	4. Въвеждане от общините в наредбите по чл.22 от ЗУО на изисквания за търговските и други подобни обекти за разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси, дърво и метали, вкл. отпадъци от опаковки от същите материали, и осъществяване на контрол и налагане на предписания/глоби в съответствие с предвиденото в наредбите по чл. 22 от ЗУО	-	Общински бюджет	12.2028 г.	Увеличаване на количествата разделно събрани хартия и картон, стъкло, пластмаси, дърво и метали, вкл. отпадъци от опаковки от същите материали	Разработване на конкретни механизми във всяка община	Всички задължен и търговски и други подобни обекти прилагат изискванията за разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси, дърво и метали, вкл. отпадъци от опаковки от същите материали	Община Никола Козлево

**Цел 3: Намаляване на
количествата и на риска от
депонирани битови
отпадъци**

**ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА
КОЛИЧЕСТВАТА И НА РИСКА ОТ
ДЕПОНИРАНИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ**

Битовите отпадъци представляват около 7 – 10 % от общия обем на отпадъците, образувани в ЕС. Въпреки това, този поток от отпадъци е един от най-сложните за управление, а начинът, по който се управлява, като цяло е добър показател за качеството на цялата система за управление на отпадъците в дадена държава. Предизвикателствата с оглед на управлението на битовите отпадъци, произтичат от техния твърде сложен и смесен състав, непосредствената близост на образуваните отпадъци до гражданите, както и от тяхното въздействие върху околната среда и човешкото здраве. Вследствие на това, управлението на битови отпадъци изисква много сложна система, включваща: ефикасна организация на събиране; ефективна система за сортиране и подходящо проследяване на потоците от отпадъци; активно участие на гражданите и предприятията; инфраструктура, адаптирана към конкретния състав на отпадъците и добре изградена система за финансиране. Като цяло държавите, които са разработили ефикасни системи за управление на битовите отпадъци, отбелязват по-добри резултати в цялостното управление на отпадъците, включително по отношение на постигането на целите за рециклиране. Опитът показва, че независимо от разпределението на отговорностите за управлението на отпадъците между публичните и частните организации, системите за управление на отпадъците могат да допринесат за постигането на кръгова икономика и че решението относно разпределянето на отговорностите често зависи от географските и структурните условия.

В кръговата икономика стойността на продуктите и материалите се запазва възможно най-дълго време. Генерирането на отпадъци и използването на ресурси са сведени до минимум, ресурсите се запазват в икономиката, когато продуктът достигне края на жизнения си цикъл и се използват многократно за създаване на допълнителна стойност. Този модел може да създаде сигурни работни места, да насърчи иновации, които предоставят конкурентно предимство, и да осигури равнище на защита на хората и на опазване на околната среда. Този модел може също така да предостави на потребителите по-трайни и в по-голяма степен иновативни продукти, чрез които се постигат финансови икономии и се подобрява качеството на живот. За да се улесни преходът към една по-ефективна кръгова икономика, Европейската Комисия представя пакет от мерки за кръговата икономика, който включва преработени законодателни предложения относно отпадъците и всеобхватен план за действие, в който се определят конкретни действия, които Комисията да предприеме. Предложенията относно отпадъците съдържат ясна и амбициозна дългосрочна визия за увеличаване на рециклирането и намаляване на депонирането на отпадъци, като същевременно включват конкретни мерки за преодоляване на практическите пречки с цел подобряване на управлението на отпадъците и се вземат предвид различните ситуации в държавите членки. Планът за действие относно кръговата икономика допълва това предложение, като в него се предвиждат мерки за „затваряне на цикъла“ на кръговата икономика и се обръща внимание на всички фази на жизнения цикъл на един продукт: от производството и потреблението до управлението на отпадъците и пазара на вторични суровини. Освен това планът за действие включва редица действия, които ще бъдат насочени към премахване на пречките пред пазара в конкретни сектори или потоци от материали като пластмасите, хранителните отпадъци, основните суровини,

строителните отпадъци и отпадъците от събаряне, биомасата и продуктите на биологична основа, както и хоризонтални мерки в области като иновациите и инвестициите.

Депонирането на отпадъците стои на най-ниското ниво в йерархията на управление на отпадъците, въведена с европейското и с националното законодателство.

Основна част от усилията на национално и местно ниво за подобряване управлението на отпадъците са насочени към управление и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци, което може да се постигне чрез няколко групи мерки:

- ползване на депа, отговарящи на екологичните нормативни изисквания, които минимизират рисковете за околната среда;
- чрез намаляване на количествата депонирани отпадъци посредством увеличава дела на рециклираните и оползотворени отпадъци;
- закриване и рекултивация на старите депа за отпадъци с преустановена експлоатация;
- последващи следексплоатационни грижи и мониторинг на закритите депа;
- предотвратяване на депонирането доколкото е възможно на опасни битови отпадъци чрез разделното им събиране и предаване за обезвреждане.

Част от мерките, свързани с подобряване на йерархията на управление на битовите отпадъци (рециклиране и оползотворяване на биоразградимите и рециклируемите от хартия, метал, пластмаса и стъкло и др.), както и на строителните отпадъци, включени в предходните подпрограми, имат съществен принос и за предотвратяването и намаляването на депонираните отпадъци.

Предвидените мерки са както инвестиционни, така и "меки" мерки. Инвестиционните мерки са насочени основно към рекултивация на общинското депо за битови отпадъци и др. „Меките“ мерки са насочени към реализация на публични, бизнес и научни проекти за разработване/внедряване на различни иновативни методи за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.

Инвестиционни мерки, включени в настоящата подпрограма са свързани с намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци, като обхващат:

- Рекултивация на депо за битови отпадъци до село Никола Козлево.
- Мониторинг и следексплоатационни грижи за закритото общинско депо за битови отпадъци до село Никола Козлево.

Следексплоатационните грижи включват дейностите по поддръжка на площадката на депото след неговото закриване, осъществяване на контрол и наблюдение на параметрите на околната среда (мониторинг) и отстраняване на евентуални отрицателни последици от въздействието на депото върху околната среда и човешкото здраве за определения от компетентните органи следексплоатационен период.

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

План за действие към

Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци в община Никола Козлево

Стратегическа Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци

Оперативна цел: Предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци

Целеви индикатор: До 2035 г. количеството на депонираните битови отпадъци да се намали до 10% или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци	Предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци	1. Изпълнение на проект “Закриване на депо за битови отпадъци в с. Никола Козлево”	354 007 лв.	Общински бюджет; ПУДООС; ОПОС	12.2028 г.	Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве от депата с преустановена експлоатация	Изпълнение на проекта за рекултивация	Закрито и рекултивирано общинско депо с преустановена експлоатация	Община Никола Козлево, ПУДООС, МОСВ
		2. Провеждане на следексплоатационни грижи на рекултивираното депо и изпълнение на дейностите от плана за мониторинг	30 000 лв.	Общински бюджет	След завършване на проекта за рекултивация постоянен	Предотвратен е риска за околната среда	Изпълнение на мониторинга	Изпълнение на мониторинга	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци	Предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци	3. Подновяване на амортизираните съдове за смет /закупуване на нови/, обновяване и техническа поддръжка на транспортните средства за извозване на отпадъци	100 000 лв.	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО	12.2028 г.	Ефективна и обезпечена с необходимия брой съдове система за събиране и извозване на смесените битови отпадъци	Брой съдове за смет; Брой транспортни средства за извозване на отпадъци	Брой подновен и контейнери и кофи за смет; Брой закупени нови транспортни средства за извозване на отпадъци	Община Никола Козлево
		3. Своевременно почистване на новообразувани нерегламентирани сметища	50 000 лв.	Общински бюджет	12.2028 г.	Предотвратен е риска за околната среда	Брой почиствени сметища	Почистен и нерегламентирани сметища	Община Никола Козлево

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка / Дейност	Бюджет (очаквани разходи)	Възможни източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
							Текущи	Целеви	Водеща / Партньор
Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци	Предотвратяване и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци	4. Създаване на общински системи за разделно събиране на опасните отпадъци от бита	50 000 лв.	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС	12.2028 г.	Намален риск за околната среда от депониран и опасни отпадъци	Брой системи за разделно събиране на опасни отпадъци от бита	Създаден и са системи за разделно събиране на всички опасни отпадъци от бита	Община Никола Козлево
		5. Обезвреждане на УОЗ пестициди и залежали пестициди, намиращи се в стоманобетонни контейнери (ББ-кубове)	-	ПУДООС	12.2028 г.	Обезвреден и УОЗ пестициди и залежали пестициди, намиращи се в стоманобетонни контейнери (ББ-кубове)	Обезвредени 6 броя „Б-Б кубове“	100 % обезвредени пестициди	ПУДООС, Община Никола Козлево

**V. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ
ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ**

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево за периода 2021 – 2028 г. е разработена в координация както с национални, така и с общински програмни документи. Тя е елемент от една цялостна система за планиране, поради което в този раздел е представена връзката между настоящата програма и други национални, регионални и общински програмни и стратегически документи. В програмата са предвидени мерки изпълнението, на които би допринесло дори и в малка степен за постигане на целите на редица европейски, национални, регионални и местни планови документи. Наред с промените в законодателството, нови планове и стратегии за нов програмен период се поставят нови по амбициозни цели да постигане в областта на отпадъците.

✓ **План за действие относно кръговата икономика (приет на 11.03.2020г.)**

Нов план за действие за кръговата икономика е един от основните градивни елементи на Европейския зелен пакт, новата европейска програма за устойчив растеж. Предлагайки мерки по отношение на целия жизнен цикъл на продуктите, новият план за действие има за цел да подготви икономиката за екологосъобразно бъдеще, да укрепи конкурентоспособността, като същевременно защитава околната среда и предоставя нови права на потребителите. Новият план е насочен към проектирането и производството в кръговата икономика, за да се гарантира, че използваните суровини остават в икономиката на ЕС колкото е възможно по-дълго.

Изпълнявайки ангажиментите по постигане на заложените в Европейското законодателство цели, България предприема стъпки за трансформиране на икономиката си от линейна към кръгова. Промяната в рамковото законодателство по отпадъци е една от най-важните и първостепенни крачки в прехода към кръгова икономика на ЕС. Страната е предприела стъпки за нов, пети Национален план за управление на отпадъците (НПУО) 2021-2028 г. и Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България, за периода 2021–2027 г., с които са поставени нови цели и изисквания.

✓ **Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци**

Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО) е в съответствие с изискванията на РДО и на чл.50 от ЗУО и е неразделна част от НПУО. Тя определя мерки за прилагане на най-високото ниво в йерархията на управление на отпадъците.

✓ **Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха в България 2020- 2030 г.**

Програмата включва целите, приложимите мерки, които трябва да доведат до намаляване на емисиите, сроковете за прилагането на мерките, необходимите финансови средства и отговорните институции. Предвидените мерки са в сектори, които са по-значими източници на емисии в атмосферния въздух, като селско стопанство, автомобилен транспорт и битово отопление. В Законодателни приоритети в сектора на отпадъците и управление на отпадъците в програмата е посочена Стратегическата цел 2 за 2030г., която гласи: „Спазване на законодателството на ЕС и

участие и допринасяне за реализирането на законодателните ангажименти и инициативи на ЕС като пакета от мерки за създаване на Кръгова икономика до 2030 г.:

➤ Минимум 55% от общинските отпадъци да се рециклират до 2025 г., над 60% до 2030 г. и над 65 % до 2035 г.

➤ Над 50% от отпадъчните пластмасови опаковки да се рециклират до 2025 г.

➤ Опасните отпадъци от домакинствата да се събират отделно до 2022 г., биологичните отпадъци до 2023 г. и текстилът до 2025 г.

➤ До 2035 г. количеството депозирани общински отпадъци трябва да се намали до 10% или по-малко от общото количество генерирани общински отпадъци.

✓ **Нова стратегическа програма на ЕС за периода 2019 - 2024 г.**

Целта ѝ е да направлява работата на европейските институции през следващите пет години. Настоящата стратегическа програма предоставя цялостна рамка и насока за тази цел. В „Новата стратегическа програма за периода 2019 – 2024 г.“ са начертани приоритетните области, които ще направляват работата на Европейския съвет и ще предоставят насоки за работните програми на останалите институции на ЕС.

✓ **Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие 2030 г.**

Целта на Стратегията е да служи като референтен документ, определящ рамка за действия за адаптиране към изменението на климата и приоритетни направления до 2030 г. Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие на Република България задава рамка за действия за адаптиране към изменението на климата (АИК) и приоритетни направления до 2030 г., като идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за АИК както за цялата икономиката, така и на секторно ниво. Рамковият документ очертава рисковете и уязвимостите в различните икономически сектори, междусекторните връзки по отношение на тези рискове и уязвимости, както и макроикономическите последици от изменението на климата като цяло. Към Стратегията като приложения са включени девет секторни оценки (сектор земеделие, биоразнообразие и екосистеми, енергетика, гори, човешко здраве, туризъм, транспорт, градска среда и води), анализ на макроикономическите последици от изменението на климата и оценка на сектор „Управление на риска от бедствия“.

✓ **Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.**

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

В рамките на стратегическия приоритет на документа: „Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда” е определена специфична цел за „ефективно използване на ресурсите в регионите чрез оптимизиране събирането на отпадъци и внедряване на

съвременни технологии за разделно събиране, компостиране на биоразградимите отпадъци, рециклиране и екологично обезвреждане в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа в периода до 2020 г.”.

✓ **Национален план за управление на отпадъците 2021 - 2028 г.**

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

✓ **Стратегията и плана за действие за преход към кръговата икономика на Република България за периода 2021 –2027 г.**

✓ **Стратегия на ЕО относно бъдещото управление на битовите отпадъци**

✓ **Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа**

✓ **Зелена книга за Европейска стратегия за пластмасовите отпадъци в околната среда**

✓ **Интегриран план в областта на енергетиката и климата в Република България 2021-2030 г.**

✓ **Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточен район 2021-2027 г.**

✓ **План за интегрирано развитие на община Никола Козлево 2021-2027 г.**

✓ **Програма за опазване на околната среда на община Никола Козлево 2021 – 2027 г.**

**VI. СИСТЕМА ЗА ОТЧЕТ И КОНТРОЛ НА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПУО 2021-2028 Г.**

Наблюдението и оценката на изпълнението на програмни документи са ключови етапи от цялостния процес на планиране. Основната цел на наблюдението е да се получи актуална информация с оглед проследяване на изпълнението на предварително поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките, а при необходимост – извършване на актуализация.

Наблюдението на Програмата за управление на отпадъците ще се осъществява чрез периодично събиране на информация, свързана с напредъка по изпълнение на включените в Програмата мерки и степента на постигане на индикаторите, както и анализ на събраната информация и на възникнали проблеми при изпълнението и причините за тях. В допълнение, за всяка мярка ще се наблюдава и спазването на планирания график и степента на изразходване на ресурсите.

Член 52 от ЗУО поставя рамкови изисквания към разработването на програми за управление на отпадъците от общините, като поставя и следните най-общи изисквания по отношение на наблюдението, отчета и контрола на програмата:

➤ Програмата се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

➤ Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците. Той определя звеното в структурата на общинската администрация, което ще отговаря за събиране и обобщаване на информацията за изпълнение на включените в програмата мерки, както и за изготвяне на годишния отчет за изпълнение на програмата.

Събирането на информация за проследяване на напредъка на изпълнението на програмните цели много важен етап от наблюдението на програмата, тъй като събраната наличната информация е основа за изготвяне на анализи за постигнатите резултати. Набавянето на надеждни данни в единен формат за образуване, състав, събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците е от съществено значение за проследяване на напредъка към постигане на целите и осъществяване на контрол по изпълнение на мерките. С оглед на това, че за някои мерки ще се налага измерване на информираността, развитието на социалните нагласи и участието на населението и бизнеса при изпълнение на мерките за отпадъците, целесъобразно е общината да проведе проучвания или анкетни допитвания. Сроковете за събиране и систематизиране на данните трябва да са съобразени с нормативно изискваните срокове за отчети и доклади, с цел постигане на ефективност и ефикасност на процеса. ЗУО изисква кметът на общината да представя годишен отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците за предходната година до 31 март, а регионалните сдружения за управление на отпадъците да представят годишни отчети за изпълнение на целите по чл. 31 от ЗУО до 10 март на следващата година. Към момента събирането, систематизирането на данните, анализ и оценка на напредъка в изпълнение на мерките, причините за неизпълнение или за изоставане в изпълнението на общинските програми, свързани с околната среда се извършва от специалиста „Екология и опазване на горите“ в Общинска администрация – Никола Козлево. За целта специалистта изготвя годишен

доклад за напредъка по изпълнение на мерките и програмните цели. При отклонение от приетите мерки и цели е необходимо да се докладва на ръководството и своевременно да се предприемат коригиращи действия.

Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците Съгласно Закона за управление на отпадъците, органът който одобрява и контролира Общинските програми за управление на отпадъците е Общинския съвет на съответната администрация. Съгласно чл. 52, ал. 9 от ЗУО ежегодно в срок до 31 март Кмета на общината, внася в Общински съвет отчет за изпълнение на програмата за предходната година, като същият след приемането му се изпраща в Регионалната инспекция по околна среда и води за сведение. Годишните отчетни доклади за изпълнението на Програмата ще се публикуват и на интернет страницата на община Никола Козлево с цел информирание на обществеността. Отчетът се изготвя на достъпен език и стил и включва графики, фигури, таблици, които да илюстрират напредъка по изпълнение на мерките и целите. Това е необходимо за по-добро разбиране на съдържанието от страна на неспециалисти в областта на отпадъците. Целта на контрола и отчитането на програмата е да се проследи ежегодно напредъка на изпълнение на поставените мерки и цели в програмата, евентуалните пречки за неизпълнението им, както и да бъдат взети навременни мерки при наличието на мерки, които не биха могли да се изпълнят поради финансови, нормативни и/или други причини.

Системата за отчет и контрол на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците на община Никола Козлево за периода 2021-2028 г., представлява система на текущо наблюдение (мониторинг) чрез събиране на информация за изпълнението на отделните мерки, заложи в подпрограмите и отчет за степента на тяхното изпълнение. За всяка една от мерките в отделните програми и подпрограми са посочени очаквани резултати от изпълнението ѝ, както и индикатори за текущо изпълнение и целеви индикатори за мярката. Именно за посочените резултати и конкретно определени индикатори ще се събира необходимата информация в рамките на системата за отчет и контрол на Програмата. В допълнение към изпълнението на текущите и целевите индикатори за всяка мярка е необходимо да се наблюдава и спазването на предвидения график и степента на изразходване на ресурсите за всяка от мерките.

Информация за напредъка за изпълнение на мерките от подпрограмите на настоящата Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево ще се събира от съответните отговорници, които са посочени като водещи за изпълнението на съответната мярка. Необходимо е поддържане на постоянна комуникация между отделните отговорни звена, като по този начин информацията ще бъде събирана и обобщавана, с цел определяне на напредъка на изпълнение на мерките, както и причините за неизпълнение или за изоставането в изпълнението на мерките, включително дължащи се на партньорите, както и предложения за корективни действия при необходимост.

Процедура за актуализация на програмата, член 52, ал. 3, т. 2 от ЗУО поставя най-общи изисквания по отношение на актуализацията на разработените от общините програми за управление на отпадъците - програмата се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

Необходимост от актуализация на общинската програма за управление на отпадъците може да възникне по различни причини:

➤ промени в изискванията на европейското и българското законодателство, които налагат промени в заложените стратегически и оперативни цели и в планираните мерки за тяхното постигане.

➤ промяна на фактическите условия и/или възникване от необходимостта от прилагане на допълнителни мерки към вече приетите, при отчитане на липса на напредък за постигане на целевите индикатори.

Процедурата за актуализация на общинската програма за управление на отпадъците следва процедурата за разработване и одобрение на програмата. Актуализацията на програмата също трябва да премине през обществени консултации и да се приложи законодателството за екологична оценка на планове и програми, след което да се одобри от общинския съвет и да се публикува за информация на обществеността.

**ПРИЛОЖЕНИЕ №1
АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И
УПРАВЛЕНИЕТО НА
ОТПАДЪЦИТЕ**

1. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ДЕЙСТВАЩОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ПРИЛАГАНЕТО МУ НА НАЦИОНАЛНО, РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО

В настоящият анализ са анализирани нормативните документи в областта на управление на отпадъците на европейско, национално ниво и местно ниво.

Директивата е законодателен акт, с който се определя цел, която всички страни от ЕС трябва да постигнат. В областта на управление на отпадъците от ЕС са приети следните Директиви:

↪ ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/850 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 30 май 2018 година за изменение на Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци

↪ ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/851 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците

↪ ДИРЕКТИВА (ЕС) 2017/2096 НА КОМИСИЯТА от 15 ноември 2017 година за изменение на приложение II към Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно излезлите от употреба превозни средства

↪ ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/774 НА КОМИСИЯТА от 18 май 2016 година за изменение на приложение II към Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно излезлите от употреба превозни средства

↪ ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1127 НА КОМИСИЯТА от 10 юли 2015 година за изменение на приложение II към Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно отпадъците и за отмяна на определени директиви

↪ ДИРЕКТИВА 2012/19/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 4 юли 2012 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО)

↪ ДИРЕКТИВА 2010/75/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването)

↪ ДИРЕКТИВА 2008/98/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви

↪ ДИРЕКТИВА 2006/66/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 6 септември 2006 година относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО

↪ ДИРЕКТИВА 2000/53/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 18 септември 2000 година относно излезлите от употреба превозни средства

↪ ДИРЕКТИВА 1999/31/ЕО НА СЪВЕТА от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци

↪ ДИРЕКТИВА 94/62/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 декември 1994 година относно опаковките и отпадъците от опаковки

↪ ДИРЕКТИВА 86/278/ЕИО НА СЪВЕТА от 12 юни 1986 година за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието

↪ ДИРЕКТИВА 82/883/ЕИО НА СЪВЕТА от 3 декември 1982 г. относно процедури за наблюдение и контрол на околни среди, засегнати от отпадъци от производството на титанов двуокис (отм.)

↪ ДИРЕКТИВА 78/176/ЕИО НА СЪВЕТА от 20 февруари 1978 година относно отпадъци от производството на титанов диоксид (отм.)

↪ ДИРЕКТИВА 67/548/ЕИО НА СЪВЕТА от 27 юни 1967 година за сближаването на законите, подзаконовите и административните разпоредби относно класификацията, опаковането и етикетирването на опасни вещества (отм.)

На 02.12.2015 г. Европейската комисия прие нов **законодателен пакет „Кръгова икономика“** (ЗПКИ), който съдържа предложения за изменение на следните директиви:

- ❖ Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците;
- ❖ Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- ❖ Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци;
- ❖ Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства;
- ❖ Директива 2006/66/ЕО относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори;
- ❖ Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;

В контекста на политиката на Европейската комисия за отпадъци и развитие на кръгова икономика, линейният икономически модел от типа „вземи, произведи и изхвърли“ вече не съответства на нуждите на съвременното общество и на ограничения характер на природните ресурси. Съгласно възприетата йерархия на отпадъците се дава приоритет на предотвратяването на отпадъците, следвано от подготовката за повторно използване, рециклирането, възстановяването и накрая изхвърлянето, като най-нежелана опция.

Фигура №4 Как функционира кръговата икономика

Кръговата икономика е модел, насочен към удължаване на жизнения цикъл на продуктите. На практика това означава възможно най-дълго споделяне, заемане, повторно използване, поправка и рециклиране на съществуващи материали и продукти.

Когато един продукт достигне края на живота си, материалите, от които той е съставен, продължават да се ползват по друг начин. Това се прави отново и отново и така се намалява до минимум изхвърлянето на отпадъци.

Концепцията за кръгова икономика се изгражда в противовес на традиционния линеен модел, при който се използват суровини, създават се неща от тях, те се консумират и остатъците се изхвърлят. Този модел разчита на големи количества евтини и достъпни материали и източници на енергия.

Част от традиционния модел е и вграждането на дефекти в уредите, за да спрат те да работят на определена дата или след определен брой цикли и потребителите да бъдат принудени да си купят нови. Европейският парламент се обявява срещу тази практика, която пилее ресурси.

В този смисъл, държавната политика по управление на отпадъците се фокусира върху интегрирането на нови, устойчиви от екологична и икономическа гледна точка модели, където от битовите отпадъци да се отделя всичко, което може да се оползотвори и рециклира, за да се превърне в енергия, в суровина за индустрията, в тор за растенията, а в новоизградените регионални депа да се депонират минимални количества отпадък.

Чрез предприемане на законодателни и незаконодателни инициативи, политиките на МОСВ са съобразени с политиките на европейско ниво и основните аспекти на националния интерес за постигане на 65% рециклиране на битови отпадъци до 2030 г., 75% рециклиране на отпадъци от опаковки до 2030 г. и 10% максимум депониране до 2030 г.

1.1. Нормативна уредба на национално ниво

Националното законодателство и политика в областта на управление на отпадъците се основават на следните основни принципи:

↳ **Устойчивото развитие** задоволява потребностите на настоящето, без да нарушава възможностите на бъдещите поколения да задоволяват собствените си потребности. Основната цел на устойчивото развитие е да се достигне разумно и справедливо разпределение на нивото на икономическо благосъстояние, което да бъде продължено за много поколения. Устойчиво развитие в областта на управление на отпадъците означава използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожават или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения. Това налага максимално използване на възможностите за предотвратяване на образуването на отпадъци и за оползотворяване и рециклирането им.

↳ **Интегрирано управление на отпадъците** – изисква вземане на решения и прилагане на ясно определени количествени цели в рамките на една система, състояща се от законови, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели. Интегрираното управление съчетава всички останали принципи на

политиката по управление на отпадъци. То гарантира взаимодействие и оптимално съчетаване на различните методи и подходи, целящи достигане на икономически и екологически ефективно управление на отпадъците.

↳ **Най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи** (НДНТНПР) - консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда, на приемлива цена. Йерархията на управление на отпадъците предоставя теоретичната рамка, която може да се използва като ръководство при оценяването на различните възможности. НДНТНПР е решение (или комбинация от решения), което за дадени цели и обстоятелства предоставя най-големи ползи или застрешава в най-малка степен околната среда както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект. Независимо че йерархията е полезна като обща цел на политиката по управление на отпадъците, нейното прилагане трябва да бъде съпоставяно с принципа на НДНТНПР, в зависимост от съществуващите обстоятелства и икономически условия.

↳ **Прилагане на чисти технологии** – необходимо е да се насърчава въвеждането на “чисти технологии” и постепенно да се преустановява използването на технологии, които причиняват вредни въздействия върху околната среда.

↳ **Предотвратяване** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

↳ **Участие на обществеността** – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

↳ **„Отговорност на производителя“ и „замърсителят плаща“** – тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда, трябва да покрият пълните разходи за своите действия.

↳ **Близост** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване.

Йерархия на управление на отпадъците

Йерархията на отпадъците описва международно признат подход за устойчивото управление на отпадъци, който е отразен и в Европейската Рамкова директива за отпадъците 2008/98/ЕС с посл. изм. с Директива (ЕС) 2018/851. Този подход е възприет в България посредством Закона за управление на отпадъците. Йерархията при управление на отпадъците определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията за управление на отпадъците осигурява ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за правителствените институции, местните власти и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- а) Предотвратяване на образуването на отпадъци
- б) Подготовка за повторна употреба

в) Рециклиране

г) Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия

д) Обезвреждане (депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

„Предотвратяването“ на отпадъци е определено в Директивата като мерки, които се предприемат преди веществата или предметите да се превърнат в отпадък, с което се намалява:

а) генерираното количество отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл (количествено предотвратяване)

б) съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите (качествено предотвратяване на отпадъците).

„Подготовка за повторна употреба“ включва почистване, проверка и поправка на употребявани продукти, които са станали отпадък, така че да могат да се употребяват повторно (например поправка на велосипеди, електрическо и електронно оборудване, мебели и др., които след като са поправени се продават като втора употреба). Подготовката за повторна употреба е вид оползотворяване на отпадъците.

„Рециклиране“ - Подходът при рециклирането е, че един материал се преработва с цел да се променят неговите физикохимични свойства и да се оползотворява повторно за същите или за други цели. Главната цел на Рамковата директива за отпадъците е ЕС да стане повече от "рециклиращо общество", което се стреми да избягва образуването на отпадъци и да използва отпадъците като ресурс.

Конкретните дейности по управление на отпадъка, които се класифицират като рециклиране съгласно Рамковата директива за отпадъците, включват (но не само):

➤ Рециклиране на материали: например на пластмасови продукти или компоненти в пластмасови материали; стопяване на отпадъчно стъкло в стъклени продукти; употреба на хартиени отпадъци в заводи за хартия и др. Рециклирането на материали: например пластмасови гранулирани и пелетизирани за екструдирани или формоване, натрошени отпадъци от стъкла, сортиране на отпадъци от хартия, отговарящи на критериите за края на отпадъка.

➤ Производство на компост, отговарящ на критериите за качество на продуктите. Рециклирането е вид оползотворяване на отпадъците.

„Друго оползотворяване“ е всяка дейност, която отговаря на определението за „оползотворяване“ съгласно РДО, но която не отговаря на специфичните изисквания за подготовка за повторна употреба или за рециклиране.

Примери за друго оползотворяване са:

➤ Изгарянето или съвместното изгаряне, когато основното използване на отпадъците е като гориво или друг начин за получаване на енергия. Това е операция по управление на отпадъците с оползотворяване на енергията, класифицирана като R1 в приложение II към РДО. Това контрастира с изгарянето на отпадъци без оползотворяване на енергия, класифицирано като операция по обезвреждане D10 в приложение I към РДО.

➤ Насипни дейности, отговарящи на дефиницията за оползотворяване.

„Обезвреждане“ - депониране (дори когато сметищен газ се използва за възстановяване на енергия); изгаряне и съвместно изгаряне, които не отговарят на

критериите, за да бъдат определени като оползотворяване (в случай на съоръжения, предназначени за изгаряне на твърди битови отпадъци, които не отговарят на определени критерии, с помощта на формулата за енергийна ефективност R1 в приложение II към РДО), насипни дейности, когато не отговарят на дефиницията за оползотворяване.

Закон за управление на отпадъците (в сила от 13.07.2012 г.) последно изм. и доп. ДВ. бр.19 от 5 Март 2021 г. регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на образуването на отпадъци, както и на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване, което ще способства за прехода към кръгова икономика и за гарантиране на дългосрочната конкурентоспособност.

Република България, като член на ЕС, приема принципите на управление на отпадъците и е в процес на хармонизиране на своето законодателство с това на съюза и прилагането му ще е предизвикателство за страната. Приложимостта на това изискване е ще е бавен и продължителен процес за община Никола Козлево.

В ЗУО са въведени количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битовите отпадъци, включващи най-малко следните отпадъчни материали: хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло, образувани от домакинствата.

В ЗУО са въведени цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, включително насипни дейности, чрез заместване на други материали с отпадъци.

На територията на община Никола Козлево няма изградена площадка за третиране на строителни отпадъци. Най-близко разположената площадка се намира в землището на с.Златна нива, кариера „Златна нива“, собственост на фирма „Голдън Фийлд“ ЕООД, с която общината има сключен договор за извършване на дейности по третиране на строителни отпадъци, но това не постига целите.

Определени са правилата и изискванията за сдружаване на общините в регионални сдружения за управление на отпадъците на регионално ниво.

Община Никола Козлево е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците – Добрич, с председател – кмета на Община Добрич и членове – кметовете на общините. Общините, които участват са Добрич, Балчик, Генерал Тошево, Добричка, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла и Никола Козлево.

Основни изисквания към Кметът на общината, произтичащи от ЗУО и подзаконовите нормативни актове:

Съгласно чл. 19, ал. 3 от ЗУО:

1.Осигуряване на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други:

Кметът на община Никола Козлево е осигурил съдове за събиране на отпадъци, като при необходимост се допълват или заменят. Подробна информация за съдовете е представена в анализа за състоянието относно отпадъците.

2. Събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им:

Услугата се предоставя от ОП „Никола Козлево“, като разходите за това се поемат от такса „Битови отпадъци“.

3. Почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии в населените места, предназначени за обществено ползване:

Услугата се предоставя от ОП „Никола Козлево“, като разходите за това се поемат от такса „Битови отпадъци“.

4. Избор на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци:

Община Никола Козлево ползва депото, намиращо се до с. Стожер, община Добрич.

5. Организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община:

Прилага се. Услугата за събиране на строителни отпадъци от ремонтна дейност се осъществява от общината, чрез наемане на специализиран превоз.

6. Разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло:

Към настоящият момент общината не е организирала система за разделно събиране на битови отпадъци за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, поради липса на финансови средства.

7. Организиране на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказване съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства и електронно и електрическо оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла, излезли от употреба гуми)

Прилага се частично. Дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци са организирани частично в общината, т.е. все още не са обхванати всички видове отпадъци. Община Никола Козлево има сключени договори с: организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак“ АД; с ООп „Рекобат“ АД за НУБА; с ООп „Грийнтех България“ АД за ИУЕЕО; ООп съвместно с общината изпълняват задълженията. Не е организирано разделното събиране на ИУМПС и ИУГ.

8. Изпълнение на решенията по чл. 26, ал. 1 на общото събрание на регионалните сдружения по чл. 24, ал. 1 и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба:

Община Никола Козлево изпълнява решенията на общото събрание на регионалното сдружение по управление на отпадъците регион Добрич.

9. Организиране на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане:

Към настоящият момент общината не е сключила договор с оператор за приемане на опасните битови отпадъци и не е организирала предаването на опасните отпадъци от бита.

10. Разделно събиране и съхраняване на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане:

Изпълнението е частично. На територията на община Никола Козлево няма изградена система за разделно събиране на биоразградими отпадъци. Образованите биоразградими отпадъци в домакинствата се третират чрез компостиране на място от собствениците на имоти.

11. Осигуряване на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци от бита и от ремонтна дейност на домакинствата, зелени отпадъци и други във всички населени места с над 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места:

Не се изисква осигуряване на такава площадка.

12. Почистването от отпадъци на общинските пътища, вкл. техните сервитути:

Изпълнява се. ОП „Никола Козлево“ извършва почистване на общинските пътища.

13. Осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15, както и информация относно мерките за предотвратяване образуването на отпадъци и предотвратяването на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин:

Изпълнява се частично.

14. Поддържане на регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци:

Изпълнява се. Създаден е регистър, който е достъпен на интернет страницата на община Никола Козлево за запознаване от населението и се актуализира при необходимост. Регистърът е достъпен и в Портала за отворени данни на Република България.

15. Предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища, организиране на почистването им:

Това изискване е голям проблем за всички населени места в страната, което коства на общините големи усилия и финансови ресурси. При констатиране на нерегламентирани замърсявания общината предприема необходимите действия за почистването им.

Съгласно чл.22 от ЗУО:

Общинският съвет приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на територията на общината, разработена съгласно изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси:

Община Никола Козлево има приета наредба, от което следва, че е изпълнила това си задължение. Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Никола Козлево е приета с Решение №83 по Протокол №10 от 25.09.2014 г. на Общински съвет – Никола Козлево, последно изменение и допълнение с Решение №6 по Протокол №3 от 28.11.2019 г. на Общински съвет – Никола Козлево. След влизане в сила на Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр.53/13.07.2012 г.) е изработена нова Наредба в съответствие с изискванията на ЗУО. Наредбата урежда условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битовите отпадъци, (вкл. опасни битови отпадъци), строителни отпадъци, биоотпадъци, масово разпространени отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали /ОЦЧМ /, разделно събрани отпадъци. Наредбата урежда правата и задълженията на общинската администрация и на лицата, при чиято дейност се образуват и/или третират отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии.

Предвид промените на ЗУО от 2021 г. е необходимо актуализиране на наредбата.

Съгласно чл.52 от ЗУО:

Кметът на община разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците за територията на съответната община:

Изискването се изпълнява. При промяна на нормативната база ОПУО се актуализира. Изготвят се отчети за изпълнение на програмата и се внася за одобрение в Общинския съвет – Никола Козлево. Съгласно чл. 79 от ЗООС общината има изработена Програма за опазване на околната среда за периода 2021 – 2027 г. ПУО е неразделна част от ПООС.

Действащите подзаконови нормативни актове, които детайлизират изискванията на ЗУО:

➤ **Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградими отпадъци (приета с ПМС №20 от 25.01.2017 г.).**

С наредбата се определят изискванията към дейностите по разделно събиране на биоотпадъците; подходящите за оползотворяване биоотпадъци и други биоразградими отпадъци; условията, при които компостът и ферментационният продукт, получени от дейности по оползотворяване на биоотпадъци, престават да бъдат отпадък по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на ЗУО; изискванията за качество на продукта, получен от дейности по оползотворяване; изискванията за употреба на

получения компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител, стабилизирана органична фракция от процеса на механичнобиологично третиране (МБТ); методиката за разпределение на целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО между регионите по чл. 49, ал. 9 ЗУО; методите за изчисляване на изпълнението на целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО. Съгласно нормативните разпоредби на Чл. 8, ал. 3 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, кметовете на общините извършват на всеки 5 години морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на съответната община.

За община Никола Козлево не е напълно приложима, но в настоящата ПУО са заложени мерки за осъществяване на дейности. Община Никола Козлево е включена заедно с всички общини в Република България в проект „Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България“. Сключен е договор за изпълнение на проекта между ПУДООС и „Еко-Морфология България“ ДЗЗД по Българо-Швейцарска програма за сътрудничество.

➤ **Наредба за батерии и акумулатори и за негодните за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС №351 от 27.12.2012 г.)**

С Наредбата се определят изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за разделното събиране, транспортирането, съхраняването, предварителното третиране, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на НУБА.

Община Никола Козлево има сключен договор с организация по оползотворяване на НУБА и са организирани дейностите по разделното им събиране.

➤ **Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (приета с ПМС №277 от 5.11.2012 г.);**

Наредбата въвежда специфични изисквания и ангажименти на общините, по отношение на строителните отпадъци, свързани с организиране на събирането, оползотворяване и обезвреждане на тези отпадъци, образувани при ремонтната дейност на домакинствата. Общината има ангажимент и в случаите, когато самата тя е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, както и в случаите, когато местната администрация е компетентна да одобрява и разрешава инвестиционните проекти, и по-конкретно – одобрението на плановете за управление на строителните отпадъци.

План за управление на строителни отпадъци не се изисква за:

1. премахване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП), по-малка от 300 кв. м;
2. премахване на сгради с паянтова конструкция;
3. реконструкция и основен ремонт на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
4. промяна на предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
5. строеж на сгради с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
6. изграждане, реконструкция, основен ремонт и премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията,

електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1500 линейни метра в урбанизирани територии;

7. изграждане, реконструкция и основен ремонт на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 5000 линейни метра извън урбанизирани територии;

8. премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1000 линейни метра извън урбанизирани територии;

9. изграждане, рехабилитация, основен ремонт, реконструкция и премахване на пътища с дължина до 500 линейни метра;

10. премахване на негодни за ползване или застрашаващи безопасността строежи, когато е наредено по спешност от компетентен орган, с РЗП, по-малка от 300 кв. м;

11. изграждане и премахване на строежи от шеста категория;

12. всички текущи ремонти.

Община Никола Козлево е организираща събирането и транспортирането на строителните отпадъци образувани от нейна територия. Входящите инвестиционно предложения, за които се изисква ПУСО се одобряват от общината.

➤ **Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени отпадъци и опасни отпадъци (приета с ПМС №53 от 1999 г.)**

Изискванията се отнасят и за общините, когато осъществяват/възлагат дейности с производствени и опасни отпадъци. При възникване на необходимост от извършване на дейности с производствени и/или опасни отпадъци се следят изискванията на Наредбата.

➤ **Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки:**

- Както и в ЗУО и тук са заложили изисквания за осигуряване места за поставяне на съдовете за разделно събиране на отпадъците от опаковки, задължително за курортните населени места и населените места над 5 000 жители. В Наредбата са посочени минималният общ обем на съдовете по категории населени места и изискванията за разполагането на съдовете: Прилага се. Общината има договор за сътрудничество с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

- Осигуряване и организиране на подходящи мерки за недопускане на посегателства и кражби от контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки: Мерки за заложили в нормативната уредба, необходимо е увеличаване на контрола.

- Съдействие при подготовката и провеждането на разяснителните кампании на организациите по оползотворяване: Прилага се.

➤ **Наредба №2 за класификация на отпадъците от 23.07.2017 г.**

Наредбата въвежда европейската класификация на отпадъците, задължителна за прилагане и от Общините: Изискванията се прилагат от община Никола Козлево при управление на различните видове отпадъци.

➤ **Наредба №7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци**

При избор на площадки за разполагане на депо и/или други съоръжения за отпадъци, общините трябва да се съобразяват с техническите изисквания към площадките, посочени в Наредбата: Община Никола Козлево прилага при необходимост.

➤ **Наредба №6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.**

При изграждане на депа и други инсталации и съоръжения за отпадъци общините трябва да включат в документацията за избор на изпълнители на договорите за изграждането и за последваща експлоатация на инсталациите и съоръженията съответните технически условия и изисквания, посочени в Наредбата – Приложимостта на изискванията на Наредбата към дейностите, които общината ще извършва ще се установи, след приключването им.

➤ **Наредба за излезли от употреба моторни превозни средства (приета с ПМС №11 от 15.01.2013 г.)**

Определяне на местата на територията на общината за предаване на ИУМПС в съответствие с Наредбата по чл. 22 ЗУО – Не са определени места, тъй като общината не е организираща дейностите по управлението на този отпадък, но са заложили мерки за това в настоящата програма.

➤ **Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието (приета с ПМС № 201 от 4.08.2016 г.)**

При оползотворяване на утайките от пречиствателните станции за отпадъчни води от населените места на общините, операторът, на който е възложена тази дейност, трябва да осигури изискванията на наредбата относно качеството на утайките, когато се използват в земеделието, осигуряването на проби и мониторинг: В община Никола Козлево няма изградена ПСОВ и изискването не е приложима.

➤ **Наредба за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (приета с ПМС №352 от 27.12.2012 г.)**

С Наредбата се определят изискванията за разделното събиране, съхраняването, транспортирането, оползотворяването и обезвреждането на отработените масла и отпадъчните нефтопродукти. Определяне на местата за смяна на отработените моторни масла и информиране на обществеността за местоположението им и за условията за

приемане на отработените масла – когато тези места са разположени в имот общинска собственост: В общината не са определени места, тъй като не е организирано събирането им.

➤ **Наредба за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС №256 от 13.11.2013 г.)**

Организиране на изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на ИУЕЕО по ЗУО, чрез сключване на договори с организации по оползотворяване на ИУЕЕО и/или с лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, и/или с други лица, притежаващи документ по ЗУО на територията на съответната община:

Изпълнява се. Община Никола Козлево е организирала разделно събиране на този вид отпадък, чрез сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО.

➤ **Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (приета с ПМС №221 от 14.09.2012 г.)**

С Наредбата се определят изискванията за събирането, транспортирането, съхраняването, оползотворяването или обезвреждането на излезли от употреба гуми. Определяне на местата за събирането им, когато е върху общински терен, както и информиране на обществеността за местоположението им и условията за приемането на гуми: Не е приложено поради това, че на територията на община Никола Козлево не са определени места върху общински имоти за събирането на ИУГ.

Оказване на съдействие за събирането и съхраняването на излезлите от употреба гуми и предаването им за оползотворяване и обезвреждането им, съгласно условията на договор с организация за оползотворяване на гуми или с лица, индивидуално изпълняващи задълженията си, ако общината е сключила такъв договор: Общината не е сключила договор за събиране и съхраняване на ИУГ. В настоящата програма са предвидени мерки за организиране на дейността.

Закон за опазване на околната среда:

В ЗООС са въведени общите изисквания към опазването на всички компоненти на околната среда (атмосферния въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафтът, природните обекти, биологичното разнообразие), управлението и контрола на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност). Закона определя насоките и целите на екологосъобразно управление на отпадъците, както и общите задължения на лицата и компетентните органи за управление на отпадъците. ЗООС регламентира процедура за извършване на екологична оценка на планове и програми. За планове и програми, за които извършване на екологична оценка не е задължително, се извършва преценка за необходимостта от извършването ѝ, съгласно процедура, определена в Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми

Изискванията се прилагат. Когато в община Никола Козлево се изготвят програми и/или планове за същите се извършват процедури по преценка за екологична оценка.

Закон за местните данъци и такси:

Закона определя местните данъци и такси, включително такса „Битови отпадъци”, приходите от която постъпват в общинския бюджет:

Съобразно изискванията община Никола Козлево определя такса „Битови отпадъци” на населението. Към момента изискванията се прилагат, като основен проблем ще бъде пред общината за определяне на таксата на база количество отпадъци, а не както до сега на база данъчна оценка на имотите.

Закон за устройство на територията:

Съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци са определени като елементи на техническата инфраструктура. Законът съдържа разпоредби във връзка с произтичащите от ЗУО изисквания относно строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради:

Изискванията се прилагат. В Общинска администрация – Никола Козлево функционира Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“, която следи за изпълнението на изискванията.

1.2.Нормативна уредба на общинско ниво

Анализът представлява приложимостта на законодателството към документите и изискванията на местно ниво, както необходимостта от промяна в тях, необходими действия за изпълнението им, необходимост от разработване на допълнителни нормативни документи.

Във връзка с изпълнение на изискванията поставените в ЗУО, община Никола Козлево е разработила следните нормативни документи, в които са регламентирани правата и задълженията както на местните власти, така и на физическите и юридически лица, определени са условията и реда за управление на отпадъците на територията на общината.

➤ **Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Никола Козлево (Приета с Решение №83 по Протокол №10 от 25.09.2014 г. на Общински съвет – Никола Козлево, последно изменение и допълнение с Решение №6 по Протокол №3 от 28.11.2019 г. на Общински съвет – Никола Козлево).**

След влизане в сила на Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр.53/13.07.2012 г.) е изработена нова Наредба в съответствие с изискванията на ЗУО. Наредбата урежда условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битовите отпадъци, (вкл. опасни битови отпадъци), строителни отпадъци, биоотпадъци, масово разпространени отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали, разделно събрани отпадъци. Наредбата урежда правата и задълженията на общинската администрация и на лицата, при чиято дейност се образуват и/или третират отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии.

➤ **Наредба №1 за поддържане и опазване на обществения ред в община Никола Козлево (Приета с Решение №159 по Протокол №14 от 29.11.2012 г. на**

Общински съвет – Никола Козлево, последно изменение и допълнение с Решение №96 по Протокол №17 от 26.09.2019 г. на Общински съвет – Никола Козлево)

Наредбата урежда обществените отношения на територията на община Никола Козлево по отношение опазване на обществения ред, спокойното обитаване и отдых на жителите в общината. В Наредбата е разработена глава трета „Поддържане на естетическия вид в населените места“, в която са регламентирани отговорностите, задълженията, забраните и контролът във връзка с опазване на околната среда и поддържане на чистотата в населените места.

➤ **Наредба за опазване на околната среда на територията на община Никола Козлево (Приета с Решение №63 по Протокол 5 от 16.05.2008 г. на Общински съвет – Никола Козлево)**

Наредба има за цел поддържането и опазването на околната среда в община Никола Козлево (озеленени площи, природозащитени обекти и територии, декоративна растителност, архитектурни резервати и други). В наредбата са заложени основните принципи, съгласно Закона за опазване на околната среда. Разработена е в пет раздела: Раздел първи „Общи положения“, Раздел втори „Опазване на околната среда извън населените места“, Раздел трети „Опазване на околната среда в населените места“, Раздел четвърти „Контрол по опазването на околната среда на територията на общината“ и Раздел пети „Административно наказателни разпоредби“.

➤ **Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Никола Козлево (Приета с Решение № 29 по Протокол № 2 от 28.02.2008 г.)**

Наредбата урежда отношенията, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги (в т.ч. такса за битови отпадъци), предоставяни на физически и юридически лица, както и реда и срока за тяхното събиране на територията на община Никола Козлево. Таксата за битови отпадъци е разгледана в Глава II, Раздел I на Наредбата. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване. Таксата се заплаща на две равни вноски в следните срокове: от 1 март до 30 юни и до 30 октомври на годината, за която е дължим. Когато до края на предходната година Общинският съвет не е определил размер на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

Съгласно направената оценка на националното и местното законодателство и степента на приложимост на същите към структурата, дейностите и капацитета на Общинска администрация – Никола Козлево основните изводи са, че общината успява частично да удовлетвори нормативните изисквания. Следва да се има предвид, че някои от изискванията изискват време и ресурси за осъществяването им, като за целта са заложени различни мерки и дейности в настоящата програма.

2. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ДОКУМЕНТИ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

В настоящият анализ ще бъдат разгледани стратегически документи на национално и общинско ниво, свързани с управление на отпадъците до 2020 г. и след 2020 г. В момента на разработване на Програмата за управление на отпадъците съвпада с времето на разработване на важни стратегически документи, свързани с управление на отпадъците.

2.1. Стратегически документи на национално и общинско ниво, свързани с управление на отпадъците до 2020 г.

❖ Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

Планът е приет с Решение №831 на Министерския съвет от 22.12.2014 г. Той е четвъртият програмен документ на национално ниво за управление на дейностите по отпадъците в Република България. Основна цел на плана е да прекъсне връзката между икономическия растеж и отпадъците, като подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване за първи път на подпрограма и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците, постави конкретни количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци. Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: Общество и бизнес, които не депонират отпадъци. Посочени са 4 специфични цели, на които трябва да се наблегне, за постигане на основната цел залегнала в Националния план. Плана за управление на отпадъците е основен документ, в рамките на които са разработени девет програми, които чрез своите дейности водят до постигане на изпълнението както на конкретните програмни цели (стратегически/оперативни цели), така и на четирите стратегически цели. Неразделна част от Плана е и Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци. Тя е разработена за първи път в България в съответствие с изискванията на Директива 2008/98/ЕО (Рамкова директива за отпадъците) и на чл. 50 от ЗУО и определя мерките за прилагане на най-високо ниво в йерархията на управление на отпадъците. Отговорностите, посочени към общините са свързани със събирането на отпадъците на тяхната територия, както и изготвяне на програма за управление на отпадъците по силата на чл. 52 от ЗУО, чиято структура, цели и предвиждания да отговарят на НПУО.

НПУО определя регионите за съвместно управление от общините на битовите отпадъци, както и съоръженията и инсталациите, необходими за постигане на съответствие със законодателството по отпадъците. Съгласно същия община Никола Козлево е включена в Регионално сдружение за управление на отпадъците (РСУО) - Регион Добрич с общините Добрич, Балчик, Генерал Тошево, Добричка, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла и Никола Козлево.

❖ Националният стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране (2010 - 2020 г.).

Това е първият план за страната, в който систематично се осъществява задълбочен анализ на проблемите за околната среда в резултат на депонирането на биоразградимите отпадъци, дефинира проблемите и идентифицира необходимите мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за преодоляване на проблемите и за изпълнение на целите за поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване. Мерките от плана са заложили и като ключови за постигане на целите на Третия национален план за действие по изменение на климата 2013 -2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци“. От особена важност за местните власти е Директива 1999/31 относно депонирането на отпадъците, която изисква от страните членки и техните компетентни власти до средата на 2009 г. да преустановят депонирането на отпадъци на депа, които не отговарят на изискванията в директивата, а от друга страна – поетапно да се ограничи депонирането на депата на биоразградими отпадъци, основно хранителни и градински отпадъци, както и отпадъци от хартия и картон.

❖ Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.

Стратегическият план е първи за страната в разглежданата област. В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, които в страната основно се депонират. Главната стратегическа цел на плана е до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда, чрез достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци. В изпълнение на мерките от плана са приети разпоредби в ЗУО от 2012 г. и е разработена и приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани строителни материали (Обн., ДВ, бр. 98, 8.12.2017 г.).

❖ Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево за периода 2014 – 2020 г.

Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево е съобразена и е разработена така, че да отговаря на изискванията и прилагане принципите на Генералната стратегическа цел и четири стратегически цели на НПУО. Генерална стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: Общество и бизнес, които не депонират отпадъци.

Стратегическите цели гарантират постигането на генералната стратегическа цел. За всяка от тези четири стратегически цели са разработени шест подпрограми, които включват мерки, водещи до постигането на зададените цели.

Ежегодно се изготвят отчети за напредъка по изпълнението на мерките от Програмата за управление на отпадъците, които показват, че част от тях са изпълнени, а друга – в процес на изпълнение.

По информация на общината част от описаните по-долу мерки са в процес на изпълнение, а друга част не са изпълнени. Община Никола Козлево е малка община и финансовите ѝ ресурси за изпълнение на дейности по управление на отпадъците и в частност изпълнение на мерките заложи в ПУО са ограничени, ето защо мерките, които не са изпълнени е поради липса на финансиране.

I.Подпрограма №1:

Мярка 1 – Повишаване капацитета на служителите от администрацията по управление на отпадъците.

Мярка 2 - Актуализиране на общинската Наредба за управление за отпадъците.

II.Подпрограма №2:

Мярка 2 – Включване на общината в унифициран за общините софтуер и информационна система за докладване на информацията по реда на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците с оглед улесняване на общините при подготовката за отчитане изпълнението на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци от хартия, метал, пластмаса и стъкло и на целите за биоразградимите отпадъци. Предоставяне на софтуера на общините, изграждане на националната информационна система за докладване. Обучение на общините за работа с информационната система.

III.Подпрограма №3:

Мярка 4 – Прилагане на добри практики за фамилно компостиране на биоразградимите отпадъци.

Мярка 7 – Освобождаване на общината от авансово заплащане на отчисленията за депониране на биоразградимите битови отпадъци.

Мярка 8 – Включване в националната система за онлайн отчитане от общините към РИОСВ/ИАОС на количествата битови отпадъци, постъпващи в депата и другите съоръжения за битови отпадъци.

Мярка 10 – Разработване на алтернативни методи за определяне на такса битови отпадъци, приближаваща се възможно най-близко до определяне на таксата за битови отпадъци на основата на изхвърляното количество отпадъци с оглед отчитане спецификата на различните населени места или райони в тях.

IV.Подпрограма №5:

Мярка 1 – Рекултивация на закрито депо за БО на имот 000015, в местността „ДО СЕЛО“ в землището на с. Никола Козлево, Община Никола Козлево.

V.Подпрограма №6:

Мярка 4 – Участие в донорски проекти с НПО по обучение на деца и юноши по разделно събиране, за оползотворяване на отпадъците и повторно използване на продуктите.

Мярка 5 – Въвеждане на нормативно задължение за общината за провеждане на информационни кампании, свързани с управление на отпадъците. Изрично включване на разходите за информационни кампании като елемент за разходите, формиращи таксата битови отпадъци в ЗМДТ.

2.2. Стратегически документи на национално и общинско ниво, свързани с управление на отпадъците след 2020 г.

❖ План за действие на ЕС за кръговата икономика

Преходът към икономика, доближаваща се в по-голяма степен до кръгова икономика, при която стойността на стоките, материалите и ресурсите се запазва възможно най-дълго в икономиката, а генерирането на отпадъци е сведено до минимум, е основен принос за усилията на ЕС за изграждане на устойчива, нисковъглеродна и конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите. Осъществяването на такъв преход е възможността да се преобразува икономиката ни и да се създадат нови и трайни предимства, свързани с конкуренцията, за Европа.

Новият план за действие за кръговата икономика е един от основните градивни елементи на Европейския зелен пакт, новата европейска програма за устойчив растеж. Предлагайки мерки по отношение на целия жизнен цикъл на продуктите, новият план за действие има за цел да подготви икономиката за екологосъобразно бъдеще, да укрепи конкурентоспособността, като същевременно защитава околната среда и предоставя нови права на потребителите. Надграждайки върху свършеното от 2015 г. насам, новият план е насочен към проектирането и производството в кръговата икономика, за да се гарантира, че използваните суровини остават в икономиката на ЕС колкото е възможно по-дълго.

Планът за действие за кръговата икономика съдържа мерки за:

➤ Превръщане на устойчивите продукти в норма в ЕС. Комисията ще предложи законодателство в областта на политиката за устойчиви продукти, за да гарантира, че продуктите на пазара на ЕС са проектирани да издържат по-дълго, по-лесни са за повторна употреба, ремонт и рециклиране, и включват възможно най-много рециклирани материали, а не първични суровини. Еднократната употреба ще бъде ограничена, преждевременното излизане от употреба ще бъде поставено под контрол, а унищожаването на непродадените дълготрайни стоки ще бъде забранено.

➤ Повече права за потребителите. Потребителите ще имат достъп до надеждна информация по въпроси като възможностите за ремонт и трайността на продуктите, за да могат да взимат устойчиви от екологична гледна точка решения. Те ще могат да се възползват от истинско „право на ремонт“.

➤ Акцент върху секторите, в които се използват най-много ресурси и където потенциалът за кръгова икономика е голям. Ще се предприемат конкретни действия относно: -електроника и ИКТ — инициатива за кръгова електроника за постигане на по-дълъг жизнен цикъл на продуктите и подобряване на събирането и третирането на отпадъците:

- акумулаторни батерии и превозни средства — нова регулаторна рамка относно акумулаторните батерии с цел повишаване на устойчивостта и насърчаване на кръговия потенциал на акумулаторните батерии

опаковки — нови задължителни изисквания относно това какво се допуска на пазара на ЕС, включително намаляване на (свръх) опаковането.

- пластмаси — нови задължителни изисквания за съдържанието на рециклирани материали и специален акцент върху пластмасовите микрочастици, както и пластмасите на биологична основа и биоразградимите пластмаси

- текстилни изделия — нова стратегия на ЕС за текстила с цел засилване на конкурентоспособността и иновациите в сектора и насърчаване на пазара на ЕС за повторна употреба на текстилните продукти

- строителство и сгради — всеобхватна стратегия за устойчива архитектурна среда, с която се насърчават принципите на кръговата икономика

- храни — нова законодателна инициатива относно повторната употреба с цел да бъдат заменени опаковките, съдовете и приборите за еднократна употреба в хранителния сектор с продукти за многократна употреба.

➤ Гаранция за по-малко отпадъци. Усилията ще бъдат насочени към избягване на производството на отпадъци като цяло и преобразуването им във висококачествени вторични ресурси, за които е необходим добре функциониращ пазар на вторични суровини. Планът за действие съдържа и поредица от действия за свеждане до минимум на износа на отпадъци от ЕС и за справяне с незаконния превоз на отпадъци.

❖ Европейска стратегия за пластмасите в кръговата икономика

Стратегията ще опазва околната среда от замърсяване с пластмаси, като същевременно насърчава растежа и иновациите, превръщайки едно предизвикателство в положителна програма за бъдещето на Европа. Съществува силен икономически аргумент за преобразяване на начина, по който се проектират, произвеждат, използват и рециклират продуктите в ЕС, и с поемането на водеща роля в този преход ще се създадат нови възможности за инвестиции и заетост. Съгласно новите планове всички пластмасови опаковки на пазара на ЕС ще бъдат рециклируеми до 2030 г., потреблението на пластмаси за еднократна употреба ще се намали, а преднамерената употреба на пластмасови микрочастици ще бъде ограничена.

❖ Национален план за управление на отпадъците (НПУО) 2021-2028 г.

Предвид изтичащия срок на действие на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) за периода 2014-2020 г., от страна на МОСВ в края на 2019 г. е възложено разработването на нов НПУО за следващия период 2021-2028 г.

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) за периода 2021-2028 г. има ключова роля за ефективното и ефикасно управление на отпадъците в Република България. С плана се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението, както и постигане на максимално ефективно използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места. Важна част от Плана е създаването на максимални условия за предотвратяване образуването на отпадъци.

НПУО се основава на следните основни принципи:

“Предотвратяване” - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

“Разширена отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

“Превантивност” – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

“Близост” и **“самодостатъчност”** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.

„Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост, имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: Общество и бизнес, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива.

Стратегическите цели, гарантиращи постигането на генералната стратегическа цел и съответстващите на тях програми от мерки, са:

Таблица №3 Стратегически цели на ННУО

Цел	Програма
Цел 1: Намаление на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	Програма за предотвратяване образуването на отпадъци с Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци	Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО с Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки
Цел 3: Намаление на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци	Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци

❖ **Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България, за периода 2021-2027 г.**

Те се разработват в изпълнение на мярка 589 „Изготвяне на Национална стратегия във връзка с пакета за кръгова икономика от Програма за управление на правителството на Република България за периода 2017 –2021 г., като една от

поставените цели (Цел 147) за постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, намаляване на депонирането и ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

Разработването на стратегията и план за действие за периода 2021-2027 г. е част от мерките от пакета за преход към кръгова икономика на национално ниво. Планът за действие обхваща действия в следните области:

- ↪ Производство, в т.ч. пакетиране на продуктите и производствени процеси;
- ↪ Потребление;
- ↪ Управление на отпадъците, което заема централно място в кръговата икономика, чрез прилагане на практика на йерархията на ЕС за отпадъците.;
- ↪ Преход от отпадъци към ресурси – насърчаване на пазара на вторични суровини, в т.ч. суровини от изключителна важност Действия в областта на приоритетни области като рециклиране на пластмаси, управление на хранителните отпадъци, основни суровини, отпадъци от строителство и събаряне, биомаса и продукти на биологична основа, иновации, инвестиции и други хоризонтални мерки.

Целта е да се изготви стратегически документ и конкретен план за действие, чрез които да се формулират националните цели в областта на кръговата икономика. На базата на задълбочен анализ на ситуацията, следва да се очертаят приоритетните области на стратегията и плана за действие, да се предложат подходящи механизми за партньорство между публичния и частния сектор и механизми за мониторинг на изпълнението.

Специфичните цели са свързани с:

- ↪ Предпоставки за постигане на устойчива, нисковъглеродна и конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите;
- ↪ Насърчаване на бизнес инициативи, иновации и трансфер на технологии за постигане на целите на кръговата икономика на национално и европейско ниво;
- ↪ Формулиране на необходимите политически действия на национално и местно ниво, както и изменения на регулаторната рамка;
- ↪ Създаване на партньорски механизъм за изпълнение на плана за действие, с участие на публичния сектор на национално и местно ниво, бизнеса и неправителствения сектор;
- ↪ Постигане на възможно най-добро управление на отпадъците, съдържащи значително количество суровини от изключителна важност, като вземат предвид осъществимостта от икономическа и технологична гледна точка и ползите за околната среда и здравето. Включване на целесъобразни мерки на национално ниво относно събирането, разделянето и оползотворяването на отпадъци, съдържащи значително количество от суровини от изключителна важност.

3. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО ОТНОСНО ОТПАДЪЦИТЕ

3.1. Битови отпадъци

Анализът на битовите отпадъци е ключов анализ, който предшества разработването на ПУО. Освен смесените битови отпадъци, в него трябва да се обърне внимание и на битовите отпадъци от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло, на биоразградимите отпадъци и биоотпадъците, тъй като за тях в българското законодателство са въведени конкретни количествени цели, които страната ни трябва да постигне.

Жителите на дадена административна единица образуват различно количество отпадъци с различен състав. Тези показатели зависят от социалния статус, битовите особености на средата, изградената култура на потребление и други фактори. Непрекъснато нарастващото количество смесени отпадъци, образувани от жизнената дейност на хората, производството и търговията в община Никола Козлево, налага предприемането на мерки за тяхното намаляване, повторната им употреба и увеличаване на рециклирането и оползотворяването им. Същевременно с развитието на технологиите за третиране на отпадъци, все повече се разширяват възможностите за използването им като алтернативен суровинен и енергиен източник и намаляване на количеството, предназначено за депониране.

С промените в Закона за управление на отпадъците от месец март 2021 г. се регламентира ново определение за битовите отпадъци, а именно:

„Битови отпадъци“ са:

а) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от домакинства, включително хартия и картон, стъкло, метали, пластмаса, биоотпадъци, дървесина, текстил, опаковки, отпадъци от електрическо и електронно оборудване, отпадъци от батерии и акумулатори, както и едрогабаритни отпадъци, включително дюшеци и мебели;

б) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от други източници, когато тези отпадъци са сходни по естество и състав с отпадъците от домакинства.

Битовите отпадъци не включват отпадъците от производството, селското стопанство, горското стопанство, рибарството, септичните ями и канализационната система и от третирането на отпадъчните води, включително утайки от пречистване на отпадъчни води, излезли от употреба моторни превозни средства или отпадъци от строителство и разрушаване.

Това определение не засяга разпределението на отговорностите за управлението на отпадъците между публичните и частните субекти.

На територията на община Никола Козлево основно се генерират битови неопасни отпадъци от домакинствата, както и производствени отпадъци от фирмите, извършващи производствена дейност, животински отпадъци (оборска тор), растителни отпадъци от домакинствата и от поддръжката на зелените площи, парковете, градините, и строителни отпадъци от ремонтна и строителна дейност.

Съществуващата практика в община Никола Козлево, както и в други общини в Република България е обезвреждане на отпадъците чрез депониране. Общинска

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

администрация следва да набележи мерки за насочване на отпадъците към други методи на оползотворяване.

В община Никола Козлево има функционираща система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци. В системата е обхванато 100% от населението – с.Никола Козлево, с.Векилски, с.Вълнари, с.Каравелово, с.Красен дол, с.Крива река, с.Пет могили, с.Ружица, с.Хърсово, с.Цани Гинчево и с.Църквица.

Основният поток отпадък е смесения битов отпадъци с код 20 03 01 по Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците.

Генерираните отпадъци на територията на община Никола Козлево се събират и извозват от Общинско предприятие „Никола Козлево“ и се транспортират до регионално депо за битови отпадъци до с.Стожер, община Добрич. Разстоянието от общинския център – Никола Козлево до регионалното депо е 75 км.

Община Никола Козлево е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците – Добрич, с председател – кмета на Община Добрич и членове – кметовете на общините. Общините, които участват са Добрич, Балчик, Генерал Тошево, Добричка, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла и Никола Козлево. Сдружението е създадено съгласно изискванията на ЗУО и Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г. Целта е да се обединят усилията на общините в изграждането на екологосъобразни съоръжения за третиране на отпадъците, отговарящи на нормативната база и представляващи минимален риск за околната среда. Чрез създаване на Сдружението деветте Общини вземат общи решения за бъдещото третиране на отпадъците си.

В таблица №4 са показани данни за количествата на генерираните и депонираните отпадъци през последните години предоставени от общината:

Таблица №4 Количества на битовите отпадъци

ГОДИНА	ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ	ДЕПОНИРАНИ ОТПАДЪЦИ	БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ	СРЕДНО ТОНА НА ЖИТЕЛ
2015	514,660	514,660	6130	0,084
2016	656,820	656,820	6135	0,107
2017	509,060	509,060	6204	0,082
2018	566,900	566,900	6236	0,091
2019	591,200	591,200	6327	0,093
2020	698,026	698,026	7310	0,095

**Забележка: данните за населението от 2015 г. до 2019 г. е по информация на НСИ, за 2020 г. данните са предоставени от община Никола Козлево.*

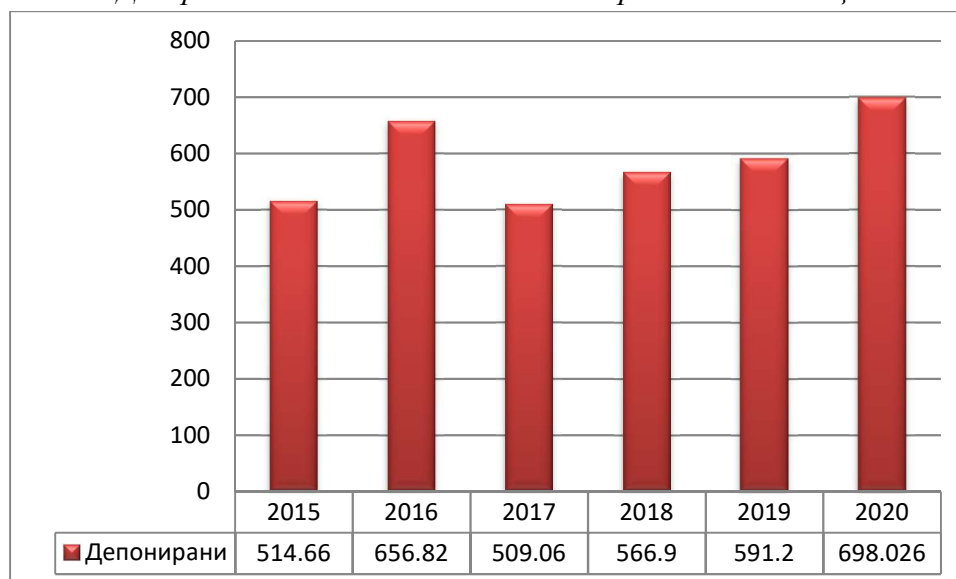
Основен показател при дефиниране на битовите отпадъци е нормата на натрупване, показваща количеството на отпадъците, образувани от един човек за определен период от време, обикновено година. Нормата на натрупване може да се изрази в тегловни кг/жител/год. Въз основа на отчетените количества на битовите отпадъци са изчислени и нормите на натрупване за последните години. Образуваните

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

битови отпадъци на човек от населението в България за 2017 г. е 435 кг/жител/година, за община Никола Козлево – 82 кг/жител/година, значително по-ниско от средната норма за страната.

Нормата на натрупване на отпадъците в община Никола Козлево за 2018 г. е 91 кг./ж./г., което е с 9 кг/човек/на година повече спрямо 2017 г. По данни на НСИ образуваните битови отпадъци на човек от населението за 2018 г. е 407 кг./ж./г., следователно нормата за общината е с по-ниски стойности. Това означава, че Общинската администрация – Никола Козлево се справя добре с процесите на управление на битовите отпадъци, но трябва да предприеме съответните мерки за ограничаване на образуването им и да намали регистрирания минимален ръст през последните години.

Диаграма №1 Количество на депонираните отпадъци

Анализът показва, че от 2017 г. до 2020 г. се наблюдава лека тенденция на завишаване на генерираните отпадъци. Общото количество депонирани битови отпадъци на територията на община Никола Козлево за разглеждания период е 3536,666 тона. Средното годишно количество генерирани отпадъци на жител в общината варират в границите между 82 и 107 кг/жител/година, което показва, че генерираното количество е по-ниско от средногодишното за България.

За нуждите на населението на общината са предоставени достатъчен брой съдове за събиране на битовите отпадъци. Общият брой на съдовете е 2052, разпределен по видове както следва: контейнер тип „Ракла“, 1100 л. – 60 бр., контейнер тип „Бобър“, 1100 л. – 50 бр. и кофа тип „Мева“, 110 л. – 1942 л. На територията на населените места са разположени и 200 броя пластмасови кошове за събиране на отпадъци от 240 л.

Обслужването на съдовете се извършва по предварително одобрен график.

Експлоатацията на старото общинско депо за ТБО, което се намира в местността „До селото“, в землището на с.Никола Козлево е прекратена и предстои неговата техническа и биологична рекултивация. Кметът на община Никола Козлево организира и контролира спазването на забраната за изхвърляне на битови отпадъци на старото депо.

С увеличаване на количеството на отпадъците се увеличават и разходите за дейността по събиране и транспортиране на битовите отпадъци. Съгласно Закона за управление на отпадъците, количествата на депонираните отпадъци следва да бъдат поэтапно намалявани. С оглед на съществуващата ситуация община Никола Козлево е изправена пред необходимостта от подобряване на услугата предоставяна на гражданите. Повишените критерии за опазване на околната среда изискват оптимизиране на съществуващите, или изграждане на нови системи за събиране и транспортиране на отпадъците от територията на общината.

Въпреки усилията, които полага община Никола Козлево по отношение управлението на отпадъците е необходимо ежегодно оптимизиране на системата и повишаване качеството на услугите и задоволяване нуждите на населението.

Тази оптимизация може да се извършва, чрез редица дейности и мероприятия. Някои от тях включват:

- Разместване на контейнери, с цел повишаване на използваемостта им;
- Поставяне на допълнителни контейнери на места, където се ползват от по-голям брой хора или недостигат;
- Подмяна на амортизирани контейнери;
- Увеличаване броя на контейнерите;
- Увеличаване кратността на обслужване на контейнерите.
- Оптимизиране на маршрутите за събиране и транспортиране на отпадъците;

3.1.1. Морфологичен състав на отпадъците

Основна предпоставка за адекватно определяне на състава на битовите отпадъци е правилното дефиниране и оценка на различните отпадъчни потоци на територията на общината, а също и определянето на тяхната тежест по отношение на общото количество образувани отпадъци.

Показателят морфологичен състав характеризира количеството на отделните компоненти спрямо общото количество на отпадъците (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло, метали, опасни отпадъци и др.). Данните за морфологичния състав са необходими при избор на съоръжения за предварително третиране и обезвреждане и системи за разделно събиране на отпадъци или при оптимизация на въведените такива. Има важно значение при определяне на метода за предварително третиране и обезвреждане на отпадъците, включително вида и капацитета на съоръженията.

Жителите на дадена административна единица образуват различно количество отпадъци с различен състав. Тези показатели зависят от социалния статус, битовите особености на средата, изградената култура на потребление и други фактори.

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Община Никола Козлево е включена заедно с всички общини в Република България в проект „Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България“. Сключен е договор за изпълнение на проекта между ПУДООС и „Еко-Морфология България“ ДЗЗД по Българо-Швейцарска програма за сътрудничество.

Морфологичния състав на битовите отпадъците е извършен през четирите сезона (пролет, лято, есен, зима) на 2019 година.

Анализът на състава на генерираните отпадъци от територията на община Никола Козлево обхваща следните фракции:

- ⇒ Хранителни;
- ⇒ Хартия и картон;
- ⇒ Пластмаса;
- ⇒ Текстил;
- ⇒ Гума;
- ⇒ Кожа;
- ⇒ Градински;
- ⇒ Дървесни;
- ⇒ Стъкло;
- ⇒ Метали;
- ⇒ Инертни;
- ⇒ Опасни;
- ⇒ Други – хигиенни, композитни.

Графикът за пробовземане от битовия отпадък на Община Никола Козлево за целия обследван период е следният:

Община	Сезон	Поредност на проба	Седмица
<i>Никола Козлево</i>	зима	проба 1	седмица 8
	пролет	проба 1	седмица 21
	лято	проба 1	седмица 33
	есен	проба 1	седмица 38

Анализът на състава на генерираните отпадъци от територията на Община Никола Козлево е следният:

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Количество смесен отпадък на година т/год	522,44т
Население на общината	6204

**По отчетни данни. За годината предхождаща морфологичния анализ*

Таблица №5 Морфологичен състав на отпадъците в общината

Вид Отпадък	-	Количество смесен отпадък на година т/год	Разделно Събран Отпадък на година т/год	Общ Отпадък на Година т/год	Общ Отпадък на Година %
Хранителни	-	32,08т	0,00т	32,08т	2,82%
Хартия	-	7,73т	2,06т	9,79т	0,86%
Картон	-	8,78т	0,18т	8,96т	0,79%
Пластмаса	-	48,99т	1,82т	50,81т	4,47%
Текстил	-	54,47т	0,00т	54,47т	4,80%
Гума	-	15,79т	0,00т	15,79т	1,39%
Кожа	-	14,60т	0,00т	14,60т	1,29%
Градински	-	85,54т	600,00т	685,54т	60,36%
Дървесни	-	7,95т	0,00т	7,95т	0,70%
Стъкло	-	33,06т	9,14т	42,20т	3,72%
Метали	-	27,93т	0,09т	28,02т	2,47%
Инертни>4 см	-	38,53т	0,00т	38,53т	3,39%
Опасни	-	17,54т	0,00т	17,54т	1,54%
Други	-	28,01т	0,00т	28,01т	2,47%
Ситна Фракция<4см	-	101,43т	0,00т	101,43т	8,93%
Общо	-	522,44т	613,29т	1 135,73т	100,00%
Опасни					
20 01 27*	Бои	2,43т	0,00т	2,43т	0,21%
20 01 27*	Лакове	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 13*	Разтворители	0,39т	0,00т	0,39т	0,03%
20 01 27*	Грундове	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 27*	Лепила	0,26т	0,00т	0,26т	0,02%
20 01 27*	Смоли	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 27*	Мастила	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 29*	Перилни и почистващи препарати	2,42т	0,00т	2,42т	0,21%
20 01 14*	Киселини	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 15*	Основи	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 19*	Препарати за растителна защита и борба с вредителите	0,89т	0,00т	0,89т	0,08%
20 01 17*	Фотографски материали	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
16 01 13*	Спирачни течности	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
16 01 13*	Антифризни течности	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 31*	Лекарства с изтекъл срок на	0,80т	0,00т	0,80т	0,07%

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

годност					
20 01 31*					
Продукти, свързани с грижи по домашни любимци	0,29т	0,00т	0,29т	0,03%	
20 01 21*					
Живак, живачни термометри, живачни прекъсвачи, живачни ампули от бойлери и др	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%	
15 02 02*					
Кърпи, парцали за избърсване, замърсени с опасни препарати	2,92т	0,00т	2,92т	0,26%	
15 02 02*					
Предпазни средства – ръкавици, маски, филтри и др., използвани при боядисване, нанасянето на покрития и почистване	0,43т	0,00т	0,43т	0,04%	
20 01 37*					
дървесина, съдържаща опасни вещества	1,01т	0,00т	1,01т	0,09%	
15 01 10*					
Празни опаковки от лаково бояджийски материали и покрития, домакински препарати и химикали, обозначени със символи за опасност (пиктограми) – картонени, пластмасови, стъклени, метални	3,68т	0,00т	3,68т	0,32%	
20 01 33*					
Оловни акумулаторни батерии	0,13т	0,00т	0,13т	0,01%	
20 01 33*					
Ni-Cd батерии	0,14т	0,00т	0,14т	0,01%	
20 01 33*					
Живак-съдържащи батерии	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%	
20 01 35*					
Електрически и електронни устройства	1,51т	0,00т	1,51т	0,13%	
20 01 23*					
Оборудване, съдържащо хлорирани и флуорирани въглеродороди	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%	
20 01 21*					
Луминесцентни и флуоресцентни лампи, енергоспестяващи и други лампи, съдържащи живак	0,26т	0,00т	0,26т	0,02%	
20 01 26*					
Смазочни и моторни масла	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%	
Общо	-	17,54т	0,00т	17,54т	1,54%
Други	-				
Хигиенни	-	17,05т	0,00т	17,05т	1,50%
Композитни	-	10,96т	0,00т	10,96т	0,97%
Общо	-	28,01т	0,00т	28,01т	2,47%

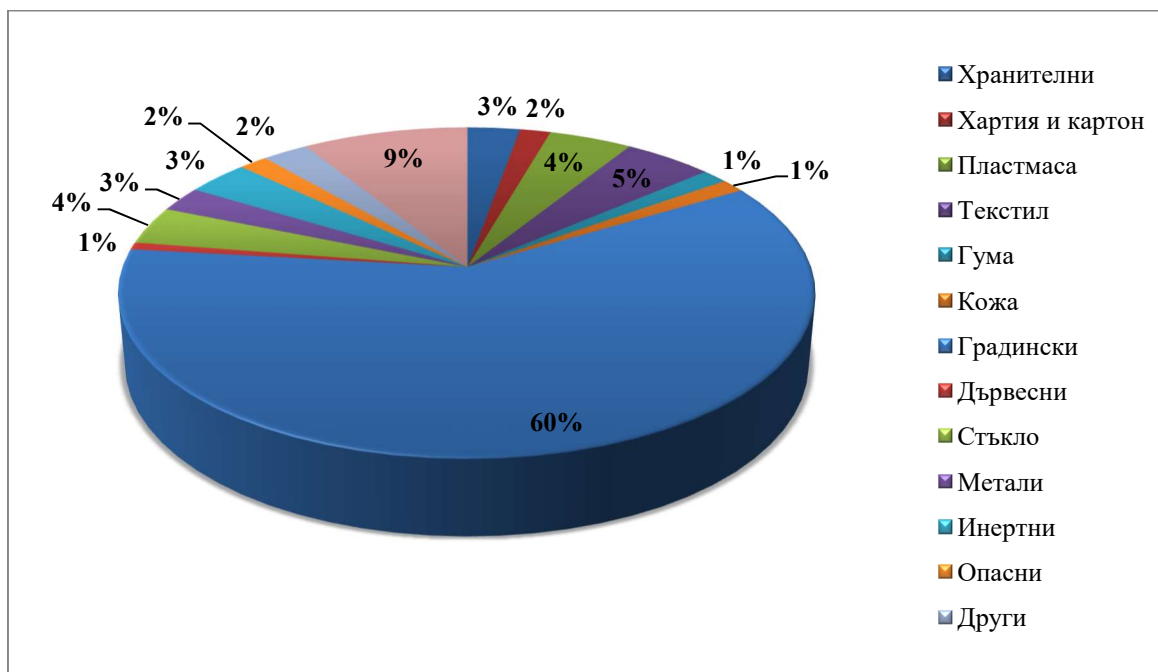
НОРМА НА НАТРУПВАНЕ

НН по отчетни данни	С Разделно Събрани	Без Разделно Събрани
Количество отпадъци (кг)	535725	522438
Население	6204	6204
НН	86.35	84.20

ИЗВОДИ				
Фракции с най-висок средногодишен процент	Градински	Ситна Фракция<4см	Текстил	Пластмаса
Фракции с най-нисък средногодишен процент	Дървесни	Картон	Хартия	Кожа
Фракции с най-изразена сезонна флукутуация	Градински	Текстил	Пластмаса	Инертни>4 см
Фракции с най-слаба сезонна флукутуация	Дървесни	Кожа	Хартия	Гума

От анализа следва, че с най-голям дял в Община Никола Козлево са градинските отпадъци – 60,36 %, следвани от ситна фракция < 4см – 8,93 % и текстил – 4,80 %. Делът на пластмасовите отпадъци достига до 4,47 % от общия поток битови отпадъци.

Диаграма №2 Морфологичен състав на отпадъците, вкл.разделносъбрани

Във връзка с изчисленията, които общините ще правят и ще трябва да доказват пред МОСВ за изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци, те са задължени на определена периодичност да извършват морфологичен анализ на битовите си отпадъци. Съгласно нормативните разпоредби на чл. 8, ал. 3 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите

отпадъци, Приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017 г., Кметовете на общините извършват на всеки 5 години морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на съответната община, съгласно Методика, утвърдена със Заповед на Министъра на околната среда и водите. Препоръчителният срок за изготвяне на следващ морфологичен анализ на отпадъците, образувани на територията на община Никола Козлево е през 2024 година.

В контекста на политиката на Европейската комисия за отпадъци и развитие на кръгова икономика, линейният икономически модел от типа „вземи, произведи и изхвърли“ вече не съответства на нуждите на съвременното общество и на ограничения характер на природните ресурси. Съгласно възприетата йерархия на отпадъците се дава приоритет на предотвратяването на отпадъците, следвано от подготовката за повторно използване, рециклирането, възстановяването и накрая изхвърлянето, като най-нежелана опция.

В този смисъл, държавната политика по управление на отпадъците се фокусира върху интегрирането на нови, устойчиви от екологична и икономическа гледна точка модели, където от битовите отпадъци да се отделя всичко, което може да се оползотвори и рециклира, за да се превърне в енергия, в суровина за индустрията, в тор за растенията, а в новоизградените регионални депа да се депонират минимални количества отпадък.

Чрез предприемане на законодателни и незаконодателни инициативи, политиките на Министерството са съобразени с политиките на европейско ниво и основните аспекти на националния интерес за постигане на 65% рециклиране на битови отпадъци до 2030 г., 75% рециклиране на отпадъци от опаковки до 2030 г. и 10% максимум депониране до 2030 г.

По този начин, следвайки тенденциите и политиката за управлението на отпадъците в ЕС и Република България, ще се депонират само така наречените „крайни отпадъци“, т.е. само тези отпадъци, които не биха се използвали повторно или не могат да бъдат рециклирани. Това от своя страна ще допринесе за изпълнение на националната политика за управление на дейностите на отпадъците, чиято основна цел е все по-голям процент от генерираните отпадъци да се рециклират и/или използват повторно и да се намали обемът на отпадъците, които подлежат на депониране.

3.1.2. Биоразградими отпадъци

„Биоотпадъци“ са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, офисите, ресторантите, търговията на едро, столовете, заведенията за обществено хранене и търговските обекти за търговия на дребно, както и подобните отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

Съгласно ЗУО, чл. 31. (1) Системите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци осигуряват като минимум изпълнението на следните цели:

1. най-късно до 31 декември 2020 г. подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и

стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, на не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;

2. най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.

В съответствие с Националния стратегически план общината следва да предвиди конкретни мерки за третиране на биоразградимите отпадъци, с оглед намаляване количествата за депониране. Управлението на биоразградимите отпадъци включва събиране (разделно или със смесените битови отпадъци), анаеробно разлагане и компостиране, изгаряне и депониране. Екологичните и икономически ползи от различните методи на обработване зависят съществено от местните условия, като гъстота на населението, инфраструктура и климат, както и от наличието на пазари за свързаните с този процес продукти (енергия и компост). Изискванията за събиране и третиране на биоразградими отпадъци са регламентирани в Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017 г. Приблизително две трети от отпадъците, генерирани в домовете и офисите, се състоят от „органични“ или естествени материали. Тези материали след време се разграждат („биоразградими“) по естествен път. Биоразградимите отпадъци се генерират при селскостопанската дейност в растениевъдството, животновъдството и от дейността на домакинствата. Имат предимно органичен състав и е необходимо да се третират в зависимост от условията на генерирането им по подходящ начин.

Съгласно чл.13, ал.1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците и третиране на биоразградимите отпадъци целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО се разпределят между регионите по чл. 49, ал. 9 ЗУО на базата на морфологичния състав на отпадъците, генерирани на територията на общините във всеки от регионите, и решението по чл. 26, ал. 1, т. 6 ЗУО, ако такова е прието, като конкретните цели за общините се определят с мотивирана заповед на изпълнителния директор на ИАОС и се оповестяват на интернет страницата на агенцията. Целите се актуализират на всеки 5 години със заповед на изпълнителния директор на ИАОС. Със Заповед №39 / 13.02.2020 г. Изпълнителният директор на ИАОС определя без дялово разпределение на целите по чл.31, ал.1, т. 1 и чл. 31, ал.1, т.2 от ЗУО между регионите по чл.49, ал.9 от ЗУО и между всички общини на територията на Република България. Със същата заповед е посочен Метод 4 от приложение №1 на Решението на Комисията за изчисляване на целите по чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО. Съгласно Заповед №139 / 15.06.2020 г. на ИАОС, община Никола Козлево е постигнала степен на рециклиране 1 % за календарната 2018 г. и е определена като община неизпълнила целта по чл. 31, ал.1, т.1 от ЗУО.

В община Никола Козлево няма изградена система за разделно събиране и транспортиране на биоразградими и биоотпадъци и не е въведена система за фамилно компостиране на градински отпадъци. Все още не са въведени контейнери за разделно събиране на зелените биоотпадъци и това води до значителния им дял в смесения битов отпадък. Образуваните биоразградими отпадъци в домакинствата се третират чрез компостиране на място от собствениците на имоти или се изхвърлят на нерегламентирани места. Ето защо община Никола Козлево следва да предприеме

мерки по разделното събиране на биоразградимите отпадъци. Възможни методи за закупуването на компостери за компостиране на биоотпадъците. В този случай растителните остатъци не са отпадък, а изходна суровина за получаване на компост – средство за подобряване качеството и плодородието на почвата. Въвеждането на система за разделно събиране, чрез закупуване на контейнери и техника за събирането им, както и изграждане на инсталация за компостиране е най-добрата алтернатива.

Изискванията към площадките, на които могат да се разполагат съоръжения за биологично третиране на биоразградими отпадъци са посочени в Наредба 7 от 24 август 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци.

Източници на растителни отпадъци са имотите със земеделско ползване извън регулация и дворните пространства на жилищните имоти. Задължение на всеки производител на земеделска продукция е да организира оползотворяването на растителните отпадъци. До настоящия момент не са изградени съоръжения и инсталации за биологично третиране на растителните отпадъци на територията на общината. Съществува практика за биоразграждане на място в почвата, където попадат растителните отпадъци вследствие на обработка на земеделската земя. Често се прилага и изгаряне на изсъхнали растителни отпадъци от земеделието, срещу което се води борба - дейността противоречи на добрите земеделски практики, при които се използват различни методи за оползотворяване на органичните отпадъци.

Съгласно Морфологичния анализ на отпадъците, относителния дял на биоразградимите отпадъци на община Никола Козлево е значителен. Градинските отпадъци представляват 60,36 %, дървестните 0,7 % и хранителни 2,82 %.

„Хранителни отпадъци“ са всички храни съгласно чл. 2 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните, които са се превърнали в отпадъци.“

Община Никола Козлево има сключен договор с фирма „Д.Д.Д.-1“ ООД, притежаваща необходимите разрешителни документи за разделно събиране на хранителни отпадъци. Количество предадени хранителни отпадъци основно от детски градини и домашен социален патронаж за 2020 г. е 292 кг.

В съответствие с европейското и националното законодателство общините следва да предприемат мерки за поэтапното намаляване на количеството на депонираните биоразградими отпадъци.

Анализите показва, че в община Никола Козлево има добри предпоставки за въвеждане на разделно събиране на отпадъци с биологичен произход и съответното им оползотворяване, напр. чрез компостиране. Поради големия дял на биоразградимите отпадъци, подходящи за компостиране от общото количество на битовите отпадъци прилагането на ефективна система за разделното им събиране ще доведе до съществено намаляване на разходите за транспортиране и обезвреждането на смесените битови отпадъци на Регионалното депо. Следва да се предвиди и въвеждане на система за домашно компостиране.

3.2. Производствени отпадъци

Производствени отпадъци са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица (§1, т. 32 от Допълнителните разпоредби на ЗУО, Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г.).

Необходимо е да бъдат предприети мерки за ограничаване депонирането на производствените отпадъци на регионалното депо и да се търсят алтернативни методи за тяхното третиране. Необходимо е провеждане на разяснителни кампании и насърчаване на бизнеса към т.н. "чисти технологии". Фирмите и предприятията се нуждаят от стимул за търсене и на други методи за третиране на отпадъците или внедряване на нови технологии, целящи намаляване образуването на отпадъците.

За периода 2008 – 2018 г. в България общото количество на образуваните производствени отпадъци по данни на НСИ е 177 995 хил.тона.

За периода 2013 – 2018 г. са изнесени от страната общо 477 538 тона производствени отпадъци.

По отношение на показателя образувани производствени отпадъци на жител, стойностите на показателя и тенденциите са по-благоприятни от средноевропейските показатели. В следващата таблица №6 е представена информация за количествата производствени отпадъци кг/ж/г.

Таблица №6 Производствени отпадъци средно за ЕС и България

	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Средно за ЕС- 27	715	670	663	512	500	505	510
България	666	467	360	367	397	429	471

Източник: Евростат

Съгласно ЗУО, предаването и приемането на производствените, строителните и опасните отпадъци се извършват само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 за съответната дейност и площадка за отпадъци със съответния код съгласно наредбата за класификация на отпадъците.

Основните промишлени предприятия в община Никола Козлево са представени в следващата таблица.

Таблица №7 Водещи предприятия в община Никола Козлево

Предприятие	Дейност	Местоположение
Общинско предприятие „Никола Козлево“	Чистота, БКС, озеленяване, строителство, социален патронаж и др.	с.Никола Козлево
„Еко Система – Никола Козлево“ ЕООД	Строителство	с.Никола Козлево
„Тетрахиб“ АД	Отглеждане на свине	с.Никола Козлево
„Фантастико“ ЕООД	Производство на минерални води и безалкохолни напитки	с.Никола Козлево
ЕТ „Захари Борачев“	Фуражен цех	с.Никола Козлево
„Камаджиев – Милк“ ЕООД	Производство на мляко и млечни продукти	цех в с. Крива река

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

„Стар-89“ ЕООД	Цех за производство на PVC дограма	с.Ружица
„Едже текстил“ ЕООД	Шивашки цех	с.Пет могили
„Еко Био Бри“ ЕООД	Производство на пелети от растителна биомаса	с.Пет могили
„Пласттранс“ ООД	Дървообработващ цех	с.Пет могили

Съгласно чл. 104 от ЗООС, при устройственото планиране на територията се осъществява контрол на:

1. разположението на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал;

2. изменения в предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал.

„Предприятие / съоръжение с нисък рисков потенциал — е предприятие / съоръжение, в което има опасни вещества в количества, равни или надвишаващи количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 2, или част 2, колона 2, но по-малки от количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 3, или част 2, колона 3, когато е приложимо, като се използва правилото за сумиране, посочено в забележка 4 от приложение № 3 към чл.103, ал.1 от ЗООС „Предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал— е предприятие, в което има опасни вещества в количества, равни или надвишаващи количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 3, или част 2, колона 3, когато е приложимо, като се използва правилото за сумиране, посочено в забележка 4 от приложение № 3 към чл.103, ал.1 от ЗООС.

В границите на общината не са разположени предприятия, които работят с отровни вещества и не съхраняват такива. Промислените отровни вещества (ПОВ) в производствения сектор са: амоняк, хлор, сярна киселина, натриева основа, серни окиси, доменен и коксов газ, пропан-бутан, цианиди, пестициди и други вещества. Съдовете за съхранение на суровините, полуфабрикатите и готовата продукция на промислените предприятия, обикновено са разположени около промислените корпуси.

На територията на община Никола Козлево няма съществуващи предприятия, класифицирани като предприятия с нисък или висок потенциален риск.

3.3.Строителни отпадъци

“Строителни отпадъци” са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървесни материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др. Съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците, отговорността за управлението на строителните отпадъци (СО) е на притежателите им – лицата, при чиято дейност се образуват или лицата, в чието владение се намират тези отпадъци. Задължение на притежателите е да покрият разходите за управлението им и да

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

организирането на дейностите с отпадъците в съответствие с нормативните изисквания.

Преобладаващата част от строителните отпадъци имат висок потенциал за рециклиране и оползотворяване, има достъпни технологии за рециклиране, но няма достатъчен капацитет за рециклиране на строителни отпадъци.

В аспекта на европейските сравнения, България е с многократно по-ниски стойности на показателя CO/жител/г. от средното за ЕС-27.

Таблица №8 Строителни отпадъци средно за ЕС и България

	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Средно за ЕС- 27	1509	1623	1697	1682	1621	1634	1730
България	388	135	244	11	141	186	293

Източник: Евростат

Строителните отпадъци образувани на територията на община Никола Козлево се транспортират и предават за третиране на терен в кариера „Златна нива“, собственост на фирма „Голдън Фийлд“ ЕООД, с която общината има сключен договор.

Транспортирането на строителни отпадъци до площадката в с. Златна нива на „Голдън Фийлд“ ЕООД се осъществява чрез наемане специализиран превоз. Към момента се наема превозно средство с марка MAN, модел COMMANDER, собственост на „Еко Система – Никола Козлево“ ЕООД.

Видовете отпадъци, които се приемат за третиране, съгласно Наредба № 2 за класификация на отпадъците са следните:

Таблица №9 Кодове отпадъци по разрешително на „Голдън Фийлд“ ЕООД

Код на отпадъка	Описание
17 01 01	Бетон
17 01 02	Тухли
17 01 03	Керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия
17 01 07	Смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06
17 02 01	Дървесен материал
17 02 02	Стъкло
17 02 03	Пластмаса
17 03 02	Асфалтови смеси, съдържащи и други вещества, различни от упоменатите в 17 03 01
17 05 04	Почва и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03
17 05 06	Изкопни земни маси, различни от упоменатите в 17 05 05
17 05 08	Баластра от релсов път, различна от упоменатите в 17 05 07
17 06 04	Изолационни материали, различни от упоменатите в 17 06 01 и 17 06 03
17 08 02	Строителни материали на основата на

	гипс, различни от упоменатите в 17 08 01
17 09 04	Смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02 и 17 09 03

Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност се отделят регулярно. Прилага се процедура, при която строителните фирми да се обръщат към община за посочване на място и условия за депонирането на строителните отпадъци.

Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите, което води до формирането на нерегламентирани сметища. Често населението неконтролирано изхвърля строителни отпадъци на незаконни сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсява зелените площи в самите населени места. За строителните отпадъци, от обичайните ремонти на жилищата, няма форма, по която да бъдат контролирани.

Друг проблем е изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежината им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили.

Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на надеждна система и съоръжения за депониране и рециклиране на строителни отпадъци в община Никола Козлево.

На територията на общината няма изградено депо или площадка за депониране на строителни отпадъци и не съществува система за организирано събиране и последваща повторна употреба на този вид отпадък. По тази причина липсват и точни данни за вида и количеството на образуваните строителни отпадъци през последните години.

В бъдеще общината ще може да получава надеждни данни в случаите, когато извършва процедурите за одобрение на плановете за управление на строителните отпадъци и инвестиционните проекти, както и при проверката на документите с които възложителите на строителството доказват изпълнението на целите за рециклиране на строителни отпадъци.

3.4. Опасни отпадъци

Опасни отпадъци са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в приложение № 3 към ЗУО. Този вид отпадъци се образуват най-вече в промишлените предприятия, но също така и в някои заведения от здравната сфера, а частично и в битовия сектор. Към тях спадат отработени масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, медицински отпадъци, бои и лакове, детергенти, пестициди и др.

Изискванията за третиране и транспортиране на опасни отпадъци са регламентирани в Наредбата, приета с ПМС №53/1999 г. /ДВ, бр. 29 от 1999 г. и в наредбите за масово разпространените отпадъци.

Количествата на образуваните опасни отпадъци по групи, съгласно Класификация на отпадъците по Наредба № 2 от 23.07.2014 г. (изм. ДВ. бр.46 от 1 Юни 2018 г.) за класификацията на отпадъците, се водят на отчет в РИОСВ – Шумен.

Лицата, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране, съхраняване (оползотворяване с код R13 по смисъла на приложение №2 към §1, т.т13 от допълнителните разпоредби (ДР) на ЗУО и/или обезвреждане с код D15 по смисъла на приложение №1 към §1, т.11 от ДР на ЗУО), оползотворяване, в т.ч. рециклиране и/или обезвреждане, включително подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на опасни отпадъци, водят отчетни книги и представят годишни отчети. Опасните отпадъци от фирмите се събират и съхраняват разделно в закрити складове и се предават за третиране на физически или юридически лица притежаващи съответното разрешение по ЗУО или Комплексно разрешително, въз основа на писмен договор.

Потокът опасни отпадъци се контролира от действащата нормативна уредба. С цел проследяване на превозите на опасните отпадъци товародателите са длъжни да изготвят идентификационен документ, който се попълва за всеки отпадък последователно от товародателя, превозвача и товарополучателя.

Необходими са мерки за информиране на населението за опасностите за околната среда и повишаване на обществената заинтересованост за по широко участие в организирани мероприятия за предаване на опасни отпадъци от домакинствата. Разделното събиране на опасните битови отпадъци все още не е системно. Поради това голяма част от тях все още се изхвърлят в контейнерите съвместно с неопасните битови и се извозват с тях за последващо третиране.

За периода 2008-2018 г. в Република България общото количество на образуваните опасни отпадъци по данни на НСИ е 3965 хил. тона или средногодишно около 360 хил. тона

Основните генератори на производствен отпадък в община Никола Козлево са действащите промишлени предприятия, сред които няма такива с висок рисков потенциал на образувания отпадък. На територията на общината няма изградена инфраструктура за разделно събиране и третиране на опасни отпадъци. При констатирани такива се използват услугите на лицензирана фирма.

На територията на общинан Никола Козлево, в землището на с.Хърсова са разположени опасни отпадъци – негодни за употреба пестициди, съхранени в 6 броя „Б-Б кубове“. Налични количества залежали пестициди в “Б-Б” кубове са 7556 кг / 5432 л.

С цел предотвратяване на течове от кубовете, недопускане замърсяване на прилежащите територии и опазване живота и здравето на населението на 07.10.2020 г. община Никола Козлево сключва договор с „БалБок Инженеринг“ АД, гр.София за постоянно съхраняване на 6 броя контейнери „Б-Б куб“, запълнени с негодни и забранени за употреба пестициди на своя площадка, при условията на Комплексно разрешително. Дружеството притежава документи по чл.35 от ЗУО за събиране, транспортиране и третиране на отпадъци: Комплексно разрешително по чл.117 от ЗООС КР №732-Н0/2013 г.

3.5. Специфични отпадъчни потоци

3.5.1. Отпадъци от опаковки

Важна част от анализа на отпадъците е да се изследват количествата повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени отпадъци в община Никола Козлево. Необходимо е да се идентифицират количествата разделно събрани и рециклирани отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали чрез системите за разделно събиране.

С разделното събиране на отпадъци с цел рециклиране, както и други форми на оползотворяване може да се постигне значително намаляване на количеството на депонираните отпадъци. Освен това през последните години със синхронизиране на националното законодателство с европейското законодателство все повече се засилват законодателния и обществения натиск за въвеждане на системи за разделно събиране с нормативно регламентирани количества отпадъци, които трябва да бъдат рециклирани и оползотворени. За част от тези отпадъци националното законодателство изисква прилагането на принципът „замърсителят плаща“, при който разходите се поемат от производителите на продукта, от който се образуват отпадъците, но за останалата част липсват нормативно установени механизми на финансиране. За редица отпадъци съществуват забрани за депониране, което налага тяхното отделяне от общия отпадъчен поток и намиране на алтернатива за оползотворяването или обезвреждането им.

Община Никола Козлево има сключен договор с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак“ АД. Договорът е сключен на 19.08.2011 г., с последващо допълнително споразумение №3 към договора и краен срок до 31.12.2023 г.

Системата за разделно събиране в Община Никола Козлево е изградена по двуконтейнерен модел, като на утвърдените адреси (точки) са разположени по един или два броя контейнери тип „Иглу“, с жълт цвят и един брой зелен контейнер тип „Иглу“.

Количествата разделно събрани отпадъци от опаковки са дадени в следващата таблица:

Таблица №10 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки

Година	Хартия / тона	Пластмаса / тона	Метал / тона	Стъкло / тона	Общо рециклирани
2016	3,962	3,795	0,178	9,195	17,130
2017	2,237	1,817	0,091	9,142	13,287
2018	2,393	1,682	0,122	10,443	14,640
2019	1,767	1,249	0,080	1,759	4,855
2020	0,221	0,143	0,010	0,286	0,660

Намаляване количеството на разделно събраните отпадъци от хартия, пластмаса, метал и стъкло за 2020 г. в сравнение с преходните 2019 г., 2018 г. и т.н. се дължи в смяната на контейнерите. Преди 2019 г. отпадъците от опаковки са изхвърляни в контейнери тип „Бобър“ от 1100 л. След 2019 г. „Булекопак“ АД разполага на територията на община Никола Козлево контейнери тип „Иглу“.

Участието на населението в процеса на разделно събиране е приоритет за „Булекопак“ АД, поради което организацията отделя значителен ресурс за реализиране

и на локални проекти за популяризиране на разделното събиране на отпадъците от опаковки. При планиране на отделните информационни дейности се отчитат специфичните потребности и нагласи на различните възрастови и социални групи, в т.ч. и такива, които до момента не са проявявали интерес към темата „Разделно събиране на отпадъци от опаковки“. Изпълняват се информационни дейности в следните направления: информационно-образователни дейности за деца от предучилищна и училищна възраст; изготвяне и разпространение на информационни материали и др.

3.5.2. Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Управлението на отпадъците от батерии и акумулатори има две главни цели:

- Екологична – защита на въздуха, водата, почвата и здравето на хората чрез предотвратяване на изхвърлянето на вредни и опасни вещества в околната среда;
- Икономическа – оползотворяване материалите, заложи в конструкцията на отпадъците от батерии и акумулатори.

„Негодна за употреба батерия или акумулатор“ е батерия или акумулатор, която не може да бъде използвана повторно и е предназначена за преработване или обезвреждане .

За ефективно функциониране на системата за събиране на отпадъците от негодни батерии и акумулатори е необходимо предприемане на следните действия:

- редовно информиране на обществеността за рисковете, свързани с тяхното неконтролирано обезвреждане. Необходимо е хората да бъдат запознати със значението на символите, използвани за маркиране, изискванията при отделяне на батериите от уредите, където те са вградени и възможностите за участие в системите за събиране.
- прилагането на задължително обратно приемане в местата за продажба.
- осигуряване и поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии и акумулатори, като се спазва нормативните изисквания.
- предаване на отпадъците от батерии и акумулатори на фирма, притежаваща разрешително, издадено по реда на Закона за управление на отпадъците.

Община Никола Козлево има сключен договор от 05.03.2013 г. с ООп „Рекобат“ АД за организиране на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА, образувани на територията на общината. Съгласно договора се организират кампании за събиране на НУБА 2 пъти годишно по предварително определен график. Поставени са кошчета с вместимост 3 литра, на следните места:

- с. Никола Козлево, пл. „23-ти Септември“ №5
- с. Вълнари, ул. „Г. Димитров“ № 17
- с. Пет могили, ул. „Г. Димитров“ №2
- с. Църквица, ул. „В. Коларов“ № 3

В съдовете разположени на гореописаните адреси се събират незначителни количества НУБА. През последните три години не са предадени отпадъци за оползотворяване или обезвреждане на НУБА.

3.5.3. Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

Община Никола Козлево има сключен договор от 01.03.2013 г. с ООп „Грийнтех България“ АД за организиране на система за разделно събиране от крайните потребители, временно съхраняване и транспортиране на отпадъци от ИУЕЕО, генерирани на територията на общината, като по този начин отделя потока от ИУЕЕО от потока на битовите отпадъци събирани от системата за сметосъбиране и сметоизвозване. ООп извършва събирането на ИУЕЕО със специализирано транспортно средство по време на организирани кампании, които са два пъти годишно.

3.5.4. Излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

Съгласно определените с Наредбата изисквания за третиране на отпадъците от моторни превозни средства (ИУМПС), основните задължения на местната администрация са:

- Определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и местата за предаване на ИУМПС на територията на общината;
- Организиране на дейностите по събиране на ИУМПС и предаването им в центрове за разкомплектоване, за което уведомя звеното „Пътна полиция“ към областната дирекция на Министерство на вътрешните работи по месторегистрация на МПС.

Община Никола Козлево няма сключен договор с организация по оползотворяване за разделно събиране на излезлите от употреба моторни превозни средства.

3.5.5. Излезли от употреба гуми (ИУГ)

Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (ИУГ) вмениява отново същите изисквания, както на по-горните специфични потоци, а именно определяне на места за събиране на ИУГ на територията на общината и съдействие за извършване на дейностите по събиране и съхраняване до предаването им за оползотворяване. И тук вариантите са сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУГ, за което е необходимо общината да разполага с площадка, където да съхранява посочените отпадъци и/или сключване на договор с оторизирано лице, което експлоатира действащата площадка. Друг вариант е сключване на договор с оторизиран автосервиз за смяна на гуми, който вече има сключен договор с организация по оползотворяване или лице, притежаващо разрешителен документ по ЗУО за предаване на негодните за употреба гуми.

До настоящият момент община Никола Козлево няма сключен договор с организация по оползотворяване за разделно събиране на излезли от употреба гуми.

3.5.6. Отработени масла

Задълженията на общината за разделно събиране на отработени масла се определят от Наредба за отработените масла и отпадъчни нефтопродукти. Съгласно чл. 39, ал. 1 от Наредбата, кметът на общината съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за

оползотворяване и обезвреждане, като определя местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината и информира обществеността за местоположението и условията за приемане на отработените масла.

До настоящият момент Община Никола Козлево няма сключен договор с организация по оползотворяване за разделно събиране на отработени масла.

Независимо дали ще се сключи договор с организация по оползотворяване, следва да бъдат предприети следните мерки за осигуряване прилагането на законодателството за управление на отработени масла:

- идентифициране на обектите, в които се извършва смяна на отработени масла и обектите, в които се изкупуват отработени масла;
- определяне на разрешените места за смяна на отработени моторни масла и информиране на обществеността за това;
- въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в повърхностните води и в канализационните системи;

3.5.7. Отпадъци от лечебни и здравни заведения

Медицинските отпадъци имат някои по специфични характеристики и изискват специално третиране. Болничния отпадък може да носи зарази, поради което следва да бъде отделен от другите смесени отпадъци за се избегне заплахата за общественото здраве. В този отпадък се включват превръзки, остатъци от лекарства и опаковки, лабораторни проби, използвани инструменти и системи, хирургически отпадъци и др. Отговорността за управлението на болничните отпадъци е на медицинските заведения, в които се образуват. Към момента не функционира система за получаване на данни за точното количество образувани болнични отпадъци в общината.

3.5.8. Утайки от ПСОВ

Утайките от пречиствателните станции за отпадъчни води (ПСОВ) представляват органична фракция, която се получава в резултат на пречистването на отпадъчните води след утаяването на остатъчните вещества. „Третирана утайка” е утайка, която е преминала през биологично, химично и термично третиране, дълготрайно депониране или всякакъв друг процес, който значително е намалил способността за ферментация и възможността за възникване на опасности за здравето, произтичащи от употребата на утайки.

На територията на община Никола Козлево няма населени места с изградени канализационни мрежи за отвеждане на отпадъчните води и ПСОВ. Към момента отпадъчните води от домакинствата и обществения сектор са заустени в септични ями и това създава предпоставки за замърсяване на почвата, повърхностните и подземни води. Съгласно издадената Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието се дават конкретни насоки за третирането на утайките, като почвен подобрител в земеделските земи и/или за рекултивация на нарушени терени, като се определят и параметрите на които трябва да отговарят получените утайки.

4.АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ИНФРАСТРУКТУРАТА И ТЕХНИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Анализът обхваща инфраструктурата за управление на отпадъците, отговорност на кмета на общината. Анализът на инфраструктурата проследява настоящата ситуация и тенденциите по отношение на осигуряване от общината на инфраструктура за отпадъци и оценява достатъчен ли е капацитетът на наличната и в процес на изграждане инфраструктура за изпълнение на нормативните изисквания за третиране на отпадъците и за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците и каква допълнителна инфраструктура е необходима за подобряване на услугите и прилагане на йерархията на управление на отпадъците в община Никола Козлево.

4.1.Анализ на инфраструктурата за битовите отпадъци

Управлението на отпадъците е сложен и многообхватен процес, изискващ интегрираност на подходите, внедряване на нови технологии, създаване на подходяща икономическа среда и нормативна база, и не на последно място висока обществена отговорност.

Основните компоненти на инфраструктурата за управление на битовите отпадъци са два:

- Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци – където се разглеждат съдовете за събиране на битови отпадъци и транспортна техника за сметоизвозване, които са част от системата за управление на отпадъците.
- Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци.

На територията на община Никола Козлево има добре изградена система за събиране, транспортиране и депониране на отпадъците. Системата за събиране, транспортиране и депониране на битови отпадъци обхваща цялото население на общината или 6327 души към 31.12.2019 г.

Битовите отпадъци от територията на общината се събират и транспортират от Общинско предприятие „Никола Козлево“. Събраните вече отпадъци се извозват до Регионалното депо, намиращо се до с.Стожер, община Добрич.

ОП „Никола Козлево“ изпълнява общински дейности и има предмет на дейност свързан с изпълняване на функции по поддръжката и чистотата на територията на общината:

- почистване на улични платна, площади, паркинги, алеи, тротоари и други на територията на община Никола Козлево, предназначени за обществено ползване;
- сметосъбиране и сметоизвозване;
- почистване на отпадъци, изхвърлени на нерегламентирани места;
- други дейности, свързани с поддръжане на чистотата и терените за обществено ползване в община Никола Козлево.

Събирането и транспортирането на отпадъците се извършва от специализиран автомобил с марка MAN, модел TGA, с регистрационен номер Н 0425 ВХ, собственост на Община Никола Козлево.

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

За извършване на дейностите по транспортиране на отпадъците е издадено Решение №15-РД-00000345-01/06.02.2020 г. от Директора на РИОСВ – гр.Шумен, за изменение и допълнение на Регистрационен документ №15-РД-345-00 от 13.05.2015 г. В разрешителното за транспортиране са включени три кода отпадъци, съгласно Наредбата за класификация на отпадъците, както следва:

- ↪ 200301 Смесени битови отпадъци;
- ↪ 200302 Отпадъци от пазари;
- ↪ 200303 Отпадъци от почистване на улици.

Транспортирането на отпадъците се извършва при спазване на изискванията на чл. 29 от ЗУО и наредбата по чл.43, ал.1 от ЗУО.

Отпадъците в община Никола Козлево се събират смесено. Основният поток отпадък, генериран на територията на общината е смесения битов отпадък с код 200301.

На територията на всички населени места за разположени съдове за събиране на отпадъците тип „Бобър“ от 1100 л., тип „Ракла“ 1100 л., тип „Мева“ 110 л., пластмасов кош от 240 л. разпределени, както следва:

Таблица №11 Брой съдове за събиране на отпадъци по населени места

Населено място	Брой контейнери	Брой контейнери	Брой контейнери	Пластмасов кош 240 л
	тип „Ракла“ 1100 л	тип „Бобър“ 1100 л	тип „Мева“ 110 л	
с. Никола Козлево	6	13	230	32
с.Векилски	0	0	34	0
с. Вълнари	16	9	450	33
с. Каравелово	4	3	100	12
с. Красен дол	0	0	46	8
с. Крива река	7	4	182	20
с. Пет могили	9	8	365	30
с. Ружица	5	3	100	15
с. Хърсово	4	3	109	10
с. Цани Гинчево	2	2	111	10
с. Църквица	7	5	215	30
Общо	60	50	1942	200

Източник: Община Никола Козлево

При необходимост Общинска администрация, закупува нови съдове за събиране на смесени битови отпадъци за допълване на системата си по населените места в общината. Системно се извършва проверка за състоянието на съдовете, като някои от контейнерите се подлагат на ремонт, а други от тях се подменят, поради тяхната амортизация.

Съгласно чл. 63 от Закона за местните данъци и такси, в срок до 31 октомври на предходната година, кметът на общината издава заповед, с която определя границите на районите на сметосъбиране и сметоизвозване и видът на предлаганите услуги. Със Заповед №РД-414/21.10.2020 г. на кмета на община Никола Козлево са определени следните граници на районите, видът на предлаганите услуги на територията на общината, както и честотата на сметоизвозване за 2021 г., както следва:

Сметосъбиране и сметоизвозване:

1. В регулационните граници на всички населени места на територията на община Никола Козлево;

2. В извън регулационните граници на всички населени места на територията на община Никола Козлево – находящи се извън регулация имоти на предприятия и ведомства;

3. Контейнери, намиращи се на четвъртокласната пътна мрежа на територията на общината.

Чистота на териториите за обществено ползване:

1. В регулационните граници на всички населени места на територията на община Никола Козлево;

2. В извън регулационните граници на всички населени места на територията на община Никола Козлево – находящи се извън регулация имоти на предприятия и ведомства;

3. Почистване на растителност, попадаща в сервитутите на четвъртокласната пътна мрежа на територията на общината.

Честотата на сметосъбиране и място на сметоизвозване:

1. Сметосъбирането да се извършва два пъти месечно по график със специализиран автомобил, както следва:

1.1. За населени места с.Крива река, с.Църквица, с.Хърсово и с.Ружица на 1-во, 2-ро, 3-то и 4-то число от месеца и на 13-то, 14-то, 15-то и 16-то число от месеца.

1.2. За населени места с.Пет могили, с.Векилки, с.Каравелово и с.Красен дол на 6-то, 7-мо, 8-мо число на месеца и на 18-то, 19-то и 20-то число от месеца.

1.3. За населени места с.Никола Козлево, с.Вълнари и с.Цани Гинчево на 9-то, 10-то, 11-то и 12-то число на месеца и на 21-во, 22-во, 23-то и 24 число от месеца.

2. Сметоизвозването до депо за битови отпадъци се извършва на всяко четно число от месеца.

3. Когато дейностите на гореописаните дати са почивни или празнични дни се извършва от следващия работен ден на месеца.

За 2021 г., съгласно заповедта са определени следните видове услуги:

1. Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

2. Дейностите по т.1 да се извършват с 30 % от размера на събраната такса смет.

3. Събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им.

4. Дейностите по т.3 да се извършват с 70 % от размера на събраната такса смет.

Финансирането на разходите по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците, както и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, обезвреждането на отпадъците, чрез депониране, експлоатацията на Регионалното депо и др. се извършва, чрез „Такса битови отпадъци” (ТБО) по реда на Закона за местни данъци и такси. Образуването на таксата се извършва след изготвяне и одобряване на план - сметка за разходите по сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане на чистотата за съответната година.

4.2. Анализ на инфраструктурата за разделно събиране на отпадъци

4.2.1. Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Основната концепция на организацията за разделно събиране на отпадъци се състои в това, че всеки отделен продукт се превръща в отпадък, като се смеси в кофата за общо събиране на отпадъци. Разделно събраните хартиени, пластмасови, метални и стъклени опаковки от тези отпадъци вече не са отпадък, а търговски продукт – ценна суровина за промишлеността. Изхождайки от актуалната в момента законова рамка, се определя какъв/или какви именно компоненти от състава на ТБО ще се събират от общия поток генерирани отпадъци. Ефективното разделяне на потока отпадъци е ключът към успешното осъществяване на всяка една програма за разделно събиране на отпадъци, включително отпадъци от опаковки. Изборът и въвеждането на система за разделно събиране ще подпомогне икономиката чрез спестяване на ценни суровини, материали и ресурси и ще увеличи експлоатационния срок на депата за битови отпадъци. Въвеждането на устойчива общинска колективна система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, включваща контейнери за разделно събиране с последващо сортиране по видове материали в сепарираща инсталация, и обезпечена със специализирана техника за отпадъци и транспортно обслужваща техника, е един процес, който е икономически приемлив и ще доведе до висока ефективност.

Действащата в община Никола Козлево система за разделно събиране на отпадъци от опаковки съответства на изискванията на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и на конкретните изисквания от глава трета, Раздел II от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки. На територията на община Никола Козлево е изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Съгласно сключен договор между община Никола Козлево и „Булекопак“ АД за сътрудничество в областта на разделното събиране на отпадъци от опаковки и отпадъчни материали се извършва разделно събиране на хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, образувани от домакинствата, обществените и административните учреждения, училищата, търговските, промишлените и туристическите обекти на нейна територия и извозването им до площадката притежаваща разрешение по чл.35 от ЗУО за тяхната допълнителна обработка.

Системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки обслужва населението на с.Никола Козлево, с.Вълнари, с.Каравелово, с.Крива река, с.Пет могили, с.Ружица, с.Хърсово, с.Цани Гинчево и с.Църквица.

Системата за разделно събиране в Община Никола Козлево е изградена по двуконтейнерен модел, като на утвърдените адреси (точки) са разположени по един или два броя контейнери тип „Иглу“, с жълт цвят и един брой зелен контейнер тип „Иглу“. Жълтите контейнери са с обем 1 500 л., с предназначение за събиране на отпадъци от опаковки от хартия, пластмаса и метали. Зелените контейнери, предназначени за събиране на отпадъци от опаковки от стъкло са с обем 1 500 л. Контейнерите отговарят на всички стандарти за качество и безопасност. Върху тях са поставени информационни стикери с видими четливи и ясни надписи, какви видове отпадъци от опаковки се събират в тях, като са посочени телефон и интернет адрес за връзка с „Булекопак“ АД. Разпределението на съдовете за разделно събиране е определено от кмета на общината и е съгласувано с „Булекопак“ АД.

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

На територията на община Никола Козлево са разположени контейнери тип „Иглу“ , жълти на цвят – 32 броя и зелени 24 броя. В таблица №11 е показано разпределението им по населени места.

Таблица №12 Брой и вид на съдовете за разделно събиране на опаковки

Населени места	Двуконтейнерен модел			Наличен обем / л.
	Бр. площадки	„Иглу“ Жълт	„Иглу“ Зелен	
с. Никола Козлево	4	4	4	12 000
с. Вълнари	8	8	5	19 500
с. Каравелово	2	2	2	6 000
с. Крива река	3	3	2	7 500
с. Пет могили	6	6	4	15 000
с. Ружица	2	2	1	4 500
с. Хърсово	2	2	1	4 500
с. Цани Гинчево	2	2	2	6 000
с. Църквица	3	3	3	9 000
Общо	32	32	24	84 000

Честотата на събиране на отпадъците от опаковки е за жълтите контейнери един път месечно, за зелените контейнери след напълване не по-малко от 75 % от запълването.

Количествата разделно събрани отпадъци от опаковки са дадени в следващата таблица:

Година	Хартия / тона	Пластмаса / тона	Метал / тона	Стъкло / тона	Общо рециклирани
2016	3,962	3,795	0,178	9,195	17,130
2017	2,237	1,817	0,091	9,142	13,287
2018	2,393	1,682	0,122	10,443	14,640
2019	1,767	1,249	0,080	1,759	4,855
2020	0,221	0,143	0,010	0,286	0,660

Намаляване количеството на разделно събраните отпадъци от хартия, пластмаса, метал и стъкло за 2020 г. в сравнение с преходните 2019 г., 2018 г. и т.н. се дължи в смяната на контейнерите. Преди 2019 г. отпадъците от опаковки са изхвърляни в контейнери тип „Бобър“ от 1100 л. След 2019 г. „Булекопак“ АД разполага на територията на община Никола Козлево контейнери тип „Иглу“.

Събраните от контейнерите за разделно събиране опаковки се транспортират до сепариращи инсталации. Целта на сепарирането на отпадъка е отделянето на рециклируемите материали и тяхното разделяне на подвидове. Например, съществуват над 20 вида пластмаси, чието предварително сортиране от населението в отделни контейнери е почти невъзможно. За целта всички пластмасови опаковки се събират в

жълтия контейнер, след което те биват разделени на подвидове в сепариращите инсталации, за да могат да бъдат рециклирани в преработвателните предприятия. Същото се отнася и за останалите видове материали (стъкло, метал, хартия).

Депонирането на смесените битови отпадъци - неподлежащи на обработка от системата за разделно събиране на община Никола Козлево се извършва на регионално депо. Транспортирането на отпадъците до депото се извършва за сметка на „Булекопак“ АД. Всички разходи, дължими на оператора на депото за дейностите по третиране и обезвреждане на отпадъците, са за сметка на общината.

4.2.2. Разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Община Никола Козлево има сключен договор от 05.03.2013 г. с ООп „Рекобат“ АД за организиране на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА, образувани на територията на общината. Съгласно договора се организират кампании за събиране на НУБА 2 пъти годишно по предварително определен график.

Поставени са кошчета с вместимост 3 литра, на следните места:

- с. Никола Козлево, пл. „23-ти Септември“ №5
- с. Вълнари, ул. „Г. Димитров“ № 17
- с. Пет могили, ул. „Г. Димитров“ №2
- с. Църквица, ул. „В. Коларов“ № 3

В съдовете разположени на гореописаните адреси се събират незначителни количества НУБА. През последните три години не са предадени отпадъци за оползотворяване или обезвреждане на НУБА.

Дейностите по събиране, съхранение, преработване и/или обезвреждане на НУБА имат право да извършват само лица, притежаващи съответно комплексно разрешително, разрешително или регистрационен документ, съгласно ЗУО за съответната дейност. Места за събиране на негодни за употреба батерии са и всички места, където се предлагат батерии. Лицата, които извършват продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайните потребители, са задължени:

- Да приемат без заплащане от страна на крайните потребители портативни и/или автомобилни НУБА от същия вид, който продават през цялата продължителност на работното време на обекта;
- Да поставят съдове за разделно събиране на портативни и/или автомобилни НУБА на територията на обекта, където извършват продажба;
- Да поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на НУБА.

Крайните потребители могат да върнат портативни НУБА на територията на търговския обект, в който се предлагат портативни батерии и акумулатори, без да закупуват нови.

4.2.3. Разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

Община Никола Козлево извършва разделно събиране на отпадъците от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), чрез сключен договор с ООп „Грийнтех България“ АД, притежаваща разрешение по реда на ЗУО.

За събиране на ИУЕЕО от бита, кметът на общината изготвя и утвърждава съвместно с организацията по оползотворяване, график, който следва да съдържа най-малко две дати годишно. Графикът се обявява чрез местните средства за масово осведомяване и/или по друг подходящ начин.

Лицата, които извършват продажба на ЕЕО на крайните потребители, са длъжни да поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на ИУЕЕО, образувано в бита и/или други налични места за предаване на ИУЕЕО.

4.2.4. Разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

До края на 2020 г. Община Никола Козлево не е извършвала разделно събиране на ИУМПС, поради това, че не е бил проявяван интерес от страна на населението на общината.

4.2.5. Разделно събиране на излезли от употреба гуми (ИУГ)

До края на 2020 г. Община Никола Козлево не е извършвала разделно събиране на ИУГ, поради това, че не е бил проявяван интерес от страна на населението на общината.

Дейностите по събиране, съхранение, преработване и/или обезвреждане на ИУГ имат право да извършват само лица, притежаващи съответния документ издаден по реда на ЗУО. Изграждане на събирателни пунктове за ИУГ е задължение на лицата, получили разрешение по ЗУО. Физическите и юридическите лица и едноличните търговци са длъжни да предават излезлите от употреба гуми само на определените събирателни пунктове.

Съгласно чл.15, ал.2 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми събирането и/или съхраняването на ИУГ може да се извършва и в местата, където те се образуват, включително във:

1. местата за смяна на гуми;
2. местата за продажба на гуми.

4.2.6. Разделно събиране на отработени масла

До края на 2020 г. Община Никола Козлево не е извършвала разделно събиране на отработени масла, поради това, че не е бил проявяван интерес от страна на населението на общината.

4.2.7. Разделно събиране на биоразградими отпадъци

Вариантите за управление на биоразградимите отпадъци включват, освен предотвратяване на образуването на отпадъци, събиране (разделно или като смесени отпадъци), анаеробно разграждане и компостиране, изгаряне и депониране. Ефективността на различните методи зависи съществено от местните условия, като гъстота на населението, инфраструктура и климат, както и на наличието на пазари за свързаните с този процес продукти (енергия и компост).

Биоразградимите отпадъци се генерират при селскостопанската дейност в растениевъдството, животновъдството и от дейността на домакинствата. Имат предимно органичен състав и е необходимо да се третира в зависимост от условията на генерирането им по подходящ начин. Изискванията за събиране и третиране на биоразградими отпадъци са регламентирани в Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци. Съгласно същата притежателите на битови биоотпадъци (домакинствата и други обекти) са задължени да ги предават на общинска система за разделно събиране или извършват компостиране на място. Биоотпадъците се събират разделно при източника на образуване. Биоотпадъците, получени в резултат на механичното сепариране на смесени битови отпадъци, не се считат за разделно събрани. За разделно събрани се считат биоотпадъците със съдържание на примеси не повече от 10 на сто от общото количество, което е събрано разделно при източника на образуване.

Към настоящия момент в община Никола Козлево няма въведена система за разделно събиране на биоразградими в т.ч. и биоотпадъци. Биоразградимите отпадъци, образувани на територията на общината, не се събират разделно, а са част от общия поток битови отпадъци. Съгласно морфологичния състав на отпадъците, в общината годишно се генерират 60,36 % градински отпадъци. Това налага спешни мерки за тяхното компостиране и оползотворяване.

До момента в общината не са осигурени съдове и техника за събиране и извозване на разделно събраните хранителни и кухненски отпадъци, както и необходимата инфраструктура за оползотворяването им. Съгласно извършения морфологичен анализ на отпадъците за 2019 г. хранителните отпадъци на територията на общината представляват средно 2,82 % от общото количество на генерираните битови отпадъци.

Община Никола Козлево има сключен договор с фирма „Д.Д.Д.-1“ ООД, притежаваща необходимите разрешителни документи за разделно събиране на хранителни отпадъци от детски градини и домашен социален патронаж. Количество предадени хранителни отпадъци за 2020 г. е 292 кг.

Общината може да участва в проекти, финансирани от ОПОС 2021-2027 г. за осигуряване на домакинствата с домашни компостери. За въвеждането на система за разделно събиране на хранителни и кухненски отпадъци основен проблем е липсата на подходяща инсталация и/или съоръжение за третиране им.

Регионалното сдружение за управление на отпадъците – Добрич е включено в Приложение №8 на НПУО, като РСУО, в което е необходимо да се осигурят инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци.

4.2.8. Разделно събиране на едрогабаритни отпадъци

В националното законодателство за населените места под 10 000 жители не са въведени задължения за разделно събиране на едрогабаритните битови отпадъци. Към момента липсва площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, включително едрогабаритни. Въпреки това, община Никола Козлево може да предприеме мерки за разделното им събиране и оползотворяване, тъй като по този начин се намалява обема на депонираните отпадъци.

4.3. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

Предвижданията на законодателството по отношение на строителните отпадъците цели третиране на строителните отпадъци за тяхното повторно използване. За отпадъците от строителството и разрушаване също са поставени национални цели за рециклиране и оползотворяване, както и за влагането на тези отпадъци в строителството на рециклирани такива. За изпълнението им е необходимо да бъде изградена нужната инфраструктура за това. На територията на общината строго е забранено нерегламентираното изхвърляне на строителни отпадъци в контейнерите за битови отпадъци, речни корита, ниви, горски територии, пътища, дерета, като за нарушителите са въведени наказателни глоби.

Всеки гражданин на територията на общината, желаещ да депонира строителни отпадъци, трябва да подаде Заявление до кмета на общината и да получи документ за насочване на строителният отпадък.

Общината е предприела действия за изпълнение изискванията на чл.19, ал.3, т. 5 от ЗУО, съгласно договор сключен между община Никола Козлево и „Голдън Фийлд“ ЕООД, с който е осигурено приемането, депонирането и обработка на строителни отпадъци, получени от ремонтните дейности от домакинствата на територията на общината.

4.4. Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци

Включването на отпадъци с опасни свойства в общия поток битови отпадъци влияе отрицателно върху здравето на хората, замърсява околната среда и нарушава нормалната експлоатация на депата за неопасни отпадъци. Съществуващата практика, опасните битови отпадъци да се смесват в общия поток на битовите отпадъци, води до редица вредни въздействия върху човешкото здраве и безопасността, както и до потенциално негативни въздействия върху околната среда, когато същите се събират и обезвреждат неправилно.

Според действащото българско законодателство събирането и депонирането на опасни битови отпадъци е от компетенциите на кметовете на общините. Съгласно чл.19, ал.3, т.9 от ЗУО, кметовете на общините имат задължения за организиране на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане.

На територията на община Никола Козлево не е организирана система за събиране на опасните отпадъци от бита.

4.5. Депониране. Регионално депо за неопасни отпадъци

Като член на Сдружение „Регионално управление на отпадъците – Добрич“, община Никола Козлево използва Регионалното депо за отпадъци в с.Стожер, община Добрич.

Регионалното депо за отпадъци започва да функционира от 01.03.2015 г., т.е. от тази дата приема отпадъци от територията на общините, включени в обхвата на регион Добрич. Депото включва съоръжения, инсталации, площадки за третиране, рециклиране и обезвреждане на неопасни отпадъци.

Депото е изградено по проект № DIR - 5112122-13-81 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич“, изпълняван по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № DIR - 5112122-C011 по приоритетна ос 2 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“

Бенефициент по проекта е Община град Добрич в партньорство с Община Добричка, Община Тервел, Община Каварна, Община Балчик, Община Шабла, Община Генерал Тошево, Община Крушари, **Община Никола Козлево** и СНЦ „Управление на отпадъците - Регион Добрич“.

С реализирането на проекта по ОПОС е изградена Регионална система за управление на отпадъци на регион Добрич, която включва регионално депо за неопасни отпадъци до с. Стожер и две претоварни станции за отпадъци - в Тервел и Балчик.

На създадената площадка на регионалното депо за неопасни отпадъци в землището на с. Стожер са изградени:

- първа клетка на площ от 30 030 м², с обем 240 000 м³ и капацитет за депониране на 240 000 тона твърди битови отпадъци;
- инсталация за сепариране на материали за рециклиране с капацитет 41 200 т/год.;
- съоръжение за компостиране с капацитет до 15 000 т/год.,
- съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци с капацитет до 70 т/час, 15 000 т/год.;
- склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци с капацитет съгласно КР 255 т/год.

Съгласно издаденото Комплексно разрешително №433НО-ИО-АО/2012г. на обекта дневния капацитет на РД Стожер е 130 тона/24 часа, а общия капацитет за депониране е 685 000 тона.

Изграждане на Претоварна станция за отпадъци (ПСО) в Балчик включваща:

- усвояване на площадка за всички предвидени съоръжения;
- изграждане на инсталация за сепариране на материали за рециклиране с капацитет до 11000 т/год. /всички доставени в ПСО отпадъци без зелени/, компактиране и натоварване за транспорт до регионалното депо с претоварващ и транспортен капацитет 1500 тона на месец (приета е по-висока стойност, която се отнася за ваканционните месеци), 7000 тона годишно;
- изграждане на съоръжение за компостиране на зелени отпадъци с капацитет до 1647 т/год.;

- доставка на техника за обслужване на площадката и за транспорт на дълги разстояния,

- изграждане на площадкова инфраструктура и оборудване

- довеждаща инфраструктура до ПСО Балчик (в т.ч. външно кабелно трасе с дължина 70 м, довеждащ водопровод с дължина 197 м и отвеждаща дъждовна канализация с дължина 895 м).

Изграждане на Претоварна станция за отпадъци (ПСО) в Тервел, включваща:

- усвояване на площадка;

- съоръжение за компактиране и натоварване за транспорт до регионалното депо с претоварващ и транспортен капацитет до 400 т/месец (4 521 тона/годишно);

- доставка на техника за обслужване на площадката и за транспорт на дълги разстояния;

- изграждане на площадкова инфраструктура и оборудване;

- довеждаща инфраструктура до ПСО Тервел (в т.ч. довеждащ път с дължина 914 м, захранващ електропровод с дължина 34 м (разположен на територията на ПСО) и довеждащ водопровод с дължина 1002м).

Дейността на ПСО Тервел е организирана по следния начин: получените отпадъци се пресоват пресконтейнери, след което се извозват до Регионалното депо до с.Стожер. В депото се извършва третиране с съоръжение за възстановяване на материала.

Процесът на претоварване включва следните основни стъпки: визуален и документален контрол на входа на ПСО Тервел; изсипване на отпадъците в бункера на пресата; пресоване на отпадъците в пресконтейнери; натоварване на пресконтейнера върху автомобилната платформа.

Към настоящият момент община Никола Козлево не използва претоварната станция в гр.Тервел, предвид на това, че при извозване на отпадъците в ПСО разходите за услугите значително се увеличават.

5. АНАЛИЗА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ В СФЕРАТА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Организационната дейност на Общинската администрация на Община Никола Козлево, функционалните задължения на структурните звена и взаимодействието на Общинската администрация с гражданите, другите органи на власт, неправителствени и бизнес организации са регламентирани в „Устройствен правилник на общинска администрация – Никола Козлево“.

Кмета на Общината организира и контролира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците /ЗУО/ и Общинската Наредба по чл.22 от ЗУО, като осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане. В „Анализа на нормативната уредба“ подробно са описани правомощията и задълженията на общините за управление на отпадъците.

Общинската администрация подпомагат кмета при осъществяване на правомощията му и извършва дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

Структурата на община Никола Козлево е в следния състав:

- ✓ Кмет на община
- ✓ Заместник кметове
- ✓ Кметове на кметства и кметски наместници
- ✓ Секретар на община
- ✓ Финансов контролър
- ✓ Главен архитект

Администрацията на общината е организирана в две дирекции:

Обща Администрация – Дирекция „Финансовостопански дейности и административно обслужване“.

Специализирана Администрация – Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“, в която дирекция е специалистта "Екология и опазване на горите".

Общата численост на администрацията е 58 щ.бр.

В състава на Община Никола Козлево влизат следните кметства :

1. Кметство с. Вълнари
2. Кметство с. Каравелово
3. Кметство с. Крива река
4. Кметство с. Пет могили
5. Кметство с. Ружица
6. Кметство с. Хърсово
7. Кметство с. Цани Гинчево
8. Кметство с. Църквица

Кметът на общината назначава кметски наместници в селата Векилски и Красен дол.

Състава на Общинска администрация-Никола Козлево е с достатъчно на брой опитни специалисти и експерти в различни области, които могат да сформират екипи и да обезпечат самостоятелното управление на различни проекти.

В община Никола Козлево основните функции, свързани с политиката по управление на отпадъците, са възложени на Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“ в Специализираната администрация. В Дирекцията е специалистта "Екология и опазване на горите".

Във връзка с финансовото, правното, административното и друго обезпечаване на политиката за управление на отпадъците функции са възложени на Дирекция „Финансовостопански дейности и административно обслужване“ от Обща администрация.

В обобщен вид, функциите за управление на отпадъците могат да се групират в следните направления на компетентност:

- функции по политиката за отпадъците - разработване на общински програмни и нормативни документи;
- функции по предоставяне на услуги - дейности по събиране и третиране на отпадъците, разработване на годишни бюджети и определяне на годишните такси за предоставяне на услугата;
- функции по наблюдение и контрол – извършване на контрол и инспекции, в т.ч. превантивен, текущ и последващ контрол и координация с други органи;
- функции за привличане на обществеността - обществени консултации, информационно-образователни дейности.

Основните функции по отношение управление на отпадъците и опазване на околната среда на Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“ в община Никола Козлево са да:

- Осигурява синхронизирането между местната, националната и европейската политика в областта на опазване на околната среда и управление на отпадъците;
- Организира разработването, актуализацията и осъществява контрол по изпълнението на общинските програми за опазване на околната среда, управление на отпадъците и др.;
- Планира необходимите средства за извършване на дейностите по управление на отпадъците на територията на общината и контролира разходването им, съгласно одобрената План сметка от Общинския съвет;
- Подпомага организацията и провеждането на процедури по ОВОС, ЕО и комплексни разрешителни за обекти и дейности на територията на общината;
- Съдейства за организирането на процедури за възлагане на обществени поръчки по Закона за обществени поръчки, чийто обекти са свързани с устойчиво развитие, екология и опазване на околната среда;
- Организира поддържането на база данни за компонентите на околната среда и информиране на обществеността за замърсяването на околната среда;
- Организира разработването и предлагането на местни нормативни документи в сферата на опазване на околната среда;

➤ Организира експертната дейност на общината за опазване на околната среда, в т.ч. подготовка на становища, участие в експертни екологични съвети, общински и междуведомствени комисии, обществени обсъждания на ДОВОС.

Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“ и в частност специалистта "Екология и опазване на горите" упражнява непрекъснат контрол върху дейностите по управление на отпадъците, сметосъбирането и сметоизвозването на образуваните отпадъци, системата за разделно събиране на отпадъците, извършват се проверки по сигнали и жалби на граждани, свързани с околната среда, упражнява се контрол върху дейностите по обслужване на контейнерите за отпадъци-спазване на графици за извозване и за метене на улици и площади, следене за цялостното изпълнение на ангажиментите, които са възложени на фирмите, чрез договор, информиране на обществеността за дейности и мероприятия свързани с отпадъците, изготвяне и обобщаване на различни планове, програми, справки и др. свързани с горепосочените дейности.

На интернет страницата на община Никола Козлево <http://www.nikolakozlevo.bg/> представители на обществеността могат да сигнализират за нарушения, свързани с околната среда и управлението на отпадъците. Сигнали могат да бъдат подавани и на e-mail адреса на общината: obankozlevo@mail.bg obankozlevo@abv.bg . На всеки подаден сигнал се извършва проверка и се предприемат конкретни действия.

Основна функция за разработване на годишния бюджет и определяне на таксите за управление на отпадъците има Дирекция „Финансовостопански дейности и административно обслужване“, като осъществява връзката с ръководството и другите звена в общината. Дирекцията извършва:

➤ В областта на бюджета - организира и координира съставянето на проект на бюджет на общината за съответната година и тригодишна прогноза; оказва методична помощ по разработването и изпълнението на бюджета на всички бюджетни дейности в общината; изготвя месечни, тримесечни и годишни отчети за касово изпълнение на бюджета, както годишния отчет за изпълнението и преключването на общинския бюджет и др.;

➤ В областта на финансово-счетоводните дейности - изготвя обобщени счетоводни отчети за изпълнение на бюджета и осъществява контрол за правилното разходване на средствата, съгласно утвърдения бюджет; извършва счетоводното отчитане на приходите и разходите на общинския бюджет; събира приходите от наеми и продажби на общинска собственост и таксите, в съответствие с разпоредбите на нормативната уредба и др.;

➤ В областта на местните приходи от данъци и такси, който организира изготвянето и изпращането на съобщенията до задължените лица за дължимите суми; предприема дейности за принудително събиране на дължимите данъци и такси от неизправни длъжници; извършва дейности, свързани с прилогането на административно – наказателната отговорност по Закона за местните данъци и такси.

Всички предложения за промени в размера на местните такси и цени на услугите се извършват чрез Дирекция „Финансовостопански дейности и административно

обслужване“. За определяне на размера такса битови отпадъци, се прилагат разпоредбите на чл.66, от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). Ежегодно се разработва предложение за размер на такса битови отпадъци въз основа на годишна план-сметка за извършваните от общината услуги по сметосъбиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране, третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината. План-сметка за всички относими за календарната година разходи на общината за извършване на дейности по предоставяне на по - горе описаните услуги се изготвя по образец и се одобрява с решение на Общинския съвет.

ЗУО регламентира обхвата на контролните правомощия на общините. Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице контролира:

- дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци;
- дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа;
- площадките за дейностите с отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ);
- спазването на други изисквания, определени с наредбата по чл. 22 от ЗУО;
- изоставянето на битови отпадъци и нерегламентираното им изхвърляне.

Кметът на общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци на територията на съответната община.

Кметът на общината по местонахождение на площадката за дейности с отпадъци от черни и цветни метали упражнява контрол за спазване на условията и реда за извършване на тези дейности съобразно своите компетенции. За констатираните нарушения при проверките кметът на общината уведомява в 14-дневен срок директора на съответната РИОСВ, като му изпраща всички документи.

От гледна точка на целта на контролната дейност, контролът се разграничава в три групи:

➤ **Текущ контрол.** Това е контрол, който по предварително определен график периодично и превантивно се извършва на задължените лица по отношение на това дали спазват изискванията на закона и наредбите.

➤ **Последващ контрол.** Това е контрол за установяване от контролните органи дали са изпълнени дадените от тях предписания качествено и в срок, в случаите, в които са констатирани нарушения на нормативната уредба.

➤ **Проверки по сигнал.** Това са проверки, осъществявани при сигнали за нарушения, подадени от граждани, юридически лица и институции. Информационно обезпечение на анализа.

Контролната дейност по опазване на околната среда, в т.ч. управление на отпадъците в община Никола Козлево се осъществява от Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“, кметове и кметски наместници на населените места, както и от други длъжностни лица от общинската администрация, определени със заповед на кмета на общината.

Като съществен фактор за спазване на изискванията на ЗУО и за осъществяване на контрола по управление на отпадъците е сътрудничеството на общината с други контролни органи, с които се осъществява постоянна координация и взаимодействие - РИОСВ, РЗИ, РПУ на МВР и Пътна полиция.

Ежедневно се приемат граждани и обаждания на обявените телефони на интернет страницата на общината по проблеми, свързани с чистотата и генерираните отпадъци, неправилно изхвърлени на неподходящи места отпадъци. Всяка жалба, сигнал или молба се разглеждат в срок, като се предприемат съответните мерки и се уведомяват гражданите.

Обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците. Това може да се постигне чрез подобряване информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управление на отпадъците. Община Никола Козлево работи активно с обществеността на територията на общината с оглед повишаване на екологичната култура, като участва и в организирането на екологични инициативи. Дейността в областта на управлението на отпадъците достига до гражданите чрез публикации на интернет страницата на общината за предстоящи събития и кампании, в медиите, чрез сесиите на Общинския съвет, издаване на листовки и разпространяване на информационни материали сред гражданите.

Анализът на човешките ресурси разглежда количествени и качествени характеристики на персонала, натоварен с функции за управление на отпадъците. Количествените характеристики включват брой служители, пряко отговорни за управление на отпадъците, и брой служители, изпълняващи различни функции свързани с управление на отпадъците, както и оценка достатъчни ли са за изпълнение на функциите в пълен обхват. Чрез качествените характеристики се изследва наличие или липса на мерки за повишаване на квалификацията чрез обучение; практики и проблеми с набирането, назначаването и задържането на необходимите кадри; оценка за бъдещите потребности в краткосрочна и средносрочна перспектива.

Разпределението на отговорностите на всеки един служител е описано подробно в длъжностната му характеристика. Служителите имат необходимата квалификация и професионалния опит за извършване на дейности по управление на отпадъци и нужните познания за заемане на съответната длъжност. Направеното проучване показва, че с дейността по осъществяване на контрол в сектора управление на отпадъците в общината е ангажиран само един служител.

По отношение на материално-техническата и информационната обеспеченост, служителите разполагат с добра техническа база. Осигурени са необходимите помещения, офис оборудване и техника за изпълнение на дейностите и услугите в областта на отпадъците. В резултат от работата на общинската администрация и упражнявания контрол, стриктно се спазват графика за събирането и извозването на битовите отпадъци до регионалното депо, редовно се извършва метенето и почистването на улиците на територията на общината, съгласно разработените планове.

6. АНАЛИЗА НА ЗАМЪРСЕНИ В МИНАЛОТО ПЛОЩАДКИ ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОСЪЩЕСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Всички стари нерегламентирани сметища в населените места от общината са закрити. На територията на община Никола Козлево няма направено подробно изследване върху състоянието на почвите и тяхната степен на разрушаване и замърсяване. Основен източник на почвено замърсяване и разрушаване е нерегламентираното изхвърляне на различни отпадъци – битови, селскостопански, строителни. И в момента на територията на общината периодично се оформят локални замърсявания със сезонни отпадъци от домакинствата и строителни отпадъци, поради все още ниската екологична култура на населението. Ежегодно от общинска администрация се сформира комисия, която извършва проверки по всички населени места за наличието на изхвърлени отпадъци на закритите сметища, както и за образувани нови такива, съвместно с РИОСВ. При констатиране на замърсявания своевременно общината предприема мерки за отстраняването им. Общината ежегодно извършва почистване на тези локални замърсявания.

До октомври 2020 г. като проблем за община Никола Козлево са негодните за употреба пестициди, с изтекъл срок на годност, съхранени в 6 броя „Б-Б куб“, разположени на площадка в района на с.Хърсово. Контейнерите „Б-Б куб“ са предадени на „БалБок Инженеринг“ АД са постоянно съхранение.

Експлоатацията на старото общинско депо за ТБО, което се намира в поземлен имот №000015 в местността „До село“, землището на с.Никола Козлево е прекратена и предстои неговата техническа и биологична рекултивация.

На 01.06.2010 г. със Заповед № РД-108 е назначена комисия за обследване на депото и определяне на неговите граници. На 21.06.2010 г. комисията съставя протокол, с който се установява, че депото се използва от 1972 г. до 2009 г. Общата площ на терена е 110.102 дка. Със Заповед № 229 от 28.06.2010 г. Директорът на РИОСВ - Шумен закрива депото.

За депото има изготвен проект “Закриване на депо за битови отпадъци в с. Никола Козлево” Област Шумен, изработен въз основа на Договор № Д-01/03.04.2009 г. между Сдружение „Управление на отпадъците - Регион Добрич”, град Добрич - Възложител и ДЗЗД „Уейст проджект“, град Варна – Изпълнител. Обща стойност с ДДС, приета на заседание на 19.12.2013 г. на УС на ПУДООС е 354007,08 лв. С проекта е кандидатствано пред ПУДООС за финансиране, но към настоящият момент проекта е в Резервен списък проект № DIR-51222031-1-173 „Изпълнение на дейности по закриване и рекултивиране на общински депа за битови отпадъци на територията на Република България, които не отговарят на нормативните изисквания”.

Мерките за предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания, които Общината може да предприеме касаят:

- Увеличаване броя на контейнерите;
- Ограничаване достъпа на автомобили до крайпътни дерета и места, там където е възможно, с цел да не се изхвърлят отпадъци с автомобили, каруци, камиони и др.;
- Подобряване на културата на населението, чрез разработване и прилагане на различни мерки, кампании, програми;

- Увеличаване броя на служебните лица, имащи статут на контролни органи и правомощия за съставяне на актове за административни нарушения;
- Поставяне на предупредителни знаци за забрана за изхвърляне на отпадъци на определени места;

7. АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СХЕМИ И ФОРМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ПЛАНИРАНЕ, ФИНАНСИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕНИ И ТАКСИ ЗА УСЛУГИТЕ

7.1. Същност на принципите „Замърсителят плаща” и „Разширена отговорност на производителя”

Рамковата директива за отпадъците 2008 / 98 / ЕО, съответно ЗУО, оперират както с принципа „Замърсителя плаща“, така и с принципа за „Разширена отговорност на производителя“, които взаимно се допълват.

Принципът „Замърсителят плаща“ е включен в Договора за създаване на Европейската общност. Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;
- разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъците.

Принципът „Разширена отговорност на производителя“ е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта.

В съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност, включително финансирането за:

- предотвратяване и намаляване на отпадъци, образувани при производството на техните продукти;
- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, са технически издръжливи, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;
- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти.

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) определя разширената отговорност на производителя като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта.

„Схема за разширена отговорност на производителя“ е набор от мерки, предприети с цел да гарантират, че производителите на продукти носят финансова отговорност или финансова и оперативна отговорност за управлението на отпадъците като етап от жизнения цикъл на продукта след превръщането му в отпадък.

Община Никола Козлево е сключила следните договори за подпомагане на дейността на организации и производители:

1. Договор с ООп „Булекопак“ АД за организиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

2. Договор с ООп „Грийнтех България“ АД за организиране на система за разделно събиране от крайните потребители на отпадъци от ИУЕЕО.

3. Договор с ООп „Рекобат“ АД за организирането, изграждането и прилагането на система за събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА.

4. Договор с „Голдън Фийлд“ ЕООД за приемане и третиране на строителни отпадъци.

Финансирането на дейностите по договорите се осъществява от организациите по оползотворяване, а Общината е отговорна за съдействие при организирането на дейностите на територията ѝ.

7.2. Анализ на схемите за управление на отпадъците

Схемата се прилага за битовите отпадъци от домакинствата (с изключение на 6 групи масово разпространени отпадъци) и за отпадъци, подобни на битовите, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, но образувани от други източници. Подобни на битовите отпадъци се образуват най-вече от административни сгради, образователни институции, социални организации, пазари, търговски обекти, хотели и ресторанти, ателиета за услуги. В схемата попадат и строителните отпадъци от ремонтни дейности и от разрушаване на сгради, генерирани от домакинствата и други обекти в малки количества.

При тази схема задължени лица са домакинствата и лицата, които образуват битови отпадъци и подобни на битовите отпадъци. Тези лица са отговорни за изхвърлянето, включително разделното събиране и изхвърляне на битовите отпадъци в определените за целта съдове и места и за заплащане на разходите за услугите по временно съхраняване, събиране, транспортиране и третиране на отпадъците в съответствие със Закона за местните данъци и такси, ЗУО и наредбите на общините за управление на отпадъците.

Другите лица, които участват в схемата, са общините, регионалните сдружения на общини за управление на отпадъците (РСУО) и фирмите или общински предприятия, на които общините възлагат една или повече дейности, свързани със събиране, транспортиране и третиране на битовите отпадъци.

Задължените в схемата лица заплащат ежегодна такса за битови отпадъци, в размер определен от Общинския съвет за всяко населено място. В община Никола Козлево размерът на такса битови отпадъци се определя в левове в зависимост от извършваните дейности, с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-

сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за извършваните от общината услуги.

Таксата за битови отпадъци се заплаща за извършваните от общината услуги по:

1. събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране;
2. третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации;
3. поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината.

Съгласно Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2017 г. (*), изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) от ЗМДТ: Дейностите по предоставяне на услугите включват:

1. събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до инсталации и съоръжения за третирането им, както и осигуряване на съдове за събиране на битовите отпадъци, с изключение на разделното събиране, предварителното съхраняване и транспортирането на битовите отпадъци, попадащи в управлението на масово разпространени отпадъци по Закона за управление на отпадъците - за услугата по чл. 62, т. 1;

2. третиране на битови отпадъци, необхванати в управлението на масово разпространените отпадъци, както и проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци и/или други инсталации или съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци - за услугата по чл. 62, т. 2;

3. поддържане на чистотата на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места и селищните образувания в общината, предназначени за обществено ползване - за услугата по чл. 62, т. 3.

Разходите от план-сметката се финансират със средства от таксата за битови отпадъци и от други източници при спазване на изискванията, приложими за съответния източник на финансиране. Други източници на финансиране са средства от Оперативна програма "Околна среда", от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда и от други публични източници, както и приходите на общината от оползотворяване на битови отпадъци и другите общински средства и приходи, различни от приходите от таксата за битови отпадъци.

Основите за определяне на размера на таксата за битови отпадъци, които общинският съвет може да приеме, са:

1. за услугата по събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране:

- индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост;

- количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране;

- брой ползватели на услугата в имота;

2. за услугата по третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации:

- индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост;

- количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране;

- брой ползватели на услугата в имота;

3. за услугата по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината:

- брой ползватели на услугата в имота;

- разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот.

Общинският съвет може да приеме различни основи за отделните населени места, за отделните зони в тях, за селищните образувания, за различните категории задължени лица и за отделните услуги, като бъдат посочени изрично мотивите за различните основи.

При приемане на основа индивидуално определено количество битови отпадъци за имота чрез торби с определена вместимост и товароносимост същите се закупуват от задължените лица по ред, определен в общинската наредба. С наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, общинският съвет може да определи минимален брой торби, които да бъдат закупени от задължено лице за календарна година, съобразен с извършения анализ за минималното количество битов отпадък, генерирано от един ползвател на услугата в дадено населено място, селищно образувание или зона. Когато закупените за годината торби надхвърлят действително изразходваните през годината, останалите торби се използват през следващата година, като се приспадат от определения за нея минимален брой и се заплаща само разликата.

При приемане на основа „брой ползватели на услугата в имота“ или „разгъната застроена и/или незастроена площ на недвижимия имот“, Общинският съвет при определяне на размера на таксата за битови отпадъци може да приема допълнително диференциране съобразно населените места в общината и отделните зони в тях, вида на имота, неговото предназначение и вида на извършваната в имота икономическа дейност. При „индивидуално определено количество битови отпадъци за имота, включително чрез торби с определена вместимост и товароносимост“ или „количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за събиране на битовите отпадъци и честотата за тяхното транспортиране“, Общинският съвет при определяне размера на таксата за битови отпадъци може да приема допълнително диференциране съобразно вида на битовия отпадък.

7.3. Анализ на икономическите инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците

Икономическите инструменти в сектора на управлението на отпадъците са механизми, въведени от държавата, които правят по-изгодно за населението и бизнеса да рециклират и оползотворяват отпадъците, вместо да ги депонират. Изследванията

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

показват, че въвеждането на такива механизми в различните европейски страни е довело до намаляване на депонираните количества отпадъци и до преминаване към по-високите нива в йерархията на управлението на отпадъците.

На базата на разгледаните схеми и форми за управление на отпадъците в Община Никола Козлево в настоящия анализ ще бъдат анализирани икономическите инструменти, които са свързани с бюджета на общината:

❖ Такса – битови отпадъци (в т.ч. постъпления от таксата и разходи на общината за управление на отпадъците).

❖ Обезпечения за покриване на последващи разходи за затваряне на депата и отчисления за депониране на отпадъци (т.нар. отчисления по чл. 60 и чл.64 от ЗУО).

В Раздел I от Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Никола Козлево е регламентиран начина за определяне на такса битови отпадъци.

При вземането на решение за определяне размера на такса „Битови отпадъци” ръководството на Общинска администрация- Никола Козлево и Общински съвет – Никола Козлево се съобразяват и със социалната поносимост на предлаганата услуга. Отчитайки конкретните условия на община Никола Козлево, постъпващите средства при правилно и целенасочено управление на отпадъците могат да осигурят една нормална организация за задоволяване нуждите на населението от качествени комунално-битови услуги.

През последните години приходите от такса „Битови отпадъци” не покриват изцяло разходите за управление на битовите отпадъци, както се вижда и в Таблица №13, като разликата се покрива и дофинансира от други собствени приходи на община Никола Козлево.

Таблица №13 Приходи и разходи за управление на отпадъците

Приходи от такса битови отпадъци	
година	<i>Отчет на приходите (лв)</i>
2018	114 654
2019	112 559
2020	131 413
Разходи за управление на отпадъците	
година	<i>Отчет на разходите (лв)</i>
2018	144 489
2019	340 523
2020	151 034

Таксата за битови отпадъци се определя като промил върху данъчната оценка на недвижимите имоти на физическите лица и промил върху по-високата стойност между данъчната оценка и отчетната стойност на недвижимите имоти на юридическите лица по смисъла на ЗМДТ.

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Таблица №14 Промили ТБО за физически лица

Населено място	За поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване	За събиране на БО и транспортирането им до депата или др.инсталации и съоръжения за обезвреждането им	Общо размер
с. Никола Козлево	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с.Векилски	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Вълнари	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Каравелово	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Красен дол	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Крива река	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Пет могили	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Ружица	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Хърсово	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Цани Гинчево	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰
с. Църквица	1,5 ‰	2,5 ‰	4 ‰

Таблица №15 Промили ТБО за юридическите лица и едноличните търговци

Населено място	За поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване	За събиране на БО и транспортирането им до депата или др.инсталации и съоръжения за обезвреждането им	Общо размер
с. Никола Козлево	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с.Векилски	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Вълнари	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Каравелово	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Красен дол	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Крива река	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Пет могили	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Ружица	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Хърсово	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Цани Гинчево	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰
с. Църквица	2,0 ‰	4 ‰	6 ‰

Разходите, свързани с поддържането на дейностите по управление на отпадъците ще се увеличават през годините, вследствие на променената нормативна уредба, касаеща управлението на отпадъците и въвеждането на нови методи и технологии за третирането им.

Обезпечения за покриване на последващи разходи за затваряне на депата и отчисления за депониране на отпадъци (т.нар. отчисления по чл. 60 и чл.64 от ЗУО) Този финансов инструмент се прилага в страната от 1 януари 2011 г. съгласно действащия по това време Закон за управление на отпадъците.

Съгласно чл. 60, ал. 1 от ЗУО, За извършване на дейности по обезвреждане на отпадъци чрез депониране всеки собственик на депо предоставя обезпечение, покриващо бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката

на депото. За осигуряване на обезпечението е отговорен и всеки ползвател на депото, като ежесечно превежда на собственика на депото дължимите средства за осигуряване на обезпечението на база на количествата отпадъци, които е депонирал.

Отчисления по чл. 64 от ЗУО се правят за всеки тон депонирани отпадъци. Натрупаните средства се разходват за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци, осигуряващи изпълнение от общините на изискванията на закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. Средствата могат да бъдат разходвани за извършването на последващи разходи, свързани с изградените съоръжения и инсталации за оползотворяване на битови отпадъци.

В Наредба № 7/2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изискван при депониране на отпадъци, размерът на отчисленията по чл. 64 от ЗУО за всеки тон депониран отпадък са ясно определени по години, като всяка година нарастват, както следва:

- а) за 2013 г. - 15 лв./т;
- б) за 2014 г. - 22 лв./т;
- в) за 2015 г. - 28 лв./т;
- г) за 2016 г. - 36 лв./т;
- д) за 2017 г. - 40 лв./т;
- е) за 2018 г. - 45 лв./т;
- ж) за 2019 г. - 57 лв./т;
- з) за 2020 г. - 69 лв./т;
- и) за 2021 г. - 82 лв./т;
- к) за 2022 г. и всяка следваща година - 95 лв./т;

Размерът на отчисленията за битови отпадъци се намалява, когато целите в съответния регион са изпълнени от общините в съответствие с решението на общото събрание на регионалното сдружение за разпределението на задълженията между общините за изпълнение на целите.

8. АНАЛИЗ НА ИНФОРМИРАНЕТО НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

8.1. Стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината

Предмет на този анализ е информационната политика на общината във връзка с управление на отпадъците. Анализът цели да установи дали общината прилага стратегически и интегриран подход за работа с обществеността и бизнеса по въпросите, свързани с образуване и управление на отпадъците. От направените проучвания се установи, че общината прилага различни мерки ежегодно за разяснителни кампании сред населението. Стратегическият подход към тези кампании е важна крачка на общината, чрез която се цели достигането на максимално повече информация до гражданите и бизнеса. Разяснителната политика ще доведе до спазване на определените изисквания на общината относно управлението на отпадъците, чрез което ще се улесни

достигането на поставените цели за развитие в тази област. Кампаниите за повишаване на общественото съзнание и консултации с участниците в процеса на управление на отпадъците, ще допринесат за разбиране на потенциалните възможности и ползи за околната среда, произтичащи от оползотворяването, рециклирането на отпадъците и постепенно въвеждане на модела Кръгова икономика.

В съответствие с изискванията на ЗООС и ЗУО ежегодно, до 31-ви март Кмета на общината внася отчет пред Общинския съвет за изпълнение на дейностите, заложи в общинската програма за опазване на околната среда, респективно в програмата за управление на отпадъците, в качеството ѝ на секторна програма. Докладните записки с отчетите на програмата и съответните решения на Общинския съвет се оповестяват чрез сайта на общината.

Включените в ПУО мерки за повишаване на информираността и мотивацията на различните социални групи и на бизнеса е от важност за подобряване на резултатите при управление на отпадъците. Програмата предвижда разширяване на обхвата на информационните дейности за обществеността и бизнеса.

Съгласно чл.19, ал.3, т.13 кмета на общината има задължение за осигуряването на информация на обществеността по дейностите свързани с управление на отпадъците чрез интернет страницата на общината, както и по друг подходящ начин. На интернет страницата на община Никола Козлево <http://www.nikolakozlevo.bg/> се поддържа информация по отношение на околната среда, в това число и управление на отпадъците, но по-възрастните групи от населението нямат възможност за използването му. Информация се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло в общината.

8.2.Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността

Основната форма за предоставяне на информация е интернет страницата на общината: <http://www.nikolakozlevo.bg/> и официалната фейсбук страница на общината. На интернет страницата си общината осигурява на населението информация за услугите за отпадъци, които предоставя и за съответните задължения на гражданите и фирмите.

На интернет страницата на общината се публикуват:

- Стратегии, програми, общинската наредба за управление на дейностите по отпадъците и други местни документи, свързани с управлението на отпадъците;
- Услугите по събиране и извозване на отпадъците, вкл. граници на обслужвани райони;
- Реда и начина за изхвърляне на строителни отпадъци, образувани в резултат от строително-ремонтни дейности в жилища, офиси, търговски обекти, административни сгради и др.;
- Постъпили уведомления за инвестиционни предложения, решения на директора на РИОСВ за преценки необходимостта от извършване на ОВОС и други.

През последните години Община Никола Козлево участва в кампания „Да изчистим България”. Кампанията привлича много граждани и фирми и се е наложила като много ефикасна и образователна. Ежегодно в нея се включват много граждани, различни институции, училища, градини и други.

Ежегодно се провеждат разяснителни кампании с организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак“ АД. Кампаниите са насочени основно към подрастващото население. Организирант се различни мероприятия за проследяване пътя на отпадъка от контейнерите за разделно събиране на отпадъците до неговото предаване за рециклиране, разпространяват се сред населението различни брошури с описание на системата за разделно събиране, както и за нейното най-ефикасно използване.

Община Никола Козлево активно участва в кандидатстването с проекти по инициативата на МОСВ и ПУДООС - Национална кампания „Чиста околна среда“ на тема „Обичам природата – и аз участвам“.

Изпълнени проекти по ПУДООС са през 2018 г.: „Изграждане на детски кът и облагородяване на площи по проект „Зелен кът – с. Крива река“; „Изграждане на детски кът и облагородяване на площи по проект „Кът за отдих – с. Никола Козлево“. През 2019 г.: „Детски кът сред природата – с. Вълнари“ и през 2020 г. „Спорт в парка – с. Пет могили“. Целта на кампанията „Чиста околна среда“ е да изгради обществено отношение по въпросите, свързани с опазването на околната среда, да повиши екологичната култура и загрижеността към мястото, в което живеем. С реализацията на дейностите по Националната кампания „Чиста околна среда“ се цели реновиране и/или създаване на нови паркови пространства, залесяване и засаждане на почистени площи, създаване и възстановяване на зони за отдих, ремонтване на детски и спортни съоръжения и други. Постигне повишаване на екологичното самосъзнание, формиране на позитивна нагласа към природата, затвърждаване на умения и желание за опазване на околната среда у гражданите.

Мерките и кампаниите, които Общината е въвела и наложила през годините са ефикасни, но въпреки това по-голямата част от тях не достигат в достатъчно широк аспект до населението. Необходимо е да бъдат организирани още различни кампании за привличане на населението към дейността по управление на отпадъците.

9. АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИТЕ

За осъществяване на ефективно управление на отпадъците в национален план е необходимо високо ниво на информационно обезпечаване относно протичащите процеси, свързани с отпадъците в страната. За целта е важно да бъдат ясно дефинирани основните направления, по които да бъде набрана информация. От съществено значение е изграждането на работеща информационна система, чрез която да бъде осъществена връзката между потребителите на информацията и източниците ѝ.

Основните национални документи, регламентиращи събирането на информация за отпадъците, са ЗУО и Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр.30 от 31 Март 2020г). Наредбата определя изискванията за предоставяне на информация на НСИ и ИАОС относно отпадъците и съоръженията и инсталациите за отпадъци, вкл. информация от общините. Общините като задължени лица по Наредбата следва да предоставят информация чрез документите, определени в нея, както и в Наредбите по

чл. 43, ал.3, 4, 5 и 6 от ЗУО. Общините също така имат задължения за събиране на информация от организациите, извършващи дейности с отпадъци.

Информационното обезпечаване на управлението на отпадъците в община Никола Козлево се извършва чрез изготвяне и представяне на годишни доклади по Програмата за опазване на околната среда и Програмата за управление на отпадъците, както и изготвяне на задължителните отчети по Закона за статистиката.

Основната информация за отпадъците в общината се осигурява от Дирекция „Устройство на територията, специализирани дейности и европейски проекти“, в която дирекция е специалистта "Екология и опазване на горите", и от ОП „Никола Козлево“, извършващо дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъци.

Представената информация трябва да съдържа:

➤ Количества на събрани и извозени отпадъци от системата за организирано събиране на смесени битови отпадъци на територията на Общината.

➤ Количество на извозени отпадъци образувани от почистването на улиците, тротоарите и другите площи за обществено ползване.

➤ Ежегодна справка на разположението и количеството на съдовете за събиране на отпадъците.

➤ Ежегодни справки за предоставените услуги по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците, съгласуване на графици за извършване на услугите и др.

Информация за отпадъците в общината е необходимо да се осигурява и от фирмите, с които са сключени договори за извършване на услуги по управление и третиране на отпадъците, както следва:

➤ „Булекопак“ АД, съгласно договор за организиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки в община Никола Козлево. Представената информация съдържа:

- Количество на събраните отпадъци от системата за разделно събиране;

- Информация относно извлечените оползотворими и рециклируеми отпадъци от системата за разделно събиране, както и за количествата на предадените за рециклиране или оползотворяване отпадъци;

- Ежегодно съгласуване на местата на разположение на контейнерите;

- Ежегодно провеждане на съвместни кампании за запознаване на населението със системата, чрез брошури, дипляни и др.

➤ „Рекобат“ АД, съгласно сключен договор за изграждане на система за разделно събиране на НУБА:

- Информация относно събраното количество на НУБА на територията на общината;

- Информация за информационни кампании за запознаване на населението с организираната система;

➤ „Грийнтех България“ АД, съгласно сключен договор за приемане от крайния потребител на ИУЕЕО:

- Информация относно събраното количество на ИУЕЕО на територията на общината;

- Информация за информационни кампании за запознаване на населението с организираната система;

На база постъпилата информация от подадените отчети, общинска администрация:

- Събира и систематизира получената информация;
- Обработва и обобщава данните, свързани с изпълнението на договорите с фирмите, извършващи дейности с отпадъци;
- Изготвя информационни справки, доклади, становища и др.

В общината няма единна информационна система за управление на отпадъците, но ежегодно се събира и анализира информацията по управлението на отпадъците. Звената, които изпълняват функции, свързани с управление на отпадъците поддържат самостоятелно различни информационни бази данни, съобразно необходимата им за изпълнение и управление на конкретните функции, които са му възложени. Обменът на информацията се осъществява на базата на документооборот, на хартиен носител или по електронен път. В общината няма разработена система за набиране на качествена информация за управление на отпадъците чрез мониторинг на процесите - например с ежегодни проучвания на мненията.

За правилното планиране дейностите по управление на отпадъците е необходима пълна и коректна информация за количествата и състава на образуваните отпадъци в общината, както и ефективна комуникация между всички участници в регионалното управление на отпадъци.

**ПРИЛОЖЕНИЕ №2
ПРОГНОЗИ**

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Информацията за количествата и състава на отпадъците е от съществено значение за вземане на правилни решения за управлението им и оразмеряването на системите, инсталациите и съоръженията за третиране. Прогнозата за изменението на количествата и състава на отпадъците е в пряка зависимост от промените в броя и възрастовия състав на населението, неговия икономически и социален статус.

В община Никола Козлево няма демографска криза. Динамиката показва тенденция на увеличаване броя на населението.

Таблица №16 Население в община Никола Козлево 2015 – 2019 г.

Година	2015	2016	2017	2018	2019
Всичко	6130	6135	6204	6236	6327
Мъже	3091	3093	3113	3118	3168
Жени	3039	3042	3091	3118	3159

Източник: НСИ

Прогнозата за количествата образувани битови отпадъци в община Никола Козлево за периода 2021 – 2028 година е изготвена въз основа на два компонента:

- Брой на населението и демографска прогноза за периода 2021-2028 г.;
- Норма на натрупване на отпадъци на 1 жител.

Таблица №17 Прогноза за броя на населението до 2028 г.

Година	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Население	6375	6425	6476	6527	6578	6630	6682	6735	6788

Таблица №18 Норма на натрупване на битовите отпадъци 2011-2015 г.

Година	2015	2016	2017	2018	2019
Количество събрани битови отпадъци (т./г.)	514,660	656,820	509,060	566,900	591,200
Население	6130	6135	6204	6236	6327
Норма на натрупване на отпадъците / кг. /	84	107	82	91	93

Източник: Собствени изчисления

Нормата на натрупване на отпадъци от един жител за периода 2021 –2028 г. е изчислена на база данни за нормата на натрупване за период 2015-2019 г. и средния процент на изменение на нормата за периода.

В следващата таблица са представени прогнозните стойности за нормата на натрупване в Република България в зависимост от броя на жителите в населените места. По изчислени данни нормата на натрупване за община Никола Козлево е в пъти по-ниска от тази за населените места в страната с население под 3 хиляди жители, която се равнява на 241,7 кг./жител/год.

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Таблица №19 Норма на натрупване на отпадъците в България (кг./жител/год.)

Групи населени места	над 150 хил.	50-150 хил.	25-50 хил.	3-25 хил.	под 3 хил.
Норма на натрупване	410.3	349.6	334.9	295.5	241.7

Източник: МОСВ

Нормата на натрупване за периода до 2020 г. е прогнозирана въз основа на информация и допускания:

1. Данни за населението на Община Никола Козлево.
2. Данни за образувани битови отпадъци в Община Никола Козлево, съгласно докладваните от общината количества.
3. Норми на натрупване изготвения морфологичния анализ за състава и количеството на битовите отпадъци в Община Никола Козлево.
4. Взето е предвид, че нормата на натрупване на отпадъци, като функция на икономическото развитие, нараства през годините на прогнозата, като се прекъсва тенденцията на намаляване на отпадъците вследствие на икономическата криза. Отчетено е и намаляване ръста на нарастване на нормата на натрупване вследствие на мерките за предотвратяване образуването на отпадъци.

Таблица №20 Прогноза на отпадъците по морфологичен състав

Прогноза за количеството на отпадъците		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Прогнозен темп на изменение на нормата на натрупване на отпадъците	%		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Прогнозна норма на натрупване на отпадъци	кг/ч/г	84,210	82,770	82,946	83,107	83,265	83,420	83,561	83,699	83,823	83,945
Прогнозен брой на населението	брой	6204	6375	6425	6476	6527	6578	6630	6682	6735	6788
Прогнозно количество на отпадъците - общо	т./год.	522,44	527,66	532,93	538,20	543,47	548,74	554,01	559,28	564,55	569,82
в т.ч.											
Хранителни	т./год.	32,08	32,4	32,7	33,02	33,34	33,63	33,95	34,25	34,59	34,93
Хартия	т./год.	7,73	7,8	7,88	7,95	8,01	8,08	8,16	8,23	8,31	8,39
Картон	т./год.	8,78	8,86	8,95	9,04	9,12	9,2	9,29	9,37	9,46	9,55
Пластмаса	т./год.	48,99	49,47	49,96	50,46	50,94	51,44	51,95	52,43	52,95	53,47
Текстил	т./год.	54,47	55,01	55,56	56,12	56,68	57,25	57,82	58,37	58,94	59,52
Гума	т./год.	15,79	15,95	16,11	16,27	16,43	16,59	16,75	16,9	17,06	17,23
Кожа	т./год.	14,60	14,74	14,89	15,04	15,19	15,34	15,49	15,64	15,79	15,94
Градински	т./год.	85,54	86,39	87,25	88,12	89	89,1	89,99	90,86	91,76	92,67
Дървесни	т./год.	7,95	8,03	8,11	8,19	8,27	8,35	8,43	8,50	8,58	8,66
Стъкло	т./год.	33,06	33,39	33,72	34,06	34,4	35,74	36,09	36,43	36,79	37,15
Метали	т./год.	27,93	28,21	28,49	28,76	29,04	29,33	29,62	29,9	30,19	30,37
Инертни >4 см	т./год.	38,53	38,91	39,4	39,78	40,17	40,57	40,97	41,36	41,77	42,18
Опасни	т./год.	17,54	17,71	17,89	18,06	18,23	18,41	18,59	18,76	18,94	19,12
Други	т./год.	28,01	28,29	28,57	28,86	29,15	29,41	29,6	29,88	30,17	30,41
Ситна Фракция <4см	т./год.	101,43	102,44	103,46	104,47	105,5	106,3	107,35	108,4	109,25	110,23

*Програма за управление на отпадъците на община Никола Козлево
за периода 2021 – 2028 г.*

Количества разделно събрани отпадъци											
Хранителни	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Хартия	т./год.	2,060	2,080	2,10	2,12	2,14	2,16	2,18	2,20	2,22	2,24
Картон	т./год.	0,180	0,182	0,184	0,186	0,188	0,20	0,22	0,24	0,26	0,28
Пластмаса	т./год.	1,820	1,838	1,856	1,874	1,892	1,91	1,928	1,946	1,964	1,982
Текстил	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Гума	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Кожа	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Градински	т./год.	600	606	612	618	624	630	636	642	648	654
Дървесни	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Стъкло	т./год.	9,140	9,23	9,32	9,41	9,5	9,59	9,68	9,77	9,86	9,95
Метали	т./год.	0,090	0,091	0,092	0,093	0,094	0,095	0,096	0,097	0,098	0,099
Инертни>4 см	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Опасни	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Други	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ситна Фракция<4см	т./год.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	общо	613,2	619,4	627,7	631,7	637,81	643,9	650,1	656,2	662,4	668,5

§ 1. Настоящата Програма за управление на отпадъците на територията на Община Никола Козлево е изготвена, съгласно чл. 52, ал. 1 от ЗУО, приета е с Решение № 107 по Протокол № 16 от 30.09.2021 г. на Общински съвет Никола Козлево и влиза в сила, след приемането ѝ от Общински съвет Никола Козлево за срок 2021 г. - 2028 г.